imburgs agblad

andag 27 december 1993 — 75e jaargang nr. 304.

Airport Maastricht
28 en 29 december
Entree ƒ10,-

eversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

Deugdzame minister zelf in de fout

ONDEN - De Britse minister n Milieu, Tim Yeo, die her- aldelijk kritiek levert op het enemend aantal ongehuwde oeders in Groot-Brittannië, eft gisteren erkend dat hij n buitenechtelijk kind heeft.

e 48-jarige Yeo, die getrouwd en volwassen kinderen eft, verklaarde dat hij een chtertje van vijf maanden eft uit zijn relatie met de -jarige Julia Stent, die na- mens de Conservatieve Partij in een Londense wijkraad zit.

De minister zei dat zijn vrouw en zijn collega's van de affaire op de hoogte waren. Hij sprak van een 'zuivere privé-aangelegenheid die niets te maken heeft met onze politieke verplichtingen'. Hij kwam met de verklaring naar buiten om een eind te maken aan allerlei speculaties.

Ook premier Major liet weten dat het een 'privé-kwestie' was. Toch kan de onthulling Major in verlegenheid brengen. De premier heeft een campagne gelanceerd voor 'oude waarden' en de belangrijke plaats van het gezin in de maatschappij. Yeo steunt die campagne en verklaarde onlangs dat er iets gedaan moet worden aan het toenemend aantal gebroken huwelijken en één-ouder-gezinnen.

Potje grensverleggen met de feestdagen **PAGINA 2**

Wallage betrekt bonden bij overleg wao-boetes **PAGINA 3**

Nieuw bodemonderzoek in tuinen Zeswegen **PAGINA 5**

Kerstcross AVON was lijdensweg **PAGINA 13**

Adrie van der Poel kan weer winnen **PAGINA 15**

Het weekeinde van René Trost **PAGINA 24**

Na afwijzing regering van bestand

Hamas gaat aanslagen in Israël fors opvoeren

TEL AVIV - Na de moord op een hoge Israëlische legerofficier, afgelopen vrijdag, heeft dé islamitische verzetsbeweging Hamas laten weten dat ze vanaf vandaag zal laten zien hoe sterk ze is. De organisatie zegt dat de Israëlische regering een grove fout heeft gemaakt door niet in te gaan op een aanbod tot een bestand.

Het driedaagse bestand, dat vlak voor de kerstdagen werd afgekondigd, liep de afgelopen nacht af. Hamas zei bereid te zijn haar acties tegen burgers stop te zetten als Israël een aantal maatregelen zou afkondigen, zoals een complete militaire terugtrekking uit de bezette gebieden binnen een jaar en de vrijlating van alle Palestijnse gevangenen.

Maar minister van Buitenlandse Zaken Shimon Peres zei zaterdag dat de regering geen enkele belangstelling heeft voor een staakt-het-vuren met de Hamas. In een gisteren verspreid pamflet zegt de islamitische verzetsbeweging dat de regering 'kennelijk niet begrijpt hoe belangrijk ons aanbod is'.

Dat Hamas het niet bij de verspreiding van pamfletten laat, bleek afgelopen vrijdag opnieuw, toen de gewapende arm van de organisatie een aanslag uitvoerde op een legerjeep in de Gazastrook. De 35-jarige luitenant-kolonel Meir Mintz kwam daarbij om het leven. Mintz was coördinator van de in burger opererende arrestatieteams in de Gazastrook. Hij was de hoogste officier die sinds het begin van de intifada in de Gazastrook is gedood.

Het is niet duidelijk of de vier gemaskerde aanvallers wisten dat Mintz in de jeep zat, maar de legerleiding houdt ernstig rekening met die mogelijkheid. Drie Israëlische militairen raakten gewond toen de jeep frontaal onder vuur werd genomen, even ten noorden van Gazastad. De aanvallers wisten te ontkomen.

Kort na de operatie verschenen in Gaza-stad Hamas-activisten op straat. Ze schoten in de lucht en maakten bekend dat de aanslag een wraakneming was voor de dood van de Imad Akl, een plaatselijke Hamas-commandant. Akl werd vorige maand door soldaten doodgeschoten.

PLO-voorzitter Yasser Arafat kwam gisteren in Cairo aan voor overleg met de Egyptische president Hosni Mubarak. Volgens de Palestijnse toponderhandelaar Nabil Shaath zal Arafat met Mubarak enkele 'nieuwe ideeën' bespreken die de obstakels moeten wegnemen die de uitvoering verhinderen van de op 13 september gesloten Israëlisch-Palestijnse akkoorden over Palestijnse autonomie.

Vandaag zullen Israël en de PLO in Cairo hun besprekingen over een Israëlische terugtrekking uit Gaza en Jericho hervatten.

Kok zegt meer geld toe ● Eerste evacués keren terug

Schade zeker 100 miljoen

Van onze verslaggevers

AASTRICHT – De provincie Limburg raamt de scha- van de watersnood in Limburg op zeker honderd iljoen gulden. Volgens een woordvoerder gaat het om n eerste, zeer voorlopige raming, waarbij nog geen rening is gehouden met de schade voor het (agrarische) drijfsleven. De provincie start vandaag met het inventariseren van de door particulieren geleden schade.

overheid zelf loopt ook tegen e schadeposten op. Zo is de g over de Oude Maas bij Ohé en ak afgelopen vrijdag onder het er bezweken.

nister Kok van Financiën, giste- met een PvdA-delegatie op be- k in het rampgebied, zegde toe het het kabinet met extra geld er de brug zal komen om de nood helpen lenigen. „Vijftien miljoen absoluut niet genoeg." De watersnood is inmiddels tot nationale ramp verklaard.

eersten van de ruim 12.000 evacués – ruim tweederde daarvan ont in Midden- en Noord-Limburg – zijn inmiddels al naar huis teruggekeerd. De langzaam dalende waterstand maakt dat mogelijk. In Borgharen-dorp stond het Maaswater gistermiddag om twaalf uur op 44,76 meter boven NAP, vijftien uur eerder was dat slechts 31 centimeter meer.

De evacués moeten bij hun thuiskomst op een onbeschrijflijke bende rekenen, zowel in als buiten de woningen. Huisraad is in de straten beland, kadavers van beesten drijven rond. Provincie en gemeenten zijn inmiddels al gestart met de opruimwerkzaamheden. In Borgharen en Itteren (Maastricht) werden tot gisteravond laat containers met huisraad en straatvuil door gemeentelijke diensten en commerciële bedrijven afgevoerd.

De inwoners zullen hun woningen grotendeels zelf moeten schoonmaken, al kunnen zij voor sommige werkzaamheden op de gemeentelijke reinigingsdiensten rekenen. In Noord- en Midden-Limburg zullen de opruimwerkzaamheden pas later kunnen beginnen, omdat het water hier nog maar licht is gedaald. Grote gebieden staan daar nog blank. Bij Venlo gaat het om een gebied van circa 26 vierkante kilometer. In de buurt van Gennep, waar vrijdag een dijk doorbrak, is 1400 hectare land onder water gelopen.

Circa duizend militairen worden bij de schoonmaakwerkzaamheden ingezet. Minister Bukman van Landbouw heeft Defensie ook gevraagd de getroffen landbouwers te hulp te komen.

Hulp aan de getroffenen en het opruimen van de rommel staan voor de provincie voorlopig voorop, laat de provinciale woordvoerder weten. Pas daarna komt de fondswerving voor het delgen van de geleden schade echt aan de orde.

Zie verder pagina 9
● **Extra financiële steun watersnood is nodig**

● *De brug over de Oude Maas tussen Ohé en Laak en Echt is vrijdagavond als gevolg van het kolkende water- geweld middendoor gebroken en in elkaar gezakt.*
Foto: JEROEN KUIT

max.1º C

min. -2º C

ATTE SNEEUW

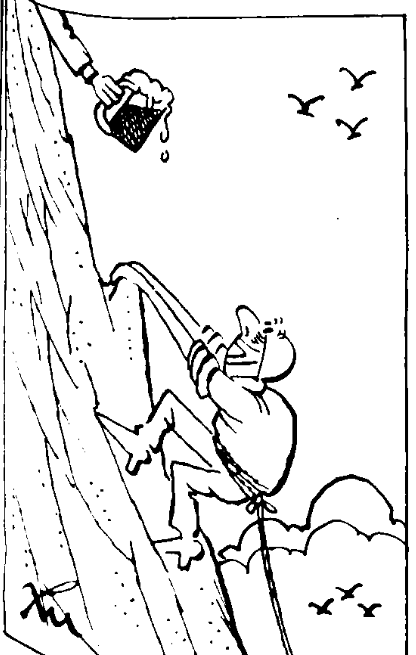
en depressie boven Duitsland zorgt vandaag voor veel ewolking en van tijd tot tijd atte sneeuw. Pas in de avond unnen enkele opklaringen eze provincie bereiken. De iddagtemperatuur wordt ngeveer 1 graad. Komende acht daalt het kwik tijdens pklaringen tot -2 graden. De ind is zwak tot matig uit oordelijke richting.

oor verdere informatie betreffende het weer in Limburg unt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
on op: 08.47 onder: 16.30
aan op: 15.26 onder: 07.14

MORGEN:
on op: 08.48 onder: 16.30
aan op: 16.24 onder: 08.05

Heineken breidt uit in Zwitserland

Burgerwachten waken tegen plunderaars

Van onze verslaggever

NEER/BUGGENUM – In de door de watersnood zwaar getroffen Middenlimburgse Maasdorpen Buggenum en Neer, waar in totaal ruim vierhonderd inwoners zijn geëvacueerd, zijn afgelopen vrijdag burgerwachten geformeerd.

De burgerwacht in Neer bestaat uit twintig inwoners afkomstig uit geëvacueerde straten. Ook andere inwoners hebben zich spontaan gemeld voor de burgerwacht, zo meldt burgemeester J. Peeters vanuit het crisiscentrum in Neer.

De Neerse burgerwacht is in staat om permanent toezicht te houden op de verlaten woningen en wijken. De leden van de burgerwacht staan onder supervisie van de burgemeester. Ze zijn uitgerust met enkele boten, waadpakken, mobilofoon en zaklantaarns. Dag en nacht, 24 uur per dag, patrouilleert de burgerwacht met boten, maar ook te voet.

Volgens de burgemeester hebben zich tot nu toe geen ernstige incidenten voorgedaan. „Wel heeft de burgerwacht twee keer moeten optreden tegen personen die ter plaatse niets te zoeken hadden," zegt Peeters.

In Buggenum is de burgerwacht ingesteld op initiatief van raadslid Lau van Bilsen uit het dorp. In groepjes van vier patrouilleren de leden van de burgerwacht, onder supervisie van politie en gemeentebestuur, daar in de straten Berik en Dorpstraat. Volgens een woordvoerder van de gemeente was de instelling van een burgerwacht hard nodig omdat er afgelopen vrijdag in een van de verlaten woningen te Buggenum was geplunderd. Voor de communicatie hebben de leden van de Buggenumse burgerwacht de beschikking gekregen over portofoons van het Rode Kruis.

Overigens zijn verder geen gevallen van plundering bekend. De politie kon een bericht dat in het Middenlimburgse Herten in een van de door water gelopen woningen was ingebroken, niet bevestigen.

k

'My home is your Home' in Stadsgalerij Heerlen

Potje grensverleggen met de feestdagen

DOOR PIETER DEFESCHE

HEERLEN – Helaas, helaas de mooie kerstmarkt, die de binnenstad van Heerlen zo lang heeft veraangenaamd met lampjes, belletjes, ontroerende gezangen en geur van gebraad is voorbij en maakt plaats voor te parkeren auto's. Maar gelukkig is er nog de Stadsgalerij, die vertierzoekenden graag verwelkomt, zo mogen wij begrijpen uit haar woorden, al zijn ze niet in Heerlens plat gesproken: 'My home is your home'.

Het vertier wordt geboden door een tentoonstelling die door de al vanaf het provotijdperk in Eindhoven en daaromtrent vermaarde Paul Panhuysen is geregisseerd. Hij heeft de uitnodiging – een jaarlijks eerbetoon van de Stadsgalerij – aanvaard om als gastconservator op te treden en hij deed dat in aansluiting aan een soortgelijke verrichting in het naar Westeuropese vooruitstrevenheid hunkerende Lodz in Polen.

Twee eerdere gastconservatorschappen verschaften de vrienden van de stadsgalerij weinig vreugde. Het eerste pretendeerde diepere gedachten aan te dragen over het vermeende Fin-de-Siècle-gevoel, maar veel memorabels is er niet gebleven van op de wand geprikte collegeteksten, gekozen door Ine Gevers. Wouter Welling maakte nog dit jaar – één gastdocentschap per jaar hoeft dus niet te letterlijk te worden genomen – een presentatie die, zoals dat in een progressief museum hoort, bol stond van de verwijzingen: niet naar een gezellige jaarwisseling maar naar de dood en het eeuwig leven.

Neen, dan was Panhuysen een betere keus: hij weet met hulp van zorgvuldig gekozen medewerkers, maar ook met eigen vindingrijkheid en technisch kunnen zijn kijkers te verrassen als geen ander, of hij zou Jan Hoet moeten heten.

Niet dat de getoonde kunstwerken – na de vele decennia van grensverleggend bezig zijn, onder begeleiding van educatieve instellingen die niet ophouden het eenvoudige publiek [illegible] voor fata morgana's of gezichtsbedrog: 'Er staat niet wat er staat!' – op zichzelf zo opzienbarend zijn. Zijn gave zit meer in het vermogen de meest verschillende kunstvormen in een presentatie samen te vatten. Misschien gaf het voornemen West-Europa in Lodz te presenteren een extra prikkel aan het avantgardistisch denken; zoiets van we zullen ze daar een poepje laten ruiken.

● *Installatie van Peter Vermeulen, te zien in de Stadsgalerij.*

Het kunstwerk van Panhuysen zelf – wij wachten nog op een beschouwing van de Franse filosoof J.F. Lyotard, die de verzoeken om dit soort conceptuele werken 'intelligibel' te maken niet afkan, vooraleer te gissen waarnaar het allemaal verwijst – bestaat uit holle vaten, straatstenen, strak gespannen snaren en electromotortjes. Het staat midden in de ruimte, omdat het hoog moet oprijzen. Het maakt een ophoudelijk geluid, wat niet verrassend is.

Nog wat de interpretatie betreft: ook de schrijfster Irene Veenstra, die de tekst leverde voor een in eerste instantie voor Lodz ontworpen catalogus, kijkt allerminst een amateur in de kunstfilosofie met zinnen als: 'Een ding was duidelijk, het ging niet om de beschrijving en het leren kennen van gemoedstoestanden. Integendeel het betrof het einde van het objectiverend bewustzijn, de omkering van het psychologisch denken, waarin de bestendigheid van plaats, de oriëntatie op één ster verloren is'.

Zij schrijft een fraaie tekst en kan een hele poëtische toon treffen.

Panhuysen is niet de enige die geluid toevoegt aan zijn visuele kunst: de electronische industrie staat voor niets. Er zijn twee objecten waarin videomonitoren zijn verborgen tussen droge rijstkorrels of maisbladen, kolven en popcorn. Een geluidsfilm laat het levende gewas zien, [illegible] in de natuur en in de zonneschijn. Het geluid komt van takken, wind en wuivende aren. De maker, Richard Lerman, vangt zijn inspiratie zelden zonder microfoon en versterker. Deze media verdringen in de kunst potlood en penseel. [illegible] Lodz [illegible] de aarde.

Dat beeldende kunst en design verschillende zaken zijn hadden wij al begrepen: de vierkante platen van geometrische abstractie van Ton Homburg & Peter Schoonen zijn als verkeersborden. Zij missen het nut ervan.

Veel meer dan design zijn ook assemblages van hoezen van langspeelplaten niet, die menselijke gezichten moeten voorstellen, maar het is een aardig spel. Het wordt hier zeven keer opgevoerd.

Een intrigerend werk van kunst volgt de hoofdmuur als een plint en men moet door de knieën om het waar te nemen: een strook onbenoembaar materiaal geeft een kleurengamma weer in een reeks blokjes, waarin de naam van de kleur is gestanst in brailleschrift.

Kees Wevers is in de Stadsgalerij de enige oude bekende. Hij vestigde daar zijn naam als sterke man: hij maakte de massale toegangspoort van het binnenplein. Ook niet zonder verwijzing, hier naar zwarte [illegible] hij spitte eigenhandig een stuk Pools landschap om blijkens reeksen foto's van de lokatie. Misschien stond hij de Polen wel na, ook omdat hij althans duidelijk maakte hoe hij aan de kost kwam. De vrolijkheid wordt onderhouden door een plaatje van een zeventiende-eeuws scheepje dat schommelt tegen een achtergrond van zee, aangedreven door een tikkende metronoom. Het maakt meer lawaai dan past bij zijn geringe formaat.

Het aardigste, het vriendelijkste, het meest onbevangene, is een installatie van Peter Vermeulen. Zij heeft misschien ook iets te maken met de naam van de hele presentatie. Twaalf vogelhuisjes zonder voer, gemeubileerd als burgerhuizen met poppenmeubels, poppenlampjes, poppen-theepotjes en minuscule kopjes. Van antiek tot modern.

Dat is het aardige van Panhuysens lange optreden als vernieuwer van de beeldende kunst. Je mag lachen. En wie weet: als het vernieuwen en het grensverleggen doorgaat totdat ook de Polen er niet meer van ophoren en de schilderkunst honderd jaar na Duchamp echt dood is, wordt er misschien iets uitgevonden wat wij nog niet al eerder hebben gezien. Een wiel, nog ronder dan alle vorige.

'Cyrano' lijkt te overleven op Broadway

DOOR MARTIN HERMENS

AALSMEER/HEERLEN – 'Cyrano - The Musical' lijkt te overleven op Broadway. Producent Joop van den Ende gaat er zelfs vanuit dat de Nederlandse acteur Bill van Dijk, die de hoofdrol speelt, in september 1994 terugkeert naar New York om in de Amerikaanse versie de rol van Cyrano de Bergerac weer te vertolken. Van maart tot en met augustus volgend jaar staat Van Dijk avond aan avond in Carré in de Nederlandse versie van 'Cyrano'.

Op Broadway heeft 'Cyrano - The Musical' nog steeds een gemiddelde zaalbezetting van 76 procent. Dagelijks wordt er voor ruim 41.000 dollar aan kaarten verkocht. Dat is net voldoende om wekelijks uit de kosten te komen. Zolang de kaartverkoop zich op deze wijze voortzet, kan de show op Broadway blijven staan. Tijdens de afwezigheid van Bill van Dijk wordt de hoofdrol overgenomen door Jordan Bennett.

Nederland krijgt volgend jaar een ingrijpend aangepaste versie van 'Cyrano' voorgeschoteld. Die gaat op zondag 13 maart in première. Naast Bill van Dijk spelen Danny de Munk en Ryan van den Akker opnieuw de rollen van respectievelijk Christian en Roxane. De cast wordt uitgebreid van 22 naar 27 personen, het orkest van 14 naar 19 musici.

De aanpassingen zijn afkomstig van de Amerikaanse versie van de oorspronkelijk Nederlandse musical.

● *Bill van Dijk, in 199[illegible] op Broadway.*

Niet alleen de Broadway-[illegible] menten worden overgenom[illegible] de spectaculaire gevechtsc[illegible] eerste akte is straks in Carr[illegible] Auteur Koen van Dijk h[illegible] deel van de liedteksten [illegible] ven. Samen met componis[illegible] Dijk maakte hij ook een ni[illegible] nummer voor Cyrano.

De kaartverkoop voor 'Cy[illegible] Carré loopt al sinds okto[illegible] week worden er tussen de [illegible] vierduizend toegangsbewij[illegible] kocht. Er staan zeven vo[illegible] gen per week gepland. In [illegible] zoen 1992/1993 trok de vo[illegible] ruim 200.000 bezoekers.

Dresselhuys als Koningin Moeder

MAASTRICHT – Na haar schitterende 'pas-de-deux' met John Kraaykamp in de produktie 'Hoog tijd' heeft de 'grand lady' van het Nederlands toneel Mary Dresselhuys een nieuwe partner uitverkoren: Carol van Herwijnen. Samen spelen zij Santanelli's Regina Madre (Koningin Moeder) in de regie van Peter Oosthoek. Vanavond en morgenavond is dit toneelstuk te zien in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht. Aanvang 20.15 uur.

De toneelstukken van Manlio Santanelli cirkelen met cynische humor om het familieleven en de onderlinge verhoudingen tussen de familieleden. Verhoudingen die op en neer gaan tussen neurotisch, teder en agressief.

De hoofdpersoon in 'Koningin Moeder', Regina, is 75 jaar. Haar 50-jarige zoon Alfred, journalist, staat plotseling met een koffer voor haar deur. 'Op bevel van de dokter kom ik je verzorgen'. Dat bevalt Regina maar matig. Het blijkt dan ook dat Alfred nog een andere bedoeling heeft met zijn bezoek...

● *Mary Dresselhuys en Carol van Herwijnen in Koningin Moeder.*
Foto: PAN SOK

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie
mr. F.A.M. van [illegible]
[illegible]
Hoofdkantoor:
[illegible] 37, 6411 RS Heerlen
Telefoon:
[illegible] 045-739[illegible]
[illegible] 045-7[illegible]
[illegible] 045-739911
[illegible] 045-719966
Fax:
[illegible] 045-739284
[illegible] 045-739364
[illegible] 045-739264
[illegible]
[illegible] 57 75 35 936
[illegible] 10 35 169
[illegible]
[illegible] 045-256363
[illegible] 045-740[illegible]
[illegible] 046-4[illegible]
[illegible] 043-254477
[illegible] 04750-1[illegible]
[illegible] 046-51[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
per maand f 28,40
per kwartaal f 85,20
Per acceptgiro:
per maand f 29,65
per kwartaal f 86,45
Losse nummers f 1,65
Bfr. 36
[illegible]

de pottenproever

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

recept

Chocoladefondue

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden: 300 g chocoladerepen, 2 dl slagroom, 1 thl kaneel, (eventueel 1 el gembersiroop). Om te 'dippen': cake, marshmallows en banaan.

Chocoladerepen in stukken breken en in pannetje op laag vuur al roerend laten smelten in slagroom. Kaneel en eventueel gembersiroop toevoegen.

Chocoladesaus in (kaas)fondueschaal schenken en op rechaud plaatsen.

Plakjes cake in repen of driehoeken snijden en banaan in plakken. Op grote schaal repen of driehoekjes cake leggen, marshmallows en plakjes banaan.

Kinderen kunnen met fonduevorken de cake, marshmallows en /of plakjes banaan in chocoladesaus dippen.

Neem bij voorkeur een kaasfondueschaal omdat de chocolade dan minder snel heet wordt en daardoor zeu kunnen verbranden.

Zet brandertje van rechaud ook op laagste stand.

puzzel van de da[illegible]

P&P E625

12	29	64	8	34	13	57	6	22	54	69	38	17	15	65

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 model; 6 moment; 14 verpakking; 15 pers. vnw.; 17 boom; 18 teerprodukt; 20 titel; 21 tussenwoord; 22 hals; 24 spreekgestoelte; 27 mager; 28 rustteken; 30 bezwaren; 31 werptouw; 32 selderij; 33 lidw.; 35 spoedig; 36 vogel; 37 familielid; 38 flink; 40 bravourestuk; 43 keukenkruid; 44 pl. in N.-Holland; 46 bloeiwijze; 48 puin; 50 voorz.; 52 legeronderdeel; 53 Int. trein; 55 selenium; 56 pers. vnw.; 57 vreemd; 59 bedrag; 61 pl. in de Betuwe; 63 hoeveelheid; 64 onbep. vnw.; 66 honingdrank; 67 hetzelfde; 68 voorz.; 69 Ned. rivier; 70 aankomend; 72 Frans lidw.; 73 deel; 75 grote zak; 77 vogel; 78 wapenstilstand.

VERTIKAAL: 1 koninklijk persoon; 2 verlichting; 3 gard; 4 windrichting; 5 onder meer; 7 en dergelijke; 8 geheimschrift; 9 handvat; 10 vervoersonderneming; 11 linie; 13 ooievaar; 16 vogel; 18 aardnoot; 19 borstharnas; 21 bijstand; 23 inhoudsmat; 25 ruimtelijke ordening; 26 natrium; 27 noot; 29 roofvogel; 31 rover; 34 pl. in Israël; 36 wisk. figuur; 38 keelgeluid; 39 Soc. Econ. Raad; 41 insekt; 42 buidel; 45 deurnis; 47 zetel; 48 kalmte; 49 hoffelijk; 51 collega; 54 aker; 56 kleur; 58 reeds; 59 zangnoot; 60 als nieuw; 62 in memoriam; 64 wreed heerser; 65 insekt; 68 branche; 71 huisdier; 73 bijvoorbeeld; 74 voorz.; 75 dieregeluid; 76 bergplaats.

oplossing puzzels vrijda[illegible]

OPLOSSING E 1749

HORIZONTAAL: 1 strand; 6 lekken; 11 ora; 12 pil; 14 RAI; 15 most; 17 beker; 19 slop; 21 breilap; 22 pastoor; 23 E.K.; 24 ketel; 26 re; 27 tsa; 29 rol; 30 hel; 32 satan; 34 dalen; 36 boa; 37 leidsel; 38 nok; 39 frase; 41 beste; 44 t.z.t.; 45 set; 47 nto.; 49 L.K.; 51 innen; 53 ma; 54 dilemma; 56 klungel; 58 amok; 59 priem; 61 geel; 62 oer; 64 sen; 65 rem; 66 rennen; 67 falset.

HORIZONTAAL: 1 somber; 2 rose; 3 artiest; 4 na; 5 dik; 7 er; 8 kasteel; 9 kilo; 10 napret; 12 peper; 13 lepel; 16 ork; 17 bak; 18 ral; 20 oor; 25 toedoen; 27 taart; 28 Aalst; 30 helen; 31 lento; 32 sof; 33 nee; 34 deb.; 35 Noë; 40 Azteken; 42 stengel; 43 aldaar; 45 snars; 46 teken; 48 ballet; 50 kim; 51 imp.; 52 NLM; 53 mee; 55 loon; 57 gems; 60 ier; 63 re; 65 ra.

Winwoord: KOMMISSIEBEDR[illegible]

OPLOSSING CRYPT 84[illegible]

```
 ■A■
 VAL
 ■N■S■S
BEKVECHTEN ■S
■C■A■H■R■■■SOP
 HANDELINGEN■O
 T■G■P■P■E■U■R
 VOS■YSHEILIGEN
 E■S■S■E■T■T■N■
KRAAK■VLOEREN
■E■L■K■D■N■N■
INHALEN■■M
■I■R■R■W■E
■GRIESMEEL
■I■S■P■X■K
UNI■REKENEN
■G ■L■N■R■
```


ochter Castro dreigt met schandaal

HINGTON - Alina Fernadez tta, dochter van de Cu- president Fidel Castro, dit weekeinde gedreigd schandaal te ontketenen als aestienjarige dochter geen mming krijgt het land te n. Fernandez verliet Cuba week en bevindt zich in- els in de VS.

Cubaanse media hebben tot toe geen aandacht besteed de voor de machthebbers ike vlucht van Fidels doch- 37-jarige Fernandez kreeg vlucht politiek asiel in de nigde Staten. De pers van mmunistische land wordt ig gecontroleerd door de thebbers. Het negeren van de ontsnapping duidt erop, dat het om een voor de regering ge- voelige affaire gaat. De minister van Buitenlandse Zaken, Rober- to Robaina, wilde geen commen- taar leveren.

De dochter van Castro, een voor- malig mannequin, leverde al ja- ren kritiek op het dictatoriale regime van haar vader, staats- hoofd en chef van de almachtige communistische partij. Herhaal- delijk maakte ze bekend dat ze het land wilde verlaten. Ze be- sloot de knoop door te hakken omdat ze zich zorgen maakte over de nog steeds slechter wor- dende situatie op Cuba en over de toekomst van haar dochter, die haar aanmoedigde te vluch- ten.

Na een lange voorbereidingspe- riode, waarin ze met opzet aan gewicht toenam om onherken- baar te worden, vertrok Fernan- dez. Ze deed alsof ze een toeriste was, vermomd met een pruik en voorzien van een vals Spaans paspoort. Castro's dochter vloog van de hoofdstad Havana naar Madrid, waar ze in de Ameri- kaanse ambassade van de Spaanse hoofdstad om asiel vroeg. De regering in Washing- ton, een felle tegenstander van de communistische machtheb- bers in Cuba, verleent vrijwel altijd een permanente verblijfs- vergunning aan gevluchte Cuba- nen.

● *Alina Castro*

erkgevers staken uit protest overleg met kabinet

Vallage betrekt bonden bij overleg wao-boetes

HAAG - Staatssecretaris e van Sociale Zaken e vakbonden betrekken discussie over wao-boe- or werkgevers. Hij gaat et kabinet overleggen en werkgroep die zich uigen over een versoe- van de boetes, die aan nemers worden opge- ls een werknemer in de erecht komt. De be- man zegde de vakbewe- vrijdag toe dat ook de nemers vertegenwoor- zullen worden in de roep.

e denkt dat overleg van de d met alleen de werkgevers uchtbaar' zal zijn. De werk- verenigd in de overkoepe- rganisatie RCO, besloten in ctie daarop geen zitting te emen in de werkgroep.

O ziet niet in 'waarom de eging moet meepraten over isch werkgeversprobleem'. beweging op haar beurt t de financiële prikkels om erzuim en beroep op wao te- dringen niet eenzijdig op de emers moeten drukken.

heeft Wallage laten weten rokkenheid van de vakbewe- leen maar tot vertraging De werkgevers verwachten staatssecretaris nu zelf met len zal komen.

rkgevers zijn fel gekant tegen eheten bonus/malus systeem n. Ondernemers krijgen een malus) als een van hun werk- in de wao belandt en een als ze een gedeeltelijke ar- ngeschikte in dienst nemen. teem blijkt zeer eenzijdig te . Er zijn veel meer malussen vooruitzicht gesteld dan bo- . Bovendien stellen de werk- dat de regeling averechts . Het vooruitzicht van een ele malus maakt onderne- uist terughoudend bij het kken van personeel.

rste Kamer drong er vorige an aan geen boete op te leg- de ondernemer geen moge- heeft om een (gedeeltelijk) ongeschikte in dienst te ne- erder zegde het kabinet al rdheidsclausule' toe. In ge- dat de regeling duidelijk of onrechtvaardig werkt, eeld wanneer overduidelijk de oorzaak van de arbeidson- theid niets met het werk te beeft, zou de boete niet moe- rden opgelegd.

lijk zien de werkgevers het de hele regeling wordt af- t. Zo ver wil Wallage niet . Hij wil vasthouden aan het systeem. Dat werd ook be- door CNV-voorzitter Wes- na afloop van het drie durende beraad met Walla- dag. Behalve met Westerla- prak Wallage die dag met oorzitter Stekelenburg en oorzitter Van Dalen (hoger eel).

Ontspoord

● *Een wagon van de ontspoorde trein kwam terecht in een sloot.* Foto: ANP

Dode in Zaandam bij treinongeluk

ZAANDAM – Door de ontsporing van drie treinwagons op de lijn Zaanstad-Hoorn zijn vrijdagavond in het centrum van Zaandam één dode en elf gewonden gevallen, waarvan één in levensgevaar. Het treinverkeer is een dag gestremd geweest.

De politie stelt een strafrechtelijk onderzoek in naar een 55-jarige man uit Zaanstad, die met zijn auto te- gen de trein botste en daarmee de ontsporing veroorzaakte.

De trein met naar schatting hon- derd reizigers omvatte een duwen- de locomotief en vier dubbeldeks wagons. Op korte afstand van het station werd de trein op de overgang met de provinciale weg Zaan- stad-Alkmaar aangereden door de auto.

Volgens getuigen passeerde het voertuig met hoge snelheid via de linker rijstrook drie auto's, die voor de gesloten spoorbomen wachtten. De bestuurder zou pas op enkele meters vóór de overgang krachtig hebben geremd. Zijn auto gleed on- der de spoorbomen door en ramde met hoge snelheid de voorzijde van de eerste wagon, die daardoor ont- spoorde. De automobilist moest zwaar gewond uit zijn voertuig wor- den gezaagd. Van hem is een bloed- proef afgenomen.

Paspoorten massaal gedumpt in KLM-vliegtuig

SCHIPHOL - Een DC10 van de KLM heeft dit weekeinde ruim drie uur vertraging opgelopen doordat een toilet verstopt raakte met ver- scheurde paspoorten. Het toestel had een vlucht achter de rug van de Nigeriaanse hoofdstad Lagos naar Amsterdam.

Zo'n 35 passagiers hadden hun pas- poort en andere identiteitspapieren verscheurd en doorgespoeld. De KLM heeft de overblijfselen van de documenten overgedragen aan de marechaussee. Het materiaal bleek onbruikbaar voor nader onderzoek. Volgens de marechaussee-woord- voerder hebben 34 passagiers, on- der wie 11 kinderen, opgegeven dat zij afkomstig zijn Zaïre. Eén passa- gier zei uit Somalië te komen. De groep is na het aanvragen van asiel doorgestuurd naar de reguliere op- vangcentra. Asielzoekers zonder geldige papieren worden in Neder- land niet onmiddellijk uitgezet, om- dat officieel niet bekend is waar ze vandaan komen.

Gevechten in Bosnië ondanks kerstbestand

SARAJEVO - De Bosnische hoofd- stad Sarajevo is op eerste kerstdag hevig met mortier- en geweervuur beschoten. Gisteren was het rusti- ger in Sarajevo. Elders in Bosnië werd beide kerstdagen gevochten, ondanks een bestand dat donder- dag in had moeten gaan.

Duizenden gelovigen kwamen op kerstavond rond middernacht in twee rooms-katholieke kerken in Sarajevo voor de nachtmis bijeen en baden tevergeefs voor vrede.

In Sarajevo vielen zaterdag bij Ser- vische beschietingen een dode en vijftien gewonden. Volgens VN- waarnemers kwamen 689 granaten op de stad neer, waarvan een aantal vlakbij het Kosovo-ziekenhuis en het PTT-gebouw waar de VN-vre- desmissie is gevestigd.

VN-woordvoerder Manuel Canezas zei dat het oostelijk deel van Mos- tar, waar tienduizenden moslims al maanden worden belegerd door Kroaten, zaterdag werd getroffen door meer dan 100 granaten. De Kroaten, die het westen van Mostar in handen hebben, zetten hun aan- vallen gisteren voort, zo meldde de Bosnische radio.

De oostelijke moslim-enclave Go- razde werd beschoten door Servi- sche troepen die de stad omsinge- len en ook Olovo, ten noordoosten van Sarajevo, lag zwaar onder vuur, aldus de radio. Ook in de centraal gelegen plaats Vitez, waar Kroaten en het door moslims geleide rege- ringsleger tegen elkaar strijden, werd zaterdag gevochten.

De gevechten gingen door ondanks een kerstbestand dat leiders van de strijdende partijen vorige week woensdag bij vredesbesprekingen afspraken. Deze door de Europese Gemeenschap georganiseerde be- sprekingen werden donderdag zon- der resultaat afgebroken.

Een woordvoerder van het Franse leger in Parijs maakte bekend dat vrijdag in de moslim-enclave Bihac in het noordwesten van Bosnië een Franse VN-soldaat werd doodge- schoten, waarschijnlijk door een sluipschutter. De soldaat reed in een ongepantserd voertuig in de plaats Pecigrad toen hij werd ge- dood.

Een VN-konvooi met bonen, ma- trassen en 60 ton diesel slaagde er zaterdag, ondanks de tegenwerking van de Serviërs, in Sarajevo te be- reiken, zei VN-woordvoerder Ray Wilkinson. Volgens Wilkinson pro- beerden de Serviërs het konvooi over een onbegaanbare route te lei- den.

Toeslag bijstand afhankelijk van kwijtschelding belastingaanslag

DEN HAAG – De hoogte van de toeslag die een uitkeringsgerechtig- de krijgt boven op zijn bijstand, zal mede afhankelijk zijn of de persoon in kwestie kwijtschelding krijgt van lokale belastingen. De gemeenten worden immers ook verantwoorde- lijk voor het zogenoemde kwijt- scheldingsbeleid. Zij kunnen bepa- len of iemand de belasting nog wel moet betalen of niet. Bij de toeslag kan hiermee rekening gehouden worden.

Staatssecretaris Wallage (Sociale Zaken) zegt dit in het PvdA-blad Lokaal bestuur. In het nieuwe stel- sel van uitkeringen krijgt een al- leenstaande bijstandsgerechtigde een uitkering van 50 procent en daar bovenop eventueel 20 procent. Wallage toont zich in het blad be- zorgd over een beleid waarbij ge- meenten steeds meer te zeggen krij- gen over de belastingen. Volgens hem leidt dat tot een situatie waar- bij sociaal sterke gemeenten het beter hebben. Gemeenten met een arme bevolking zijn dan de klos. Wallage wil hoe dan ook dat het ka- binet verantwoordelijk blijft voor de hoofdelementen van inkomens- beleid.

punt uit

● Gijzeldrama

De vier terroristen in Rusland die enkele dagen twaalf school- kinderen gegijzeld hielden, zijn gisteravond met tien miljoen dollar gevlucht. De vier land- den 's avonds met een helikop- ter in een buitenwijk van de stad Makhachkala in de Russi- sche deelrepubliek Dagestan. Daar lieten ze hun twee laatste gijzelaars, de piloten, vrij en maakten zich uit de voeten. Onmiddellijk is een grote klop- jacht ingezet.

● Moesson

Bij zware moessonregens die gepaard gingen met aardver- schuivingen en overstromin- gen zijn dit weekeinde in Indo- nesië, Maleisië, de Filipijnen en Thailand meer dan 60 mensen omgekomen. Duizenden men- sen werden dakloos.

● Time

Het Amerikaanse gezagheb- bende weekblad Time heeft Yitzhak Rabin, Yasir Arafat, Nelson Mandela en Frederik de Klerk gekozen tot 'mannen van het jaar 1993'.

● Ongeval

Drie mensen zijn gisterochtend vroeg om het leven gekomen door een ongeval in Teterin- gen. De auto waarin zij zaten reed met volle snelheid tegen een boom en brak doormidden. De vierde inzittende raakte zwaar gewond.

● Manuscripten

Bij een brand in het huis van de Nobelprijswinnares voor de literatuur in 1993, Toni Morri- son, zijn zo goed als zeker en- kele belangrijke manuscripten verloren gegaan. Morrison was de eerste zwarte vrouw die de Nobelprijs voor de literatuur kreeg. Haar meeste romans gaan over het leven van zwarte Amerikanen.

eweld en oproep om vrede aan hand in hand met kerst

ditionele oproepen om vrede edraagzaamheid zijn wereld- even zo traditioneel verstoord uitbarstingen van geweld. gin Beatrix heeft er in haar oespraak op gewezen dat het naar een éénvormige maat- ij geen zin heeft. „Verschil- oeten we niet bestrijden; we leren leven met verschei- . Dat vraagt tolerantie en mogen eigen beperkingen te nnen," zo zei ze op Eerste g in haar traditionele kerst- ak die op de radio werd uit- en.

Paus Johannes Paulus II heeft za- terdag in zijn traditionele Kerst- boodschap aandacht gevraagd voor de slachtoffers van de oorlogen die in deze wereld woeden. „Alleen we- derzijds respect en broederlijke ac- ceptatie zullen haat en vijandschap overwinnen," aldus de kerkvorst. Hij herdacht in zijn toespraak in het bijzonder de gekwelde bevolking van Bosnië en van Zuidoost-Europa, waar „geweld meent anderen zonder erbarmen de eigen wet te mogen voorschrijven."

De paus prees verder de Israëlische en Palestijnse vredesinspanningen waardoor voor het eerst sinds het begin van de intifada in 1987, op feestelijke wijze Kerstmis kon wor- den gevierd in Bethlehem.

Heel anders verliep de kerstviering in een kathedraal op de Filippij- nen. Daar vielen op tweede kerst- dag zeker vier doden en 119 gewon- den door de explosie van drie bom- men tijdens een avondmis in de San-Pedrokathedraal in Davao. Bo- mexperts ontdekten later een vier- de bom onder een bank vlakbij het altaar, die blijkbaar had gefaald. In 1981 vielen in dezelfde kathedraal bij een soortgelijke aanslag zeven- tien doden. Wie verantwoordelijk was voor de nieuwe aanslag is niet bekend.

In de drie belangrijkste steden van Colombia, Bogota, Medellin en Cali, zijn op kerstnacht zo'n 135 mensen op gewelddadige wijze om het leven gekomen. Volgens de politie werd het merendeel neergeschoten dan wel neergestoken. Vooral overmatig alcoholgebruik was debet aan het geweld dat zich veelal afspeelde in de armste wijken.

In Duitsland waren bij verschillen- de branden acht doden te betreu- ren. Vermoedelijke rechtse extre- misten stichtten op kerstavond op twee plaatsen in Duitsland brand bij opvangplaatsen voor asielzoe- kers. Deze branden hadden weinig schade en geen gewonden tot ge- volg.

Enige en algemene kennisgeving

†

In dankbare herinnering delen wij u mede dat, na een langdurige ziekte en met geduld gedragen lijden, toch nog onverwacht van ons is heengegaan onze dierbare vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, zwager oom en neef

Hans Koussen

weduwnaar van

Janna Rothkrantz

Hij overleed op de leeftijd van 79 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Bleijerheide: **Mat Koussen**
Ria Koussen-Houben
Bleijerheide: **Marianne Koussen**
en zijn klein- en achterkleinkinderen
Familie Koussen
Familie Rothkrantz

Kerkrade, 24 december 1993
Voorterstraat 95
Corr.adres: Vocoetstraat 25, 6462 GA Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 28 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis heden maandag 27 december om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Onze dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheidnemen, heden van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 84 jaar, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef

Jan Hubert Joseph Mantelaers

echtgenoot van

Maria Elizabeth Latten

In dankbare herinnering:
Nuth: **Lies Mantelaers-Latten**
Nuth: **Annie en Wiel Brandt-Mantelaers**
Vancouver Can.: **Jo en Jan Lentsen-Mantelaers**
Voerendaal: **Gertie en Wiel Severens-Mantelaers**
Nuth: **Zef en Jeanne Mantelaers-Vaessens**
Nuth: **Els en Piet Meijs-Mantelaers**
Nuth: **Mariet en Leo de Visser-Mantelaers**
[illegible]: **[illegible] Moex-Mantelaers**
zijn klein- en achterkleinkinderen
Familie Mantelaers
Familie Latten

Huize Op den Toren, Nuth
24 december 1993
Corr.adres: Valkenburgerweg 40, 6361 EC Nuth

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op woensdag 29 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Bavo te Nuth, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondmis van dinsdag 28 december a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100 Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30-19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Wij hebben afscheid moeten nemen van onze moeder die de dag voor Kerstmis en 14 dagen voor haar 87ste verjaardag, na een kortstondige ziekte, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Bet Welters

weduwe van

Teun Van Sloun

[illegible]: **Els en Martin Houben-Van Sloun**
Nieuwstadt: **Miet en Sjeer Houben-Van Sloun**
Born: **[illegible] en Joost Van Sloun-Hegeveng**
Heerlen: **Annie (en Harie †) Smeets-Van Sloun**
Joep Gremmels
Born: **Thea en Herman Salentijn-Van Sloun**
[illegible]: **Truus en Ben Peters-Van Sloun**
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Van Sloun
Familie Welters

Born, 24 december 1993
[illegible] 5, 6121 LE Born

De [illegible] uitvaartdienst wordt gehouden op woensdag 29 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Martinus te Born, waarna aansluitend de begrafenisplechtigheid zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.

[illegible] in de kerk. Overleggen van [illegible] is er geen condoleren.

Op dinsdag 28 december zal moeder bijzonder herdacht in de avondmis van 19.00 uur in voornoemde kerk. Rozenkransgebed om 18.30 uur.

U kunt persoonlijk van haar afscheidnemen, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur in het Maaslandmortuarium gelegen aan de Heinseweg te Sittard.

Je hebt iemand nodig,
stil en oprecht,
die als het erop aankomt,
voor je bidt en voor je vecht.
Pas als je iemand hebt,
die met je lacht en met je grient,
dan pas kun je zeggen
ik heb een vriend.
Toon

In blijvende liefde gedenken wij wat hij voor ons betekende.

Bedroefd, maar zeer dankbaar voor alle liefde die hij ons heeft gegeven en met respect en diepe bewondering voor zijn wilskracht, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan, mijn dierbare man, onze vader en opa

Aaldert Wobben

echtgenoot van

Gré de Graaf

Hij overleed op de leeftijd van 60 jaar.

Gré Wobben-de Graaf
kinderen en
kleinkinderen

Brunssum, 25 december 1993
Europalaan 203, 6441 VE Brunssum

De crematieplechtigheid zal plaatsvinden op woensdag 29 december om 9.30 uur in het crematorium Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in voornoemd crematorium, alwaar er gelegenheid is tot schriftelijke condoléance.

Mijn lieve man is opgebaard in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Rust zacht

Aaldert

We zullen je missen

Nel, Berti, Maries, Janine, Mir en Mark

---

†

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor de vele jaren die zij in ons midden mocht doorbrengen, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, grootmoeder, schoonzus, tante en nicht

Fien Meijs

weduwe van

Hub Toenbreker

Zij overleed, voorzien van het h. sacrament der zieken, op 82 jarige leeftijd in het bejaardencentrum Heereveld te Waubach.

Landgraaf: **Gerty Knoben-Toenbreker**
Jos Knoben
Angèle en Raymond
Landgraaf: **Hub Toenbreker**
Henny Toenbreker-[illegible]
Paul en Ines
Familie Meijs
Familie Toenbreker

Landgraaf, 24 december 1993
Corr.adres: Driessenstraat [illegible]
6374 AT Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal worden opgedragen op woensdag 29 december a.s. om 10.30 uur [illegible]

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Dinsdag 28 december wordt de dierbare overledene bijzonder herdacht in de avondmis van 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel te Nieuwenhagen, Beuleweg 32, dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat hij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis dat God in het St. Jozefziekenhuis te Kerkrade tot Zich heeft genomen mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, zwager, oom en neef

Hubert Joseph Jongen

weduwnaar van

Johanna Maria Janssen

echtgenoot van

Hubertina Antoinetta Bindels

Hij overleed op de leeftijd van 86 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: **H.A. Jongen-Bindels**
Brunssum: **Sjef Jongen**
Bep Jongen-[illegible]
Hoensbroek: **[illegible] Jongen**
Hoensbroek: **Hubert Jongen**
St. Lunaire Fr.: **Christel**
Peljrat-Bindels
Jean Peljrat
en zijn klein- en achterkleinkinderen
Familie Jongen
Familie Janssen
Familie Bindels

Kerkrade, 23 december 1993, Vroenhofstraat 97
Corr.adres: Fortunastraat 1
6444 VK Brunssum

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 29 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Michaël, gelegen aan de Wendelstraat te Schaesberg-Eikske, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aan de Hoofdstraat.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondmis tot intentie van onze dierbare overledene is op dinsdag 28 december om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuleweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Herinner mij,
maar niet in sombere dagen
Herinner mij, in stralende zon,
hoe ik was, toen ik nog alles kon.
Zo fit, nog zo vitaal.
Waarom God, deze kwaal?
Het was een ongelijke strijd.
Pap, we zijn je voor altijd kwijt.

Verdrietig om zijn heengaan, maar dankbaar dat hem verder lijden bespaard is gebleven en in de wetenschap en aanvaardend dat hij door de Heer werd geroepen, is heden na een lange dappere strijd van ons heengegaan, mijn inniggeliefde man, onze lieve vader, schoonvader, zoon, broer, schoonbroer, oom en neef

Giel Ritzen

echtgenoot van

Marianne van Beek

Hij overleed in de leeftijd van 56 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken.

Heerlen: **M. Ritzen-van Beek**
Heerlen: **Harrie Ritzen**
Karin Ritzen-Hendriks
Heerlen: **Emiel Ritzen**
Marie-José Ritzen-Hertogh
Familie Ritzen
Familie van Beek

6416 TL Heerlen, 23 december 1993
H. v. Veldekestraat 67

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op woensdag 29 december om 11.00 uur in de kerk van de O.L. Vrouw van Lourdes te Heerlen-Molenberg, gevolgd door de begrafenis op de algemene begraafplaats te Imstenrade.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake, dinsdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in Uitvaartcentrum Dela, gelegen aan de Grasbroekerweg 20 te Heerlen, alwaar gelegenheid is tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur.

Tevens willen wij de doktoren en het verplegend personeel van de hartbewaking en afd. 3 Oost heel hartelijk danken voor de goede zorgen en begeleiding bij de ziekte van mijn man en onze vader.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Diepbedroefd maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, delen wij u mede dat God heden tot Zich genomen heeft, op 81-jarige leeftijd, voorzien van de h. sacramenten der zieken, in het ziekenhuis te Sittard, mijn dierbare man, onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Thei Feller

echtgenoot van

Marieke van Kempen

Wij vragen u voor hem te bidden.

De bedroefde familie:
Pey: **M. Feller-van Kempen**
Pey: **Jan en Lies Feller-Paulissen**
Pey: **Thom Feller**
Sleik: **Lei en Els Feller-Konings**
Theo, Robert, Susan
Montfort: **[illegible]**
[illegible]
Pey: **Har en José Feller-Stams**
Mariëlle en Peter
Désire, Dennis
Pey: **Thea Feller †**
Echt: **Chris en Mia Feller-Janssen**
Richard en Nicole
Ive
Pey: **Mia Feller**
Puth: **Toos en Jan Hennen-Feller**
Angelique en Edward
[illegible]
Familie Feller
Familie van Kempen

6102 BK Pey-Echt, 24 december 1993
Houtstraat 68

De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op woensdag 29 december om 10.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Pey, gevolgd door de begrafenis op het parochiekerkhof.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 9.30 uur.

Dinsdag 28 december om 19.45 uur gebedsdienst tot intentie van de overledene in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen, dagelijks van 17.00 tot 17.45 uur in het Uitvaartcentrum Peusen, Kloosterstraat 9 te Susteren.

Mochten wij gezien de omstandigheden iemand vergeten zijn, gelieve deze advertentie als kennisgeving te beschouwen.

---

†

Met diepe droefheid en in grote verslagenheid delen wij u mede dat door een noodlottig ongeval, na een zorgzaam leven, van ons is heengegaan, na nog voorzien te zijn van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van 66 jaar, mijn dierbare echtgenote, onze lieve moeder en oma

Mayke Stevens

echtgenote van

Thei van de Berg

Einighausen: **Thei van de Berg**
Stein: **Wil en Marie-José van de Berg-Vranken**
Einighausen: **Agnes en Jan Wackers-van de Berg**
Einighausen: **Jack en Tiny van de Berg-Dohmen**
Weert: **Jos en Karin van de Berg-Cleven**
Oma's kleinkinderen:
Roy, Esther, Karin, Paul, Ive, Evelien
Familie Stevens
Familie van de Berg

Sittard, 24 december 1993
Mauritsweg 11, 6142 AE Einighausen

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op woensdag 29 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk Onze Lieve Vrouw ten Hemelopneming te Einighausen, waarna aansluitend de begrafenisplechtigheid zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Op dinsdag 28 december zal Mayke bijzonder worden herdacht tijdens de avondwake om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Vervolg familieberichten zie pagina 6

---

† **Mia Gielis-Thijssen**, weduwe van Jos Gielis, 87 jaar, Weert. Corr.adr.: P. Gielis, Roermondseweg 45, 6004 AP Weert. De plechtige uitvaartdienst zal plaats hebben op maandag 27 december om 11.00 uur in de dekenale kerk van de H. Martinus te Weert.

---

†

Wij willen u rust gunnen.
Al is vol droefheid ons hart.
U lijden zien en niet kunnen
helpen, dat was onze smart.

Dankbaar voor alles wat hij voor ons betekend heeft, geven wij met droefheid kennis dat heden toch nog onverwacht van ons is heengegaan onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Ritske Moes

weduwnaar van

Rosemie Eysackers

Hij overleed in de leeftijd van 72 jaar.

Kerkrade: **Anje en Jan Zweiphennig-Moes**
Janine
Patrick
Dave en Nathalie
Wijnandsrade: **Ilona en Joep Nies-Moes**
Irma
Familie Moes
Familie Eysackers

Hoensbroek, bej.tehuis de Schutse,
24 december 1993
Corr.adres: Kwikstaartstraat 4,
6469 XB Kerkrade

De rouwdienst, voorgegaan door ds. I. van de Pol, zal gehouden worden op dinsdag 28 december om 13.00 uur in de Ned. hervormde kerk de Goede Herder in Hoensbroek-Mariagewanden, waarna de teraardebestelling zal plaatsvinden op de centrale begraafplaats aan de Randweg in Hoensbroek.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene is opgebaard in het Uitvaartcentrum Dela te Heerlen, Grasbroekerweg 20. Gelegenheid tot rouwbezoek, heden maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn een kennisgeving te zenden, deze aankondiging als zodanig beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor het lange leven waarin zij ons vergezelde, delen wij u mee dat vredig is ingeslapen, onze lieve, dappere, zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Tiny Colaris-Leensen

Zij overleed in de leeftijd van 84 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken.

Eindhoven: **M. Colaris**
Gitte
Michelle en Brian
Audrey en Menno
Oirsbeek: **T. Graaf-Colaris**
R. Graaf
Wendy
Therma

Amstenrade, 21 december 1993
De Gyselaar 10
Corr.adres: Vaart 13, 6438 AC Oirsbeek

Overeenkomstig haar wens heeft de crematieplechtigheid in stilte plaatsgevonden.

---

†

Na een strijd van 4 weken is op 1e kerstdag, voorzien van de h. sa[illegible]menten, toch nog plotseling overleden, op de leeftijd van 88 j[illegible] mijn lieve moeder, schoonmoeder, onze oma, zus, schoonzus, t[illegible] en nicht

Maria Elisabeth Hubertina van Loon

weduwe van

Wilhelmus Antonius Laumen

In dankbare herinnering:
Sittard: **Mia Hodenius-Laumen**
Frans Hodenius
Wim en Monique
Maarten
Christianne en Paul
Familie van Loon
Familie Laumen

Sittard, 25 december 1993
Corr.adres: Baenjenstraat 18, 6131 JK Sittard

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal pla[illegible] hebben op donderdag 30 december a.s. om 11.00 uur in de paroch[illegible] kerk van de H. Antonius van Pauda te Ophoven-Sittard.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid tot schriftelijk conde[illegible] ren vanaf 10.40 uur.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens [illegible] avondwake van woensdag 29 december a.s. om 19.00 uur in boven[illegible] noemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium W[illegible] ben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze ann[illegible] ce als zodanig te beschouwen.

---

†

„Ik ben de Verrijzenis en het Lev[illegible]
Al wie leeft en gelooft in Mij,
zal in eeuwigheid niet sterven."

In diepe verslagenheid geven wij kennis dat heden, nog voorzien v[illegible] het h. sacrament der zieken, plotseling van ons is heengegaan, in [illegible] leeftijd van 81 jaar, mijn lieve man, broer, zwager, oom en neef

Joseph (Zef) Meulenberg

echtgenoot van

Maria Elisabeth Kleuters

In dankbare herinnering:
Sittard: **Maria Elisabeth Meulenberg-Kleute[illegible]**
Familie Meulenberg
Familie Kleuters

24 december 1993
Lahrstraat 1, 6137 AD Sittard

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaa[illegible] hebben op woensdag 29 december a.s. om 11.00 uur in de deken[illegible] kerk van de H. Petrus (grote kerk) te Sittard.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk conde[illegible] ren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens h[illegible] rozenkransgebed en de avondwake van dinsdag 28 december a.s. [illegible] 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium W[illegible] ben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze ann[illegible] ce als zodanig te beschouwen.

---

†

Verslagen en bedroefd zijn wij, omdat op [illegible] avond geheel onverwacht van ons is he[illegible] gaan mijn allerliefste man, onze zorgza[illegible] der, schoonvader, lieve opa, schoonbroer, [illegible] en neef

Eed Scholtes

echtgenoot van

Lenie Goffin

Eed werd bijna 67 jaar.

Kerkrade: **H. Scholtes-Goffin**
Kerkrade: **Berrit van den Bogert-Scho[illegible]**
Co van den Bogert
Linda en Rick
Familie Scholtes
Familie Goffin

6462 GT Kerkrade
Bostrop 41

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvind[illegible] woensdag 29 december 1993 om 11.30 uur [illegible] parochiekerk van de H. Antonius van Pad[illegible] Bleijerheide, gevolgd door crematie in he[illegible] matorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

U kunt schriftelijk condoleren in de kerk.

Voor vervoer is gezorgd.

Op dinsdag a.s. wordt de dierbare over[illegible] bijzonder herdacht in de avondwake om [illegible] uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het m[illegible] rium Schifferheide, Schifferheiderstraat [illegible] Kerkrade-West van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontv[illegible] gelieven deze annonce als zodanig te be[illegible] wen.

Heden is, na een liefdevolle verzorging [illegible] Lückerheidekliniek, van ons heengegaa[illegible] moeder, schoonmoeder, groot- en over[illegible] moeder

Martha Edel

weduwe van

Zef Slangen

Zij overleed in de leeftijd van 81 jaar.

De bedroefde familie:
Kerkrade: **Christel van Zandvoort-Slangen**
Harry van Zandvoort
Melbourn: **Irma Horbach-Slangen**
Leo Horbach
Edmonton: **Inge Small-Slangen**
Cliff Small
Eygelshoven: **Heidi Roemuller-Slangen**
Henk Roemuller
en haar kleinkinderen
en achterkleinkind

Kerkrade, 23 december 1993
St. Pieterstraat 145
Corr.adres: Graverstraat 28, 6466 KW Ker[illegible]

De crematieplechtigheid zal plaatsvind[illegible] woensdag 29 december om 11.30 uur in he[illegible] matorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving [illegible] ten ontvangen, gelieven deze annonce als [illegible] nig te beschouwen.

lgend jaar zekerheid over sanering Heerlense wijk

Nieuw bodemonderzoek in 180 tuinen Zeswegen

RLEN – In circa 180 tui- van de Heerlense wijk Zes- start in januari een uitge- onderzoek naar bodem- treiniging. De provincie bodemmonsters nemen uit moet blijken of en hoe de bodem op Zeswegen worden afgegraven.

ijk Zeswegen is gebouwd op rein van de voormalige mijn Nassau I. In de bodem zitten clische aromatische koolwa- en, kortweg PAK's. De aan- eid van deze stoffen is het van de opslag en het gebruik op het mijnterrein.

heeft de provincie een in- iserend bodemonderzoek in k gehouden. Daaruit kwam oren dat de grond vervuild maar niet zodanig dat directe egelen noodzakelijk zijn. Mi- Alders van Milieu heeft ver- s laten weten dat nader on- k in Zeswegen moest wach- de resultaten van het onder- op het Lauraterrein in hoven. De aanpak van het errein zou maatgevend zijn de andere bebouwde mijnter-

et Lauraterrein is inmiddels in bekeken of sanering nood- jk is. Voor het hele gebied is en, nog niet definitief, sane- plan uitgerold, dat varieert per In Zeswegen worden voor- en tuinen van circa 180 wonin- openbare groengebieden af- rlijk onderzocht. Het gaat om bied van ongeveer tien hecta- sen de Zeswegenlaan, Mijnze- en Delfstofweg. In de achter- worden zeven monsters tot centimeter diep en drie tot meter diep genomen. In de inen wordt drie keer tot een geboord. Op enkele plaatsen twee meter diepte worden rd. De boringen starten in ja- Omstreeks juni volgend jaar onderzoek afgerond. De kos- dragen 475.000 gulden.

eroi-Van Deur van Stichting heer Zeswegen vindt niet bewoners zich ongerust hoe- te maken. „Dit onderzoek is n een volgende stap in het We wisten dat het zou gaan vinden," zegt ze. Leroi wil waken voor een 'nieuwe het- gen haar wijk. In de jaren tach- reeg Zeswegen een slechte omdat de babysterfte in de hoger zou zijn dan gemiddeld.

GD heeft dit vorig jaar weer-

n worden in de wijk ruim honderd brieven bij de bewo- bezorgd. Daarin staat nadere matie over de bodemonderzoe-

Drama in Hasselt

HASSELT – Een jongeman heeft afgelopen vrijdag in het centrum van Hasselt zijn ex-vriendin vermoord. Het 22-jarige meisje was een verkoopster bij Blokker en werd aan de personeelsingang door haar ex-vriend opgewacht. Hij schoot haar dood.

Toen de rijkswacht de man in zijn appartement wilde aanhouden, pleegde hij zelfmoord. Hij schoot zichzelf dood met zijn vuurwapen. De man was paracommando. Hij was al drie weken overspannen thuis.

Door bezuiniging veertien miljoen in 1994

Bij Maaslandziekenhuis 160 arbeidsplaatsen weg

GELEEN – Bij de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek moeten volgend jaar circa 160 arbeidsplaatsen verdwijnen. Het Maaslandziekenhuis, de verpleeghuizen en de centrale diensten moeten in 1994 veertien miljoen gulden bezuinigen. De Raad van bestuur denkt dat de 160 banen langs natuurlijke weg kunnen verdwijnen, zonder gedwongen ontslagen.

Met dit aantal zou tien miljoen gulden aan personeelskosten worden bespaard. De overige vier miljoen gulden moet worden bespaard op materiaal. Van de 160 arbeidsplaatsen moeten er zestig verdwijnen in het Maaslandziekenhuis, negentig bij de centrale diensten en tien in de verpleeghuizen.

Nu, eind 1993, is al bijna de helft van de plaatsen afgebouwd. Dat komt onder meer omdat 37 tijdelijke contracten niet zijn verlengd. Daarnaast is de afgelopen zomer een selectieve vacaturestop afgekondigd, die al een aantal plekken heeft opgeleverd. Iedere maand komen ruim acht arbeidsplaatsen vrij door natuurlijk verloop en het niet opvullen van vacatures. Verder verwacht de Raad van Bestuur een 'aanzienlijke' vermindering naar aanleiding van de recente enquête onder personeel. In 1994 zouden dan nog zo'n negentig banen moeten verdwijnen.

In de enquête konden medewerkers aangeven of ze (vervroegd) wilden stoppen met werken, onbetaald verlof of een deeltijdbaan wilden en of ze bereid zijn een andere baan te zoeken met hulp van de stichting.

Personeel zou volgens de Raad van bestuur in de toekomst ook kunnen doorstromen naar het nieuwe verpleeghuis St.-Agnetenberg en naar De Eghte, dat wordt uitgebreid.

Om de maatregelen zoals die in het Sociaal Plan worden voorgesteld te financieren, is een bedrag van vier miljoen gulden nodig. Volgens ... Chorus van de Raad van Bestuur moet dat geld komen 'uit bestaande reserves die hiervoor bestemd waren'. „Daarnaast zijn we er dit jaar met z'n allen in geslaagd om aanzienlijk te bezuinigen op de uitgaven, zodat er nog wat overblijft. Dit geld is ook bestemd voor het Sociaal Fonds."

In Heerlen 253 ABP'ers minder

HEERLEN – De afslanking van het ABP begint op stoom te komen. Het afgelopen jaar hebben al 253 vaste ABP'ers het kantoor in Heerlen verlaten. Bovendien vertrokken 192 tijdelijke medewerkers. Veel mensen konden via het ABP-Mobiliteitscentrum elders aan de slag. Volgens projectleider Werkgelegenheid J. Smeets zat een jaar geleden nog iedereen vast op zijn stoel, nu beginnen veel ABP'ers in te zien dat het noodzaak is zelf in actie te komen.

In september vorig jaar werd het Mobiliteitscentrum in het leven geroepen. Het ABP hoopt met dat centrum gedwongen ontslagen van vaste medewerkers zoveel mogelijk te voorkomen. Het centrum helpt personeel met het vinden van ander werk binnen of buiten het bedrijf. Smeets is – volgens het ABP-personeelsblad – niet alleen tevreden over het aantal medewerkers dat het Heerlense kantoor op een of andere manier heeft verlaten, hij is ook blij te zien dat de medewerkers zich bewust zijn geworden van de situatie. Nu zijn veel meer mensen bereid een opleiding te volgen of werk buiten het ABP te zoeken of te verhuizen naar een van de districtskantoren in Nederland.

Het ABP heeft ook een intern uitzendbureau, met ABP'ers die overal in het bedrijf ingezet kunnen worden waar even gaten vallen. De komende jaren moeten naar schatting nog eens 800 mensen de ABP-kantoren in Heerlen verlaten. Verwacht wordt dat het Mobiliteitscentrum daar een belangrijke rol bij zal kunnen spelen.

Wandelen in de sneeuw

● *Een oudere vrouw wandelt op een door sneeuw bedekte Brunssummerheide. Enkele automobilisten konden de winterpret op tweede kerstdag minder waarderen. Een aantal auto's liep als gevolg van de gladheid blikschade op. In Heerlen werden twee aanrijdingen geregistreerd, terwijl in Onderbanken en Brunssum twee auto's tegen lichtmasten botsten.*

Foto: DRIES LINSSEN

Gemeentelijke heffingen 10 procent omhoog

DEN HAAG – De gemeentelijke belastingen en heffingen stijgen volgend jaar met ruim tien procent ten opzichte van 1993. In Midden- en Zuid-Limburg is de stijging sterker. In Midden-Limburg bedraagt die maar liefst 15,5 procent in het zuiden altijd nog twaalf procent. In Noord-Limburg hoeven de burgers 'slechts' 7,9 procent meer te betalen.

De Nederlandse gemeenten zullen in 1994 in totaal een bedrag van bijna acht miljard gulden binnenhalen. De stijging van de reinigingsrechten veroorzaakt de grootste toename (gemiddeld 19,7 procent).

Dat heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekend.

De consument zal deze verhogingen merkbaar in zijn portemonnee voelen, te meer daar loonstijgingen volgend jaar in veel gevallen achterwege blijven. het gezin in Midden-Limburg gaat in 1994 weliswaar procentueel het meeste meer betalen, in harde guldens is het altijd nog het beste af: 365 gulden. Dat was 316 gulden. In Zuid-Limburg gaan de heffingen omhoog van 441 naar 493 gulden, in het noorden van 458 naar 494 gulden.

De gemeentelijk heffingen nemen al jaren met een fors bedrag toe. De stijging voor 1994 is wat minder dan die voor 1993. Dit jaar moest een gezin liefst bijna twaalf procent meer betalen dan in 1992. De gemiddelde stijging varieert echter sterk per regio: van minder dan vier procent in Delfzijl via 15,5 procent in Midden-Limburg tot meer dan twintig procent in Den Haag.

DOOR STEP VAESSEN

Diner zwervers lichtpuntje in verlaten stad

'Aan Kerstmis wil ik helemaal niet denken'

ERLEN – Een sombere, mie- ge kerstavond in een verlaten erlen. Vanuit de huiskamers alt het warme licht van kaar- en kerstverlichting. Op een ele dwarsligger na hebben al- horecabazen hun zaak geslo- Op het plein voor het station t echter een klein restaurant 'Kerst zonder Drempels' met grote letters op het wit- tentdoek. Binnen wordt het diner geserveerd voor een- r die niet gezellig 'thuis' kan n. Zwervers, junks, dealers ook een oudere man die blijft in het St.-Joseph Rust- komen een hapje meeëten.

t is koud in de tent. De hete kanon slaakt na een paar uten een diepe zucht, spuwt enorme rookwolk uit en be- t. Als hij na verwoede ingen soms weer aanslaat, men de lampen in de tent te eren. „Het lijkt wel Mash roept een vrijwilligster gie- nd. In de hoek staat een te kerstboom en ook de plaat- ke kerstman is gekomen om daklozen de hand te schud- De wind slaat tegen de en- De gasten malen echter niet de kou. „Laat dat ding maar " roept iemand. „Het is hier rm zat, wij zijn die kou ge- d."

s een beetje schichtig, maar n en dan ook uitbundig, ko- de gasten druppelsgewijs tent binnen. Vol overgave en ze zich op de runder- oofpot, komkommersalade en ardappelquiche. „Nee, dat aakt echt niet gek," luiden de cheiden complimenten voor kok.

tussen de happen door ken sombere geluiden. „Aan stmis wil ik helemaal niet ken," zegt een Surinaamse terwijl hij zich hongerig zijn bord buigt. „Kerstmis eest voor mij bij je familie Maar ik ben zo diep gezon- Ik wil niet dat ze me zo

● *Organisatie, zwervers én de kerstman vrijdagavond bij Kerst zonder Drempels*

Foto: FRANS RADE

Beleefd schudt hij de hand die wethouder Hub Savelsbergh, die een kijkje komt nemen, hem toesteekt. „Was dat een wethouder?," lacht hij achteraf een beetje beschaamd. „Ik dacht dat hij een dominee was." Nee, zijn vriend tegenover hem zag met een dat het 'een hoge' was.

Een slaapplek voor die nacht moet nog gevonden worden. Het Slaaphuis is voor beide mannen geen oplossing omdat ze om tien uur present moeten zijn. „Tja, op dat tijdstip moeten we nog wat proberen te verdienen voor onze portie van morgen," zegt de 43-jarige Frenk stilletjes. Dus zoeken de twee verslaafde vrienden elke nacht een plekje in een portiek.

De grootste groep zwervers, ruim vijftig, nuttigt die avond het kerstmaal in het Inloophuis, warm en droog. Maar voor degenen die het daar tijdelijk verbruid hebben of voor wie het te 'stresserig was', is de tent een uitkomst. Bijna veertig kerstdiners gaan hier als zoete broodjes over de sobere toonbank.

„Flink geld verdienen aan ons en dan toch hier mee komen profiteren," moppert de 28-jarige Lemmy plotseling. Hij doelt op een heroïnedealer die de tent binnenkomt. Lemmy houdt de boel een beetje in de gaten. Mensen die voor de tweede keer en lunchpakketje, dat iedereen meekrijgt, komen halen, verfoeit hij. Ook hij heeft moeite om het woord Kerstmis in de mond te nemen. „Ik pieker nu al de hele dag of ik morgen toch iets speciaals kan gaan doen. Maar ik weet het gewoon niet." Met de vriend van zijn moeder die in Kerkrade woont, kan hij niet overweg. Dus daar gaat hij niet naartoe. Zijn moeder komt hem wel regelmatig in de Heerlense *scene*opzoeken.

Een familie uit Simpelveld brengt de kerstavond al helpend in de tent door. De zestienjarige zoon Roger vindt het prachtig. „Andere jaren hebben we kerst in Spanje gevierd. Maar nu we hier blijven, is iets doen voor de zwervers beter dan thuis voor de buis hangen," zegt hij enthousiast. Zijn vader is iets minder optimistisch. „Dit is heel leuk, maar een keer in het jaar haalt natuurlijk niets uit. Mensen maken er altijd zoveel problemen van om anderen te helpen," is zijn sombere kerstboodschap.

Hoewel ze op meer eters gerekend had, is de organisatie wel tevreden. De rest van het eten brengen de vrijwilligers naar het politiebureau, voor de arrestanten, en ook de Kerst-Inn krijgt een portie. Als de aanwezige muzikanten *Jingle bells* inzetten, begint een groep zwervers mee te zingen. En dan wordt het toch nog heel eventjes Kerstmis in die tochtige tent bij het station.

Rechtswinkel vrouwen in Maastricht

MAASTRICHT – De provincie Limburg heeft met een startsubsidie van 7.653 gulden de oprichting van een vrouwenrechtswinkel in Maastricht mogelijk gemaakt. De stichting gaat rechtshulp verlenen aan vrouwen in Limburg en thema- en voorlichtingsbijeenkomsten organiseren.

De Stichting Vrouwenrechtswinkel verwacht door het geven van advies, hulp, begeleiding, ondersteuning en voorlichting een bijdrage te leveren aan een versterking van de rechtspositie van vrouwen. De hulp zal door vrijwilligers worden gegeven.

Algemene kennisgeving

†

In dankbare herinnering geven wij u kennis, dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan, in de leeftijd van 66 jaar, onze dierbare vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Jan Vlasveld

weduwnaar van

Sietske Riem

Heerlen: Alphons Vlasveld
Heerlen: Elodie en Anja
Vlasveld-van Geijlswijk
Dave, Andy
Heerlen: Luciano en Petra
Vlasveld-van Krevel
Maikel, Francis
Familie Vlasveld
Familie Riem

6413 XB Heerlen, 24 december 1993
Jekerstraat 7

De crematiedienst zal gehouden worden op woensdag 29 december om 10.30 uur in de aula van het crematorium in Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst vanaf 10.10 uur in de ontvangkamer van het crematorium.

De dierbare overledene is opgebaard in het Uitvaartcentrum Dela in Heerlen, Grasbroekerweg 20.

Gelegenheid tot rouwbezoek, dinsdag van 18.00 tot 19.00 uur.

---

†

Na een leven van toewijding en zorg voor allen die hem lief waren, is heden in de leeftijd van 84 jaar, voorzien van de h. sacramenten van ons heengegaan, onze lieve vader, schoonvader, opa, oom en neef

Harie Feron

echtgenoot van wijlen

Maria Janssen

Meers: Tilla Fredrix-Feron
† Jan Fredrix
Meers: Bella Simons-Feron
Jozef Simons
Meers: † Zef Feron
Sophie Feron-Smeets
Stein: Frans Feron
Jenny Feron-Smeets
Sittard: Bernardien Feron
en al zijn dankbare kleinkinderen

6171 HE Stein, 24 december 1993
Ledderkenstraat 24

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op woensdag 29 december om 10.30 uur in de St. Jozefkerk te Meers, waarna aansluitend de begrafenis op Gods Akker te Meers.

Er is geen condoleren.

Dinsdagavond om 19.00 uur wordt de avondwake gehouden in het bejaardencentrum de Moutheuvel te Stein.

Pap is opgebaard in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Daemen, Heirstraat 41 te Elsloo-Stein. Gelegenheid tot afscheidnemen heden maandag en dinsdag van 18.30 tot 19.00 uur.

Mochten wij nog iemand zijn vergeten, dan hopen wij dat deze annonce als kennisgeving wordt beschouwd.

---

†

Na een leven dat getekend werd door eenvoud, goedheid en behulpzaamheid, is heden geheel onverwacht op 55-jarige leeftijd van ons heengegaan, mijn lieve vrouw, onze lieve moeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Grietje Hoogeveen

echtgenote van

Toon Velraeds

Brunssum: P.A.J. Velraeds
Toon, Monique
Familie Hoogeveen
Familie Velraeds

24 december 1993
Hoofdbroekerweg 20, 6443 XW Brunssum

Gelegenheid om afscheid te nemen, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in de rouwkapel van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum.

In de St. Vincentiuskerk, aan de Pr. Hendriklaan 378 te Brunssum, zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op dinsdag 28 december a.s. om 11.00 uur.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op de gemeentelijke begraafplaats aan de Merkelbeekstraat.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

[illegible] onverwacht voor ons allen, is van ons heengegaan, in de leeftijd van 81 jaar, mijn lieve [illegible] broer, oom en neef

Peter Klein

[illegible]

Christine Munda

[illegible]

---

†

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor hem betekende, geven wij met droefheid kennis, dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan, mijn inniggeliefde man, onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, onze allerliefste opa, broer, zwager, oom en neef

Johannes Maria Appelhof

echtgenoot van

Maria Josephina Heijnens

Hij overleed op de leeftijd van 74 jaar, tijdens de kerstviering in de parochiekerk van Leenhof, voorzien van de h. sacramenten.

Heerlen: M.J. Appelhof-Heijnens
Heerlen: Marianne Appelhof
Heerlen: Angèle Op 't Eijnde-Appelhof
Henk Op 't Eijnde
Lindsy
Danny
Familie Appelhof
Familie Heijnens

6415 AV Heerlen, 24 december 1993
Rotterdamstraat 19

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 29 december a.s. om 12.30 uur in de parochiekerk van de H. Drievuldigheid, gelegen aan de Amsterdamstraat te Heerlen-Schaesbergerveld, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, dinsdag 28 december a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur.

Voor vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dag

lieve opa

Rust zacht
van je speelkameraadjes
Lindsy en Danny

Enige en algemene kennisgeving

†

*Als leven lijden wordt
komt de dood als een verlossing*

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van

Wil Tegelaers

in de leeftijd van 58 jaar.

Uit aller naam:
[illegible]

Geleen, 24 december 1993
Corr.adres: [illegible] 12
6162 AG [illegible]

De plechtige [illegible] op dinsdag 28 december om [illegible] in de St. Nicolaaskerk te [illegible], waarna aansluitend de crematie in het crematorium [illegible] te Geleen.

Er is geen condoleren.

---

†

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor hem betekende, geven wij met droefheid kennis, dat heden na een kortstondige ziekte, toch nog onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve levenspartner, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Frans Wetzels

weduwnaar van

Maria Dohmen

levenspartner van

Mia Palant

Hij overleed thuis na een liefdevolle verzorging, in de ouderdom van 79 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Brunssum: M. Palant
Landgraaf: Sjef Wetzels
Marlies Wetzels-Crats
Frank
Miranda en Marco
Landgraaf: Pierre Wetzels
Maria Wetzels-Wetzels
[illegible]: Wiel Wetzels
Gerry Wetzels-Schiffers
Kevin
[illegible]: Theo Wetzels
Marga Wetzels-Theunissen
[illegible]
[illegible]: [illegible] Bos
[illegible] Bos-Driessen
Patricia, Ton en Maaike
Familie Wetzels
Familie Dohmen
Familie Palant

[illegible], [illegible] december 1993
[illegible]
[illegible]straat 20, 6371 AX Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op [illegible] 29 december a.s. om 11.00 uur in de [illegible] van de H.H. Petrus en Paulus [illegible] Hoofdstraat te Schaesberg, waarna [illegible] de begrafenis zal plaatsvinden [illegible] begraafplaats aldaar.

[illegible] de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis [illegible] van onze dierbare overledene, [illegible] december a.s. om 19.00 uur in de H. [illegible] Liddestraat te Brunssum.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beukeweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.45 uur tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Een [illegible] woord van dank aan het Groene [illegible] te Brunssum, voor de zeer goede verpleging.

---

†

Wij geven met grote droefheid kennis van het overlijden van onze broer, zwager, oom en neef

Martin Jegers

Hij overleed in de leeftijd van 61 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Uit aller naam:
Zusters, broers
Schoonzusters en zwagers
Nichten en neven
Familie Jegers

Kerkrade, 25 december 1993
Corr.adres: Elbereveldstraat 50
6466 KA Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 29 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Joseph te Kerkrade-Kaalheide, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene dinsdag 28 december om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het streekmortuarium Schifferheide, Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West, dagelijks van 17.00 tot 18.00 uur. Voor vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Moegestreden, zij kon niet meer.

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat zij voor ons betekend heeft, geven wij kennis van het heengaan van onze lieve zus, schoonzus, tante en nicht

Mia Haan

Zij overleed in de leeftijd van 82 jaar.

Heerlen: E. Schoutens-Haan
Heerlen: Ria Bonn-Schoutens
Pierre Bonn
Vlissingen: Danny Bonn
Maike Steur
Heerlen: Myckel Bonn
Monique Soomers
en verdere familie

Heerlen, 24 december 1993
Bejaardenverzorgingstehuis De Regenboog
Meezenbroekerweg 13 te Heerlen
Corr.adres: Rietveldstraat 16, 6412 HN Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 29 december a.s om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Martelaren van Gorcum te Heerlen, Sittarderweg, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene dinsdag 28 december om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer [illegible] te Heerlen, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Zij genoot van het leven

Wij allen die van haar houden, delen u met droefheid mede dat geheel onverwacht van ons is heengegaan mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, tante en nicht

Dirkje Gerritsen

echtgenote van

Joost Weening

in de leeftijd van 64 jaar.

Zij hield van ons allen, wij allen hielden van haar en zullen altijd van haar blijven houden. Mam, wij vergeten je nooit.

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: J. Weening
Brunssum: Y. v.d. Heuvel-Weening
J. v.d. Heuvel
Landgraaf: J. Weening en Ryan
Marleen
Familie Gerritsen
Familie Weening

Brunssum, 25 december 1993
Corr.adres: Koestraat 75, 6431 XL Hoensbroek

De crematie zal plaatsvinden op donderdag 30 december a.s. in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10, om 10.30 uur.

Bijeenkomst in het crematorium, waar tevens gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Mam is opgebaard in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum, gelegenheid tot afscheidnemen, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Bij beschikking van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht van 9 september 1993 (zaaknummer [illegible]) is [illegible] Aubrey James Haacke, geboren te Maitland (Australië) op 4 juli 19[illegible], wonende te 6461 CX Kerkrade aan de [illegible] [illegible] feitelijk verblijvende te 6137 HH Sittard aan de van Ronghof 12, onder curatele gesteld, zulks met benoeming van Erik Johan [illegible], geboren te Singapore op 13 augustus 1946, wonende te 6137 HH Sittard aan de van Ronghof 12 tot curator en van Bernhard Charles Leo Haacke, geboren te Singapore-Malakka op 15 maart 1962, wonende te 6373 XH Landgraaf aan de Hoefveld 62, tot toeziend curator.

Mr. J.J.M. Golstein
Advocaat en procureur
Grupellostraat 8-10
6461 EV KERKRADE

Enige en algemene kennisgeving

†

*De dood is niet een dief
die 't leven van u steelt,
maar Godes rechterhand,
die uw aardse wonden heelt.*

Ons ging voor naar het eeuwige leven bij God, plotseling, in de parochiekerk van de Heilige Nicolaas te Guttecoven, tijdens de uitvaart van haar neef, onze dierbare tante, schoonzus en nicht

Maria Elisabeth Corten

weduwe van

Fransiscus Hermanus Marcellus Gijskens

Zij overleed, voorzien van het heilig sacrament der zieken, in de leeftijd van 84 jaren.

Wij vragen een gebed voor haar zielerust.

Uit aller naam:
Guttecoven: Familie Corten
Guttecoven: Familie Gijskens

Corr.adres: Pastoor van Kanstraat 27
6143 AH Guttecoven
24 december 1993

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op woensdag 29 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de Heilige Nicolaas te Guttecoven.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

De overledene zal ook worden herdacht op dinsdagavond 28 december a.s. tijdens de avondmis van 19.00 uur, voorafgegaan door het rozenkransgebed in voornoemde kerk.

Bezoekuren rouwkapel ziekenhuis Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

---

†

In grote dankbaarheid voor het vele goede dat wij van haar mochten ontvangen, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan op de leeftijd van bijna 92 jaar onze lieve, goede en zorgzame moeder, grootmoeder, overgrootmoeder, betovergrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Antonia van Geffen

weduwe van

Peter Hanssen

In dankbare herinnering:
Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

25 december 1993
Moltweg 50 d
6371 BW Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 29 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Barbara, Kakert te Landgraaf, gevolgd door de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Dinsdag a.s. om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene is thuis opgebaard; bezoekgelegenheid heden maandag en dinsdag op voornoemd adres.

Enige en algemene kennisgeving

†

Toch nog vrij onverwacht overleed op 72-jarige leeftijd, voorzien van de h. sacramenten der zieken, in het ziekenhuis te Sittard, onze onvergetelijke moeder, schoonmoeder, lieve oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Anna Claessen

weduwe van

Sjang Janssen

Wij vragen u voor haar te bidden.

Finsterwolde: Jan en Georgette
Judith, Joachim, Remco
Echt: Jo en [illegible]
[illegible]
Roosteren: [illegible]
Susteren: Pierre
Björn
Roosteren: Gemma en John
[illegible], Christian
Familie Claessen
Familie Janssen

6116 CC Roosteren, 24 december 1993
Molenstraat 54

De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op dinsdag 28 december om 11.00 uur in de kerk van de H. Amelberga te Susteren, gevolgd door de begrafenis op het parochiekerkhof te Oud-Roosteren.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.

Heden [illegible] 27 december om [illegible] uur herdenking in de avondmis [illegible] kerk.

Gelegenheid [illegible] dagelijks van 17.00 tot [illegible] [illegible] 2 te Susteren.

Dankbaar voor alle liefde en blijdschap [illegible] ons geschonken heeft, delen wij u mede [illegible] den, in zijn eigen vertrouwde omgeving [illegible] leeftijd van 71 jaar, voorzien van de h[illegible] menten, is overleden, mijn lieve man, on[illegible] zame vader, schoonvader, opa, broer en [illegible]

Hub Alberti

Begiftigd met de pauselijke onderschei[illegible] Pro Ecclesia et Pontifice.

echtgenoot van

Marie Odekerken

Geleen: Marie Alberti-Odekerk[illegible]
Geleen: Jan en Nellie
Geleen: Tiny en Wim
Heide en Rob
Geleen: Frans en Greetje
Marcel en Sylvia
Geleen: Annie en Ger
Wanda en Maurice
Doenrade: Marian en Paul
Familie Alberti
Familie Odekerken

6163 VE Geleen, 25 december 1993
Napoleonbaan 48

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd d[illegible] begrafenis, zal plaatsvinden op donder[illegible] december om 11.00 uur in de H. Engelb[illegible] ders-kerk te Geleen.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren [illegible] in de kerk.

Woensdag om 19.00 uur wordt de avon[illegible] gehouden in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de r[illegible] mer van Uitvaartcentrum Daemen, He[illegible] 41 te Elsloo, dagelijks van 18.30 tot 19.00 [illegible]

Mochten wij nog iemand zijn vergeten, [illegible] gen wij dat deze annonce als kennis[illegible] wordt beschouwd.

Veilig in Jezus' [illegible]

Bedroefd om haar heengaan, maar da[illegible] voor hetgeen zij voor ons betekend heeft, [illegible] wij u kennis van het toch nog onver[illegible] overlijden, op 83-jarige leeftijd, van mijn [illegible] me moeder, onze lieve oma, overgrootm[illegible] zus, schoonzuster, tante en nicht

Johanna van Loo[illegible]

weduwe van

Jan Dost

In blijvende herinnering:
Henk en Truus
kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie van Loo
Familie Dost

Heerlen, 24 december 1993
Corr.adres: Engerstraat 44, 6446 XJ Brun[illegible]

De uitvaartdienst, geleid door ds. I. van d[illegible] zal plaatsvinden op woensdag 29 decemb[illegible] 13.00 uur in de Immanuëlkerk te Tre[illegible] Brunssum, gelegen aan de Horizonstraat, [illegible] sluitend zal de begrafenis plaatsvinden [illegible] begraafplaats gelegen aan de Marebosje[illegible] Treebeek.

Bijeenkomst in voornoemde kerk, alwaar [illegible] legenheid is tot schriftelijk condoleance.

Moeder is opgebaard in het mortuarium [illegible] De [illegible] te Heerlen. Gelege[illegible] tot afscheidnemen dagelijks van 16.00 tot [illegible] uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving m[illegible] ontvangen, gelieven deze annonce als zo[illegible] te willen beschouwen.

---

†

Op 24 december 1993 hebben wij afscheid [illegible] ten nemen van

Els Russchen

weduwe van

Sjef Laurs

Zij werd 85 jaar; omringd door haar kinde[illegible] zij rustig ingeslapen.

Steensel: Hub en Miep Laurs-[illegible]
Ineke en Kees, Gijs, Bo[illegible]
Rik en Britta
Dries, Joos, Stan en Ang[illegible]
Riethoven: [illegible]
[illegible]
Sander, Susanne en Koen
Heerlen: Jo en Gertie Laurs-[illegible]
Anne-Marie, Joep
Heerlen: Rob en Jeanny
Laurs-van Grinsven
Nienke, Stijn, Bram

Corr.adres: Johannes XXIII Singel 46
6416 GH Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehoude[illegible] den op woensdag 29 december 1993 om [illegible] uur in de St. Pancratiuskerk te Heerlen, [illegible] aansluitend begrafenis op de begraa[illegible] Akerstraat.

Gelegenheid tot schriftelijke condoleance [illegible] ter in de kerk, vanaf 10.45 uur.

Avondwake dinsdag 28 december 1993 om [illegible] uur in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in de rouwkamer [illegible] Uitvaartcentrum van Cromvoirt, [illegible] straat 30 Heerlen, ingang St. Antoniuswe[illegible] Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar [illegible] 28 december van 17.30 - 18.00 uur.

---

latwoning brandt rijwel geheel uit

UNSSUM – Een flatwoning de Prinses Margrietstraat in unssum is gisteravond nageg geheel uitgebrand. De drie oners zijn met ademhalingseilijkheden naar het ziekens gebracht. Vermoedelijk zijn ndende kaarsen de oorzaak n de brand, die rond kwart r zes ontstond in de huiskar van de flatwoning in de wijk rkeveld. De bewoners, een n en vrouw van 26 jaar en een jarig kind, zaten in de keun en roken iets vreemds in de mer. Toen de man ging kijken nd de woonkamer reeds in nd. Zij verlieten daarop snel woning. Ook de buren esten hun woning verlaten. l woningen hebben schade elopen als gevolg van brand, er of rook.

uto's na botsing n brand gevlogen

RKRADE – Politie en brandr van Kerkrade en Herzogenzijn donderdagavond uitget voor een ongeluk op de uwstraat-Neustrasse. Twee o's vlogen daarbij in brand. Nederlandse en Duitse auto en rond half negen over rkraads grondgebied, maar esten uitwijken naar de anderijstrook omdat de straat menteel wordt heringericht. de andere rijstrook reden ze en auto uit Nederland. Door botsing vlogen twee auto's in nd. De inzittenden raakten t gewond. De schade wordt chat op bijna veertig mille. Duitse autoriteiten zijn lod over de internationale sanwerking tussen de politiebrandweerkorpsen.

ronkeman botst p tegenligger

RUNSSUM – Een 27-jarige unssummer is eerste kerstdag gehouden, omdat hij onder loed een aanrijding had veraakt. Hij reed over de Wenchachstraat en botste frontaal een tegenligger. Niemand letsel op, maar de schade de auto's was groot. De unssummer bleek een alcoholmillage van 1,35 te hebben.

weetal vernielt uisraad

RUNSSUM – Twee Brunsmmers van 26 en zestien jaar in de vroege ochtend van rste kerstdag aangehouden, dat zij eerder die nacht de uisraad van een woning aan de mburgerweg kort en klein den geslagen. Ook hadden zij twintigjarige bewoonster bed en mishandeld. De daders klaarden dat zij diverse ma waren bedreigd door een nd van de bewoonster. Met vernieling en mishandeling lden zij hun gram halen. De unssummers zijn ingesloten.

iertal ontsnapt a sprong uit auto

OENSBROEK – Vier persozijn eerste kerstdag in ensbroek gevlucht na een prong uit een rijdende auto. Ze rden achtervolgd door de poie. De politie wilde de auto 3.30 uur aanhouden op de ndweg, maar de bestuurder door. In de Hoofdstraat ongen de inzittenden uit de uto, die stuurloos tegen een om tot stilstand kwam. De wisten te ontkomen. In de werd een grote hoeveelheid leding aangetroffen, vermoedelijk afkomstig van diefstal.

nbraak bij VVV n Voerendaal

OERENDAAL – In het VVVntoor van Voerendaal aan de ustraat is op eerste kerstdag gebroken. De dader vernielde ruit en nam een tv, videospeer en antwoordapparaat mee.

ief betrapt met armen vol jeans

EERLEN – Een 37-jarige eerlenaar is eerste kerstdag in erlen-Centrum rond twaalf r aangehouden met zijn armen vol jeanskleding. De kleding had n even tevoren gestolen uit de talage van een jeanszaak aan de aroleastraat. In de Van der aessenstraat werd hij aangeuden. De kleding heeft een arde van drieduizend gulden. gen de politie zei hij aanvanlijk dat hij de kleren had geonden.

nbreker spuit met warte verf

ERKRADE – Bij een inbraak n woning aan de Servatiusstraat in Kerkrade heeft de dader muur, schilderijen en het ankstel bespoten met zwarte rf. Uit de woning zijn geld, een deo-installatie, tv en computer stolen. De woning is werd overhoop gehaald. Ook zijn vernielingen aangebracht.

Bezwaarschriften tegen vergunning porisosteenfabriek

Brunssummers eisen opslag vliegas in silo's

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Omwonenden en de fractie Progressief Akkoord in Brunssum maken bezwaar bij de provincie tegen de nieuwe hinderwetvergunning van de porisosteenfabrieken Teeuwen Rembrandt en Teeuwen Hendrik.

De omwonenden, verenigd in de actiegroep Schuttersveld, eisen opslag van vliegas in silo's. Tevens moet de grondstof voor de porisostenen in bulkwagens vervoerd worden om stofoverlast tegen te gaan, vindt E. Wijckmans van de actiegroep.

Volgens haar hebben bewoners van de wijken Schuttersveld en Kleikoelen meer dan gemiddeld hoofdpijn en last van de luchtwegen omdat de vliegas niet deugdelijk is opgeslagen. Naar aanleiding van die gezondheidsklachten wil de actiegroep de GGD vragen een onderzoek te doen naar relatie tussen de vliegasoverlast en de gezondheidsklachten.

Het Progressief Akkoord dringt er bij het Brunssumse college op aan het bezwaarschrift tegen de milieuvergunning van de porisosteenfabrieken te ondersteunen.

De gemeente voelt daar echter niets voor. Wel zal de Brunssum los van het initiatief van de actiegroep en het PAK enkele vragen stellen over de hinderwetvergunning aan de porisosteenfabriek. Volgens wethouder Toon Pierik heeft de gemeente vragen over de geluidsoverlast en de opslag van vliegas. Pas na beantwoording van de vragen door de provincie zal het college een definitief standpunt innemen over de vergunning.

Exotische Kerst-Inn

● *Het kinderkoor Za Za uit Roeanda was op eerste kerstdag te gast op de Kerst-Inn in de Heerlense Stadsschouwburg. Het is nog niet duidelijk of de 26-ste Kerst-Inn volgend jaar een vervolg krijgt. Twintigduizend gulden kostte de laagdrempelige en bonte kerstviering in de Heerlense Schouwburg, vijftien mille was zo ongeveer de opbrengst. Ondanks de iets lagere opkomst dan vorig jaar voorzag het evenement in een behoefte: honderden mensen die zich op eerste kerstdag eenzaam voelden, de benen wilden strekken of graag andere mensen ontmoetten, konden weer terecht op de Kerst-Inn. Dik negentig vrijwilligers stonden zaterdag garant voor een gevarieerd en internationaal programma. De organisatie stichting Open Huis verwacht binnen een week zicht te hebben op een eventueel vervolg volgend jaar.* Foto: DRIES LINSSEN

Halt-bureau klaar voor vuurwerkstraf

HEERLEN – Het Halt-bureau Oostelijk Zuid-Limburg maakt zich op voor de jaarlijkse begeleiding van jongeren die de vuurwerkregels hebben overtreden.

Halt ('Het Alternatief') heeft de afgelopen maand duizenden krantjes met vuurwerkvoorlichting verspreid onder scholieren. Jongeren die illegaal met vuurwerk zijn omgegaan kunnen via dat bureau een alternatieve straf krijgen. Anders riskeren zij een boete van 250 gulden en een strafblad.

Vorig jaar heeft Halt veertien jongeren uit de Oostelijke Mijnstreek aan een alternatieve straf geholpen. De jongeren hadden te vroeg vuurwerk op zak of afgestoken. Het vuurwerk mag alleen worden afgestoken tussen 31 december 10 uur en 1 januari 2 uur. Kopen van vuurwerk mag alleen op 29, 30 en 31 december.

Opgebroken markt Nieuwenhagen nekt levend kerstspel

LANDGRAAF – Naar schatting tweehonderd mensen zijn vrijdagavond tevergeefs naar de markt in Nieuwenhagen gekomen. Het levend kerstspel dat daar zou plaatsvinden kon niet doorgaan, omdat de renovatie van de markt niet af was. Het comité Levend Kerstspel is kwaad op de gemeente Landgraaf en probeert de gemaakte onkosten te verhalen.

Tientallen vrijwilligers voeren elke twee jaar op het Sun-plein (de markt in Nieuwenhagen) een levend kerstspel op. Twee jaar geleden stroomden honderden mensen op het kersttafereel af, waarvoor zelfs een kameel uit een dierentuin was overgebracht naar Landgraaf. Enige tijd geleden heeft de gemeente Landgraaf opdracht gegeven het plein opnieuw te bestraten. Donderdag had het organiserend comité al een krib opgebouwd, maar vrijdag bleek dat de aanwezige stratenmakers hun karwei niet af hadden.

„De markt was voor driekwart af, op het resterende deel lag geen bestrating. Voor het kerstspel hebben het hele plein nodig. We doen het goed of niet," zegt Theo Haan van het comité.

Haan zegt dat de gemeente eerder had moeten beginnen met de herbestrating of pas in januari. Hals over kop heeft het comité nog geprobeerd zo veel mogelijk mensen op de hoogte te brengen van de afgelasting. Toch zijn er vele toeschouwers, waarvan een deel in vier touringcars, naar de markt gekomen.

Het comité had inmiddels enkele dieren en installaties gehuurd. Volgens Haan heeft het comité zeker duizend gulden aan onkosten gemaakt. „Die proberen we te verhalen op de gemeente. Want die is hieraan schuldig."

Man rijdt door na rammen van bermpaaltjes

LANDGRAAF – Een 34-jarige automobilist uit Landgraaf is donderdagavond aangehouden, omdat hij onder invloed was doorgereden na een botsing. Hij reed over de Kantstraat in zijn woonplaats, verloor de macht over het stuur en ramde enkele paaltjes. Achter de paaltjes liepen op dat moment mensen. Volgens de politie zouden er slachtoffers zijn gevallen als de paaltjes er niet hadden gestaan. Twee uur na het ongeluk werd de man door de politie aangehouden.

Hulp voor jonge ouders met stress

HEERLEN/MAASTRICHT – Vrijwilligers gaan volgend jaar in de Heerlense wijk Vrieheide en het Maastrichtse Overmaas gezinnen met jonge kinderen steun bieden bij de opvoeding. Samen met de Venrayse wijk 't Brugske zijn deze gebieden door het ministerie van WVC aangewezen als experimenteergebied.

De opvoeding kan bij jonge, vaak alleenstaande ouders leiden tot stress-situaties. Om te voorkomen dat de ouders vereenzamen en de kinderen onder de stress zullen lijden, krijgen zij steun van vrijwilligers.

Volgens de Heerlense welzijnswerker Harrie van Dijk zullen de vrijwilligers tijd, steun, een luisterend oor, vriendschap en eventueel ook praktische ondersteuning aanbieden. De kracht van het project, dat de naam Homestart draagt, ligt volgens de Heerlenaar in de eenvoud. Alle gezinnen met minimaal één kind onder de zes jaar komen voor hulp in aanmerking.

„We willen op deze manier de individualisering in de samenleving tegengaan," zegt Van Dijk. Hij laat weten dat Homestart is overgewaaid uit Engeland, waar het idee enorm is aangeslagen. „In Engeland werken ongeveer tienduizend vrijwilligers bij Homestart. Ook het professionele welzijnswerk verwijst daar door naar Homestart."

In Vrieheide zijn de voorbereidingen reeds begonnen. „In maart verwachten we operationeel te zijn. Er zijn reeds zes vrijwilligers, vrouwen die zelf kinderen hebben opgevoed. Het aantal gezinnen dat zich al heeft aangemeld is ook zes." Het project in Heerlen wordt gesubsidieerd met 26 duizend gulden, betaald door de gemeente en het ministerie van WVC.

Landgraafs initiatief goed voor negentig mille

Kaarsenactie Bosnië in 'jaraazj va Marie-Louise'

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – De kaarsenactie voor voormalig Joegoslavië van de Landgraafse stichting De Komeet heeft bijna negentigduizend gulden opgeleverd. In de Oostelijke Mijnstreek zijn ruim vierduizend kaarsen verkocht, bijna de helft daarvan in Kerkrade. Het Vredesplatform Heerlen is echter zeer teleurgesteld dat Heerlen niet heeft meegewerkt.

Buiten Oostelijk Zuid-Limburg zijn circa tienduizend kaarsen à tien gulden verkocht. Karin van de Berg van De Komeet zegt dat de kaarsen in Brabant, Gelderland, Zuid-Holland, Groningen en zelfs op Vlieland aan de man zijn gebracht. Voor aanvang van de actie sprak De Komeet de hoop uit twintig- tot veertigduizend kaarsen te verkopen. „Uiteindelijk bleek de voorbereidingstijd te kort. Daarom hebben niet alle gemeenten hier in de buurt intensief meegeholpen," aldus Van de Berg.

Ze zegt teleurgesteld te zijn in de opstelling van de gemeente Heerlen, die niet meer dan een standje op de Kerstmarkt had verzorgd. Voor het Vredesplatform Heerlen is dat de aanleiding om een brief op poten naar de gemeente te sturen. Wim Janssen van het platform: „We verwijten Heerlen dat het zijn burgers niet de kans heeft gegeven solidariteit te betuigen met Bosnië. Op 18 december, de landelijke gemeente-actiedag, deden bijna alle buurgemeenten mee, maar Heerlen niet. We schamen ons voor onze gemeente." Janssen denkt dat het aan desinteresse bij de gemeente ligt, niet aan tijd- of geldgebrek. „Wij hebben genoeg vrijwilligers die hadden kunnen werken op 18 december."

Zeer succesvol is de actie in het Simpelveldse gehucht Baneheide geweest. Onder de bijna zestig gezinnen zijn veertig kaarsen verkocht. Vrijdagavond trok zowat de hele Baneheider bevolking naar het midden van de buurtschap, *de pool*, waar een groot formaat kerststal en een verlichte kerstboom waren opgezet. Zeven jonge blokfluitisten zetten *Maria die zoude naar Bethlehem gaan* in, schoorvoetend vielen de volwassenen in. Door wind, regen en koude kregen de veertig kaarsen geen enkele kans. „Laten we maar verder gaan in de *jaraazj va Marie-Louise*," zei de voorzitter van de buurtvereniging.

Baneheide kroop knus tegen elkaar aan in de lage boerengarage. Pubers en peuters, ouderen en nog ouderen wensten elkaar een vrolijk kerstfeest. Forse pannen met *glühwein* en chocolade werden aangerukt. En de fluitspelers gingen sfeervol verder. De lontjes bleven hier wel branden. Door de aandoenlijke saamhorigheid, de verstillende liedjes en de brandende kaarsen ontstond in deze dorpsschuur een spontane kracht. Een gedachtenleczer had bij iedere aanwezige 'vrede op aarde' kunnen lezen. Mocht het niet gelukt zijn om de lichtkracht te bundelen en door te seinen naar Bosnië - de bedoeling van de actie - dan is Baneheide er in ieder geval in geslaagd op kleine schaal iets positiefs neer te zetten.

Begin volgend jaar heeft De Komeet contact met de deelnemende gemeenten over de bestemming van de kaarsenopbrengst. De Komeet heeft vanuit Nijmegen ook een zending met kaarsen naar Bosnië verzonden. „Zo is de lichtbrug tussen Bosnië en Nederland toch tot stand gekomen. Bij de zending hebbn we ook brieven gedaan over de uitleg van onze actie hier," zegt Karin van de Berg.

Kerkrade heeft de actie het intensiefst opgepakt. Via parochies, verenigingen en de gemeente zelf zijn bijna tweeduizend kaarsen verkocht. Landgraaf tekende voor circa achthonderd kaarsen, Simpelveld 550, Voerendaal 250, Onderbanken 200 en Nuth 100. In Brunssum viel het aantal tegen.

● *Baneheide steekt een kaars op voor voormalig Joegoslavië*

Foto: CHRISTA HALBESMA

14.95

6.95

21.95

per stuk

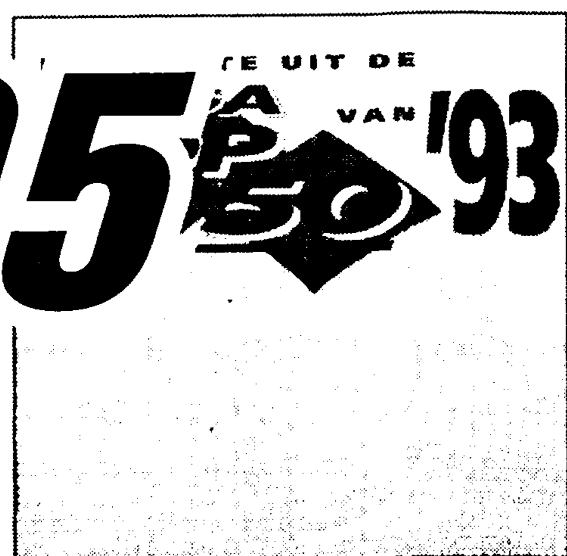
23.95

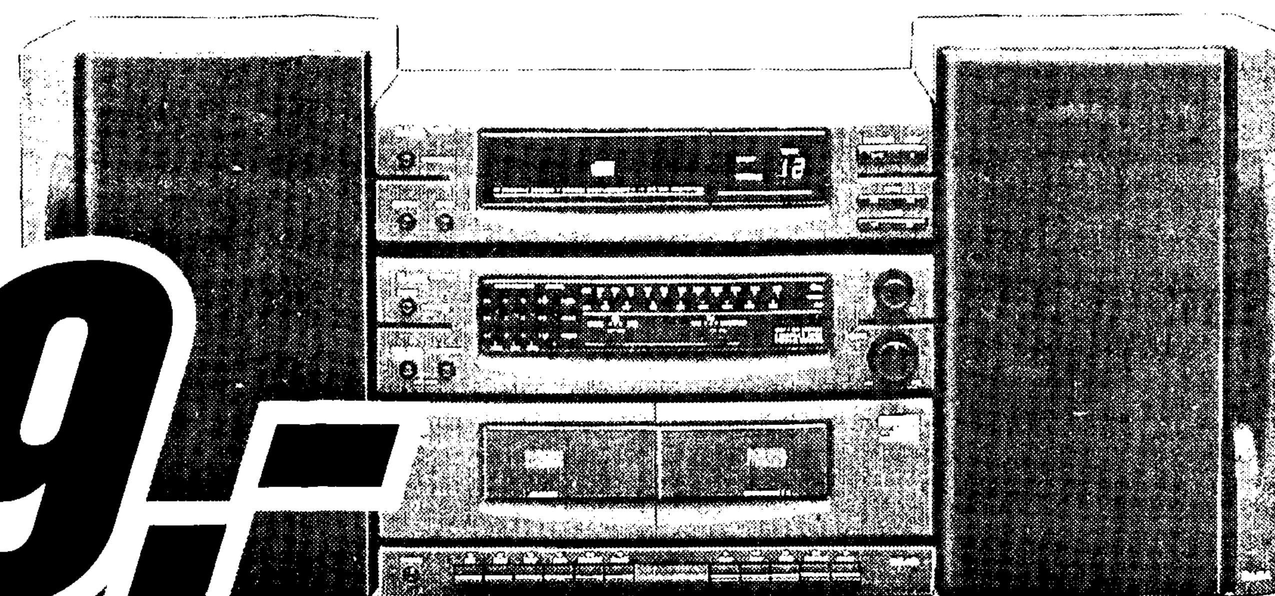
PHIL COLLINS

SERIOUS HITS... LIVE!

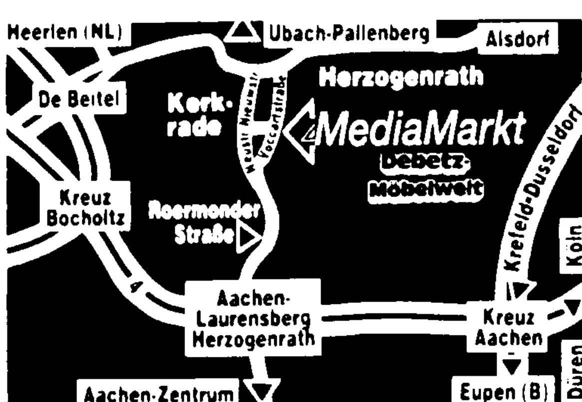
29.95

399.-

- Alle prijzen DM prijzen
- Aanbiedingen maximaal 2 stuks per klant
- Aanbiedingen zolang de voorraad strekt afwijkingen in de afbeeldingen en kennelijke drukfouten voorbehouden
- Wij staan donderdag`s tot 20.30 uur voor U klaar

MediaMarkt

Video - TV - HiFi - CDs - Electro - Foto - Computer - Telecom - voor Meeneemprijzen

Herzogenrath - Straß Voccartstr. 66 ☎ 0949-2406-9520

Formulieren verkrijgbaar in gemeentehuizen

Schaderegistratie vandaag van start

ERMOND – De provincie Limburg start vandaag met de registratie van de schade, die de wateroverlast aan particuliere, verzekerde eigendommen heeft toegebracht. Besloten is om te beginnen met de registratie van de schade van particulieren en daarna ook de schade aan bedrijven.

...mulieren voor registratie van de ...le kunnen vandaag worden af...ld op de gemeentehuizen. Dit ... voor de gemeenten tussen ...richt tot en met Maasbracht. ... de gemeenten Roermond tot en ... Mook en Middelaar zijn de for...ieren vanaf dinsdag verkrijgbaar ...e gemeentehuizen.

...ns is er een speciaal telefoon...mer waar mensen op werkda...erecht kunnen met vragen over ... schade-registratieformulier. Dit ...mer is 043-898855.

... het melden van de schade door ...iculieren kan slechts dit formu... worden gebruikt. Op het formu... moeten gedupeerden aangeven ... schade geleden is en hoe groot de schade is aan woning, inboedel of auto. De registratie is vooral bedoeld om de definitieve schaderegistratie te plannen en organiseren.

Ook geeft het formulier volgens de provincie aan wat gedupeerden moeten doen om het werk van schade-experts zo vlot en goedkoop mogelijk te laten verlopen. Zo wordt hen gevraagd de schade zo duidelijk mogelijk aantoonbaar te maken door foto's, video- of filmopnamen.

Met nadruk wordt gesteld dat aan het formulier geen rechten kunnen worden ontleend of dat er ook daadwerkelijk een vergoeding zal komen. Het gaat vooral om een globale indicatie van de schade-omvang, aldus de provincie in een persbericht.

Gouverneur wijst kritiek op bestuurders af

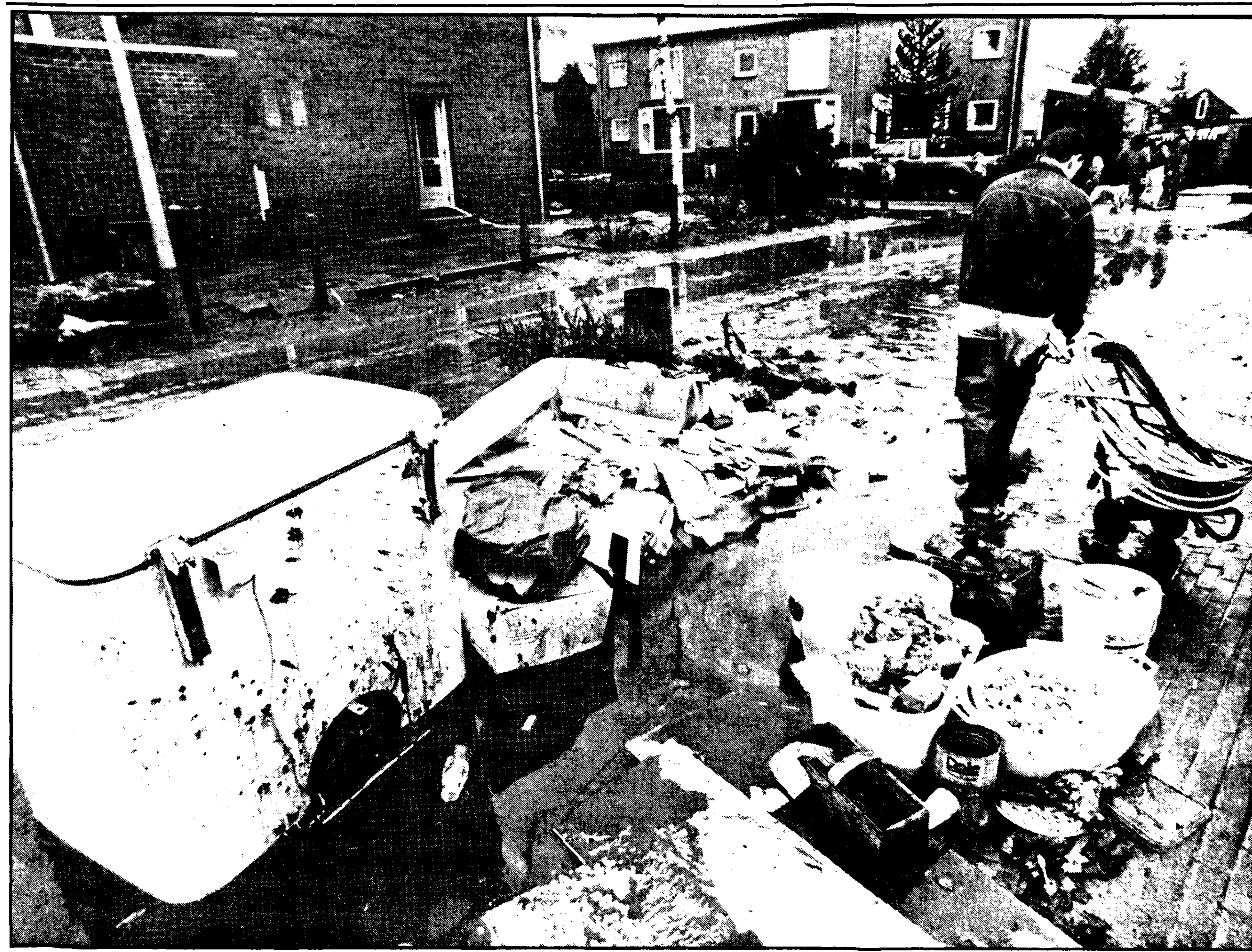
MAASTRICHT – De Limburgse Commissaris van de Koningin Van Voorst tot Voorst is het niet eens met de kritiek van commandant Van den Nouland uit Steenwijk. Die zei eerder vrijdag voor de regionale radio dat de Limburgse bestuurders in het rampgebied in Zuid-Limburg slecht waren voorbereid. Hij sprak van onbemande politieposten en gemeentehuizen.

„Ik heb zulke signalen niet gehad," aldus de gouverneur. Bovendien meent hij dat de commandant niet de juiste man is om kritiek te leveren. „De contacten op dat gebied lopen via de provinciaal-militair commandant. Afgezien van start- en kleine logistieke problemen deel ik de kritiek van de commandant niet," aldus Van Voorst tot Voorst.

De gouverneur deelde mee dat hij vandaag een eerste evaluatie over de hulpverlening zal hebben met minister Dales van Binnenlandse Zaken en enkele burgemeesters van Maasgemeenten. Van Voorst tot Voorst noemde de vijftien miljoen gulden steun van het kabinet 'substantieel'. Limburg komt vooralsnog met één miljoen gulden over de brug. „Dat is in totaal nog zeker niet genoeg, maar we zien op een later tijdstip wel hoe groot de schade nu precies is."

Van Voorst tot Voorst zegt dat de ervaringen met de aardbeving van 13 april 1992 in Limburg nu van pas komen. „Vooral op het punt van de schaderegistratie hebben we nu ervaring."

Modderbad

● *Een deel van de huisraad van een gezin in Itteren is onbruikbaar geworden.*

Weinig kerstsfeer in Borgharen

BORGHAREN – Eerste Kerstdag in Borgharen. Her en der hoor je het geluid van waterpompen, hogedrukspuiten, het schrobben van stoepen. Legertrucks rijden af en aan. Her en der staan groepjes mensen met elkaar te praten. Kerstmis? „We zijn vanmorgen wel naar de kerk geweest, maar van kerstfeest is geen sprake. De hele boel heeft bij ons onder water gestaan. Hoe kun je dan aan kerstfeest denken?"

Het huis van J. Dackus aan de Spekstraat ziet er troosteloos uit. Met man en macht proberen ze het schoon te krijgen. Wilvreemde vrijwilligers uit Maastricht helpen een handje. Achterom in het tuintje staan kasten, stoelen en ligt de moddernatte vloerbedekking. „We proberen er het beste van te maken," verzucht Dackus, terwijl hij triest naar het behang kijkt waarvan de onderste meter er los bij hangt. „Zullen we dat er ook maar meteen van af trekken?", vraagt een vrijwilliger. „Doe maar," is het gelaten antwoord.

Maaswater stroomt voor het huis van Dackus nog in grote hoeveelheden richting Itteren. Verderop hangt een wagen van de gemeente half van de weg in het water. De weilanden zijn bezaaid met rotzooi die achter is gebleven. „Bij mijn broer is het ook verschrikkelijk. Hij woont hiernaast. Er is nog niets schoon gemaakt. Kom maar kijken." De aanblik daar is meer dan triest. Het hele huis zit onder een dikke laag drab die is achtergebleven nadat het koude troebele Maaswater weer is verdwenen. Vloerbedekking, stoelen, kasten.....alles naar de knoppen. Het ruikt muf. Gelukkig doet de verwarming het wel.

De ramp is nauwelijks te overzien. Mensen staan verdwaasd te kijken. De eerste vraag is 'waar moet je beginnen?' Heel wat mensen uit Borgharen zijn weggetrokken toen het water kwam. Ze brengen de kerst door bij familie en zien vandaag wel hoe ze hun huis weer schoon krijgen. De blijvers zijn op deze kerstdag al aan de slag gegaan. Met spuiten, schrobbers en waterzuigers.

In elke straat die je inloopt zie je mensen aan het werk. In de Schoolstraat heeft Funs Jacobs net zijn buurman geholpen de auto uit de garage te duwen. Het was een mooie Audi. Met de nadruk op was. 't Bruine water staat er in, de zittingen zijn vies en de motor zit vol modder. De eigenaar staat er triest bij te kijken.

De familie Jacobs heeft de kerstboom maar in de vlaggenhouder onder het slaapkamerraam gedaan. Zo konden ze de boom tenminste zien. Het gezin woont tijdelijk in de slaapkamer. Daar is de tv neergezet. De kerststol staat aangesneden op het nachtkastje, het koffiezetapparaat op de toiletafel. „Ik moest in de nacht van maandag op dinsdag werken. Elk uur heb ik het crisiscentrum gebeld. Niets aan de hand werd er steeds gezegd. Tot mijn vrouw om vijf uur belt en zegt dat het water de kamer inkomt. Waarom hebben ze ons voor de gek gehouden?"

De supermarkt gaat even open. De mensen kunnen boodschappen doen. Ook een café tegenover de school opent de deuren. De zittingen van de barkrukken zijn net droog gebleven. Even verderop stroomt het water woest over de straat. Waar het is verdwenen blijven de sporen achter. Weggeslagen stoepen, boomstronken, hele verkeersdrempels zijn verdwenen. De klinkers liggen honderd meter verderop. Modder en zand liggen in de straten waardoor complete kiezelstrandjes zijn ontstaan. Vrijwilligers beginnen met het schoonmaken van de bakkerij zodat er weer brood gebakken kan worden.

Op een pleintje staat een kerstboom die de ramp heeft doorstaan. Onder aan de boom is de tekst 'prettige kerstdagen cv de Beerbieten'.

Extra financiële steun watersnood is nodig

Vervolg van pagina 1

...ASTRICHT – De schade door ...watersnood is enorm. Volgens de ...vincie zeker honderd miljoen ...den, waarbij de kosten voor het ...ijfsleven niet eens zijn meegeteld...en.

... schade voor het bedrijfsleven ...t pas later in beeld gebracht. ...Berick bij Venlo is bijvoorbeeld ... winkel ingestort. In Limburg ...n 350 veeteelt- en vijftig glas...bouwbedrijven onder water. ...dbouw-minister Bukman zegde ... boeren afgelopen vrijdag geen ... financiële steun toe.

De door minister Kok toegezegde extra rijkssteun zal echter hard nodig zijn. Tot nu toe is veel minder geld toegezegd dan nodig is om de schade te betalen. Bovenop de al toegezegde vijftien miljoen, heeft het Nationaal Rampenfonds zich garant gesteld voor drie miljoen gulden. Die garantie wordt in klinkende munt omgezet als minder dan dat bedrag binnenkomt op het door het Rode Kruis (onder de naam 'De Overstroming') opengestelde gironummer 777. De provincie heeft verder een miljoen toegezegd, terwijl de Europese Commissie 1,1 miljoen geeft dat echter over de slachtoffers in vijf watersnoodlanden moet worden verdeeld.

Minister Ritzen van Onderwijs heeft verder laten weten dat hij de getroffen scholen voor het voortgezet en beroepsonderwijs financieel zal helpen. Alleen al de Hogeschool Venlo heeft een schade van een miljoen gulden.

Ritzens collega Dales van Binnenlandse zaken brengt overigens vandaag een bezoek aan het rampegebied. Zij gaat onder meer naar Venlo, waar zij ook overleg zal voeren met gouverneur B. van Voorst tot Voorst en burgemeesters van getroffen gemeenten.

De bewindsvrouw zal ook een bezoek brengen aan Noord-Brabant, waar eveneens gebieden zijn ondergelopen. Ook in Nijmegen, Arnhem en veel dorpen langs de rivieren kwamen de afgelopen dagen kaden en straten blank te staan. De overlast bleef veelal beperkt. De toegang tot het dorp Heerwaarde in Gelderland werd vrijdagavond uit angst voor dijkdoorbraken afgesloten. Bij dit dorp in de Betuwe komen Maas en Waal samen. Volgens waterbeheerders is de situatie langs de IJssel problematisch.

Energiebedrijf waarschuwt bij terugkeer in huis

...ASTRICHT – In de crisiscentra ...een lijst opgesteld van dingen ...op mensen moeten letten als ze ... hun woning terug willen. Zo ...t ze dringend afgeraden naar ...e gaan als er nog water in de ...t staat. Dat water belemmert ...zicht op gaten die ontstaan zijn ...t wegdek en op openstaande ...en in het wegdek. Wie terug is ...zijn woning moet erop bedacht ...t dat de elektrische installatie ...t in orde is.

...gens aankomen", is het devies ...het energiebedrijf de installatie ...controleerd. Het energiebe... heeft een speciaal telefoon... ingesteld waarop mensen ...rmatie kunnen krijgen over de ...gievoorziening in hun woon... of dorp. Er wordt niet alleen ... praktische zaken gelet. Ook de ...ang van psychische problemen ...rdt voorbereid.

Bisschop steekt Borghagenaren hart onder riem

...ORGHAREN – „Duizenden Lim...ers van Borgharen tot Gennep ...eren Kerstmis niet onder ver...wde omstandigheden. Geen ...mantische sfeer, maar ellende. ... komt onze ellende en hulpe...heid tegemoet. U weet wat het ...kent als er helpers komen in de ...d. Zo komt God ons in het ...stkind tegemoet in ons leven. ...ppen verliezen macht over ons ...e mate waarin we Jezus bij ons ...ben."

...oorden van bisschop Frans Wiertz ...rstmorgen in Borgharen. De St-...neliusparochie aldaar is al sinds ...il zonder pastoor. Priesters uit ...omgeving doen de missen. De ...stnachtviering werd afgezegd, ...kerstmorgen is de bisschop er.

...men met de burgemeester van ...stricht en mevrouw Houben en ...Tweede-Kamerlid René van der ...den ging hij met een legertruck ...verdronken dorp in. Zelden zal ...bisschop zo bij een kerk gearri... zijn. Vanuit een viertonner, ...n trapladdertje het kerkplein ...p. Wiertz doet dat.

...t is steenkoud in de kerk, want de verwarming heeft het vanwege de wateroverlast begeven. Toch zitten zelfs de zijkapellen vol. Niemand kijkt vreemd op als iemand op rubberlaarzen ter communie gaat, 't is eerder normaal. Dit uur van bezinning na een week van ellende en ontbering, onzekerheid en angst, is vol emotie. Met tranen in de ogen wordt het 'Venite admoremus' gezongen. Hier en daar zoeken mensen steun bij elkaar omdat het hen even te machtig wordt.

In de gebeden dankt de bisschop God dat niemand er het leven bij heeft gelaten.

„Ik wil u wel een zalig kerstfeest wensen, maar een heel ander kerstfeest dan onder normale omstandigheden. Het moet nu komen van de solidariteit die er heerst, de hulpvaardigheid, het medeleven die naar ik hoop na vandaag niet ophouden. In die zin wens ik u zalig kerstfeest toe."

Na de mis stond de bisschop aan de deur om alle kerkgangers persoonlijk de hand te drukken. Een gebaar dat door de geplaagde Borghagenaren als bijzonder fijn werd ervaren.

● *Bisschop Wiertz begroet gedupeerde inwoners van Borgharen.*

Frinking verheugd over inzet leger

VENLO – Staatssecretaris A. Frinking van Defensie toonde zich verheugd over de inzet van zo'n duizend soldaten in de getroffen gebieden. Hij bezocht gisteren Noord-Limburg. Per helicopter vloog hij vanuit Venlo naar Gennep en Ottersum. Na terugkeer zei hij erg onder de indruk te zijn van de ramp die Limburg getroffen heeft.

Zowel provinciale als lokale autoriteiten prezen de hulpverlening door het leger. Dat deed de staatssecretaris ook graag. „In noodsituaties verwacht ik troepen niet anders dan dat de militairen zich optimaal inzetten." Volgens Frinking heeft het leger meer dan zestig vrachtwagens ter beschikking gesteld voor het rampgebied. Verder 36 rubberboten, enkele helikopters en veel materiaal van de genie om waterkeringen te versterken. Het 43-ste bataljon veldartillerie van Havelte, dat al sedert vorige week woensdag in Limburg in touw is, wordt vandaag afgelost door het 45-ste pantser- infanteriebataljon uit Steenwijk.

Fracties steunen slachtoffers

SIMPELVELD – De CDA-fractie in Simpelveld verzoekt het college in de raadsvergadering van januari een voorstel te doen om minimaal tienduizend gulden beschikbaar te stellen voor de gedupeerden van de watersnood in Limburg. De Sittardse fractie Nieuw Sittard heeft het college van B en W verzocht een bedrag van een gulden per inwoner beschikbaar te stellen.

Illikhoven wereldberoemd

ILLIKHOVEN – Het circa zestig zielen tellende gehucht Illikhoven is door de watersnood wereldberoemd geworden. TV-beelden van het onderwater gelopen kerkdorp van de gemeente Susteren reikten afgelopen weekeinde tot in de huiskamers van Australië. Een naar Adelaide geëmigreerde Limburger pakte meteen de telefoon om naar familie te bellen, toen hij de reportage op televisie zag van het overstroomde Maasgebied. Op de Australische televisie waren bordjes met de plaatsnaam Illikhoven, die nog net boven het water uitstaken, te zien.

Ook Belgen naar huis

MAASMECHELEN – De meeste geëvacueerde inwoners van Belgisch-Limburg zijn naar huis teruggekeerd. Hiervoor werd door de overheid toestemming gegeven omdat het Maaswater geleidelijk aan zakte met een centimeter per uur. Hoewel de kritische waarde van 46.50 meter nog overschreden is (46,69) hebben de ingenieurs vastgesteld dat de situatie van de dijken vrij goed is. Herbricht is echter, tenzij met een helikopter, niet bereikbaar. Wie dat wenste, mocht 's avonds naar het opvangcentrum terugkeren om daar te overnachten. Van deze gelegenheid maakten vijftien personen gebruik. Zij voelden zich nog niet veilig genoeg thuis.

Televisieploeg in het water

HEERLEN – Dat voor de journalisten het niet altijd even veilig is om verslag uit te brengen van rampen, ondervond een cameraploeg van de Belgische televisie gisteren. Toen de ploeg een inwoner van Kotem voor de camera haalden om zijn verhaal te vertellen, schoof plotseling de hele bende in het water. Ook de geïnterviewde nam een duik.

Gratis zaad voor tuinders

HEERLEN – Tuinders van wie de kassen onder water zijn komen te staan krijgen gratis zaad om de produktie weer zo snel mogelijk op te starten. Door de overstroming is de oogst van volgend jaar in gevaar gekomen. In de kassen staan op dit moment veel jonge komkommer- en tomatenplanten die niet langer meer geschikt zijn om vruchten voort te brengen. Het zaad voor het kweken van nieuwe planten wordt beschikbaar gesteld door Bruinsma Seeds uit Honselersdijk. Het bedrijf is ook van plan de bedrijven extra begeleiding te geven om de late produktie zo goed mogelijk te laten verlopen.

Landsmeer geeft geld aan Limburg

MAASTRICHT – De gemeenteraad van Landsmeer heeft een bedrag van 10.500 gulden beschikbaar gesteld voor de door de watersnood getroffen Limburgers. Het beschikbaar stellen van het geld, een gulden per inwoner, is gebeurd op initiatief van raadslid H. Gras van GroenLinks.

Benefietconcerten in Limburg

MAASTRICHT – Een groot aantal Limburgse artiesten geeft op 24 januari in Maastricht een benefietconcert voor de gedupeerden van de wateroverlast. Dit heeft één van hen, de troubadour Jos Meessen, meegedeeld. Het concert wordt gehouden in het Theater aan het Vrijthof, dat plaats biedt aan 900 bezoekers. Is de belangstelling groter, dan wordt een tent voor 3000 mensen neergezet. Onder de artiesten die hun medewerking al hebben toegezegd, bevinden zich Beppie Kraft, de conferencier Pierre Cnoops, de troubadour Sjef Diederen en het Maastrichts Salon Orkest. Er worden nog gesprekken gevoerd met onder anderen Benny Neyman en de Zangeres Zonder Naam. In Geleen wordt op 12 januari in de Hanenhof het benefietconcert Rock voor Watersnood Limburg gehouden. Daar zullen in ieder geval optreden René Shuman & The Moment, de Dixie Aces, Angelina, The Thunderbirds, The Bellhops, Marshmellow Steamhammer, de WW-band en dansgroep The Cruisers. Het concert begint acht uur. Toegangskaarten kosten tien gulden.

officiële mededelingen

GEMEENTE ECHT

Voorbereidingsbesluiten

De burgemeester van de gemeente Echt maakt ingevolge artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat de raad der gemeente in zijn openbare vergadering van 16 december 1993 besloten heeft te verklaren, dat een partiële herziening wordt voorbereid van:

- het bestemmingsplan „Littersven" voor wat betreft het perceel kadastraal bekend als gemeente Echt sectie K no. 4299, gelegen aan de Clarastraat, een en ander ten behoeve van het oprichten van een opslagruimte;
- het bestemmingsplan „Herziening bestemmingsplan Sportpark In de Bandert" voor wat betreft het perceel kadastraal bekend als gemeente Echt sectie C nummer 6148, gelegen aan de Wilhelminalaan, een en ander ten behoeve van het oprichten van een woning.

De voorbereidingsbesluiten treden in werking op de eerste dag na publikatie en liggen met bijbehorende stukken vanaf die datum voor eenieder ter inzage op kamer 2.08 van het Stadskantoor, Nieuwe Markt 55 te Echt en wel op de dagen dat het kantoor voor publiek geopend is van 9.00 tot 12.30 uur.

Echt, 23 december 1993

De burgemeester voornoemd,
Mr. E. Schaffenaar.

Familie Jennissen uit Roosteren verblijft in vakantiehuisje

Kerst op de camping

SUSTEREN – „We kunnen nu nog niet naar huis. Dan zou je alles moeten opruimen. Er is geen stroom, het is vochtig en het duurt weken voor het daar weer droog is. Bovendien doet de verwarming het niet en zijn de kinderen snel ziek. Wat in de diepvries lag voor kerst, kun je weggooien."

Mart en Margriet Jennissen hebben de kerstdagen noodgedwongen doorgebracht in een klein chalet op camping Hommelheide in Susteren. Donderdagavond kwamen ze met hun drie kinderen van 13, 10 en 6 jaar op de camping aan. In hun huis aan de Steenakker in Roosteren stond die dag nog bijna een meter water. Met z'n vijven vertoeven ze nu in een huisje waarvan de huiskamer zo'n vier bij drie meter beslaat. Niets verraadt de sfeer van Kerstmis.

Woensdagochtend rond zeven uur was moeder Margriet opgestaan, „Binnen stond het water zo hoog." Ze houdt haar hand naast de bank op kniehoogte. „De parketvloer dreef door de kamer. De kinderen moesten we naar buiten dragen." De jongste telg vult aan: „Mama, we zaten helemaal vastgeplakt hè." Terwijl vader in Roosteren bleef om meubels en spullen boven te zetten - „boven breek je nu je nek" - vertrok moeder met de kinderen naar haar zus in Sittard. Daar hebben ze ook de nacht doorgebracht.

Konden ze daar niet een paar dagen blijven? „Nee, met z'n negenen in zo'n klein huisje, dat gaat niet. Je gaat niet bij anderen op de lip zitten. Je wil toch kerst vieren met je eigen gezin. Bovendien hebben twee van de drie kinderen astma en kunnen niet tegen vloerbedekking," legt Margriet uit.

„Ik had trouwens het idee dat we later weer terug konden. We hadden wel wat extra kleding en schoenen meegenomen. Hier ben je niet op berekend. Je gelooft het niet. Donderdag is mijn man op eigen houtje teruggegaan. We hadden nog geen pyjama voor de kinderen bij ons."

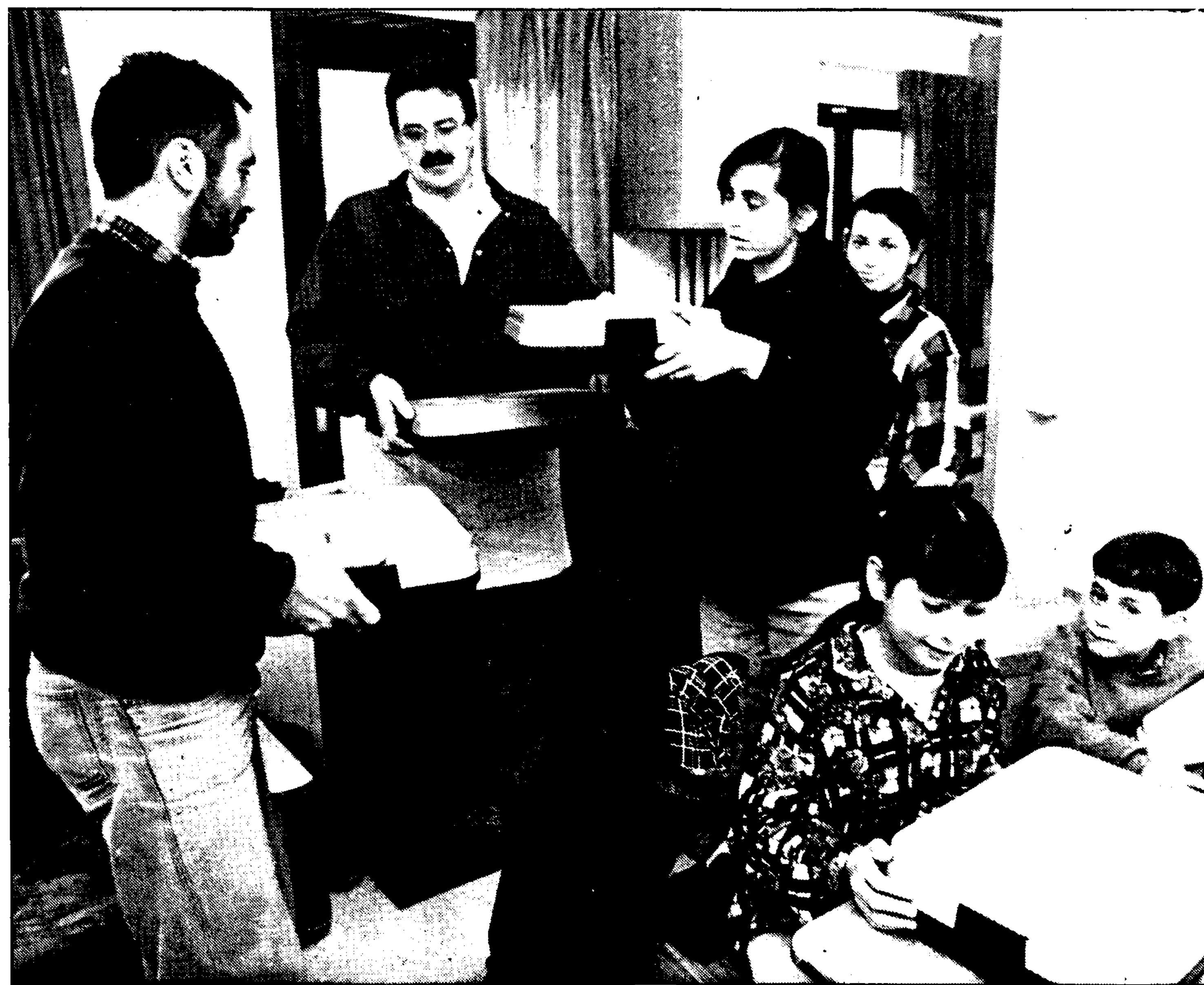
De televisie in het 'vakantiehuisje' laat eerst een herhaling van een spelprogramma zien en vervolgens een tekenfilm. Tussen de plastic bekertjes met koffie en wat folders zet het zoontje van zes een enorme speelgoedbrandweerauto op tafel. Dit pronkstuk had hij als eerste gered. Zijn oudste zus moet zich behelpen met een walkman en een barbiepop ligt op de kast te wachten tot zijn andere zus er mee gaat spelen. Verder ligt een spel kaarten op het houten tafeltje.

Vrijdagochtend al sloeg de verveling toe. „Je kunt alleen binnen hangen, hè. Er is hier niets," zegt Margiet verslagen. „Zelfs de campingwinkel is dicht. Je kunt wel wat gaan wandelen maar daar staat m'n hoofd echt niet naar. Ook hebben we geen zin om met de trein ergens heen te gaan. Ik hoor maar de helft van wat mensen zeggen. Je bent kapot, maar de mensen begrijpen dat niet." Haar zwager heeft hen naar het verlaten recreatiepark gebracht waar ze zeker vandaag nog blijven. De jeugd vindt het ook 'niet zo leuk' om hier met kerst te zijn. „Thuis zijn spelletjes en heb je je eigen spullen," is de motivering.

Koffie kan pas worden gezet nadat een ander familielid filters had gebracht. De familie Jennissen heeft de auto wel hoog en droog kunnen zetten maar de plek is omringd door water zodat ze er niet meer bij kan. Voor vervoer is het gezin afhankelijk van bekenden. De tante gaat straks thuis wel wat kleurboeken en snoepgoed voor het jonge drietal halen. In haar huis wonen na de watersnood tijdelijk elf mensen. De vrouw dringt bij Margriet aan op het maken van een boodschappenlijstje. Ondertussen passeren bekenden uit Roosteren de revue, evenals de schade die deze mensen hebben geleden. Bij de een zijn de computers kapot, bij de ander zijn 17.000 hanen dood. De tante vertrekt even later met wat wasgoed, dat ze samen met wat levensmiddelen terug komt brengen.

Eigenlijk moesten beide dochters vrijdag hun rapport halen. „Ze hebben alleen hun jas hier, nog geen fiets of sjaal en handschoenen." Pa is de cijferlijst van de oudste 's middags gaan halen. „We zullen nu maar niet schelden hè," zegt hij als hij het papiertje aan haar overhandigt. Ze neemt het beteuterd in ontvangst.

Een klop op de deur. Een medewerker van bejaardencentrum Vastrada uit Susteren draagt vijf kunststof dozen. De reddende engel stapt over de gekleurde laarzen heen en deponeert de stapel op tafel. De kinderen springen op van de bank, de televisie kan een uurtje uit. Voor verveling is namelijk even geen tijd. Het vijfkoppige gezin schuift aan voor het kerstdiner.

● *Een medewerker van Vastrada brengt de familie Jennissen een kerstmaal.*

Kerstdiners gingen niet door

VENLO – Duizenden gereserveerde kerstdiners, waarvoor de restaurateurs allang culinaire lekkernijen hadden besteld en ingeslagen, werden in Limburg niet gegeten. Tientallen aan of bij de Maas gelegen restaurants en hotels, moesten namelijk de deuren sluiten omdat hun pand onder water stond, onder water zou lopen of onbereikbaar werd door het wassende water. Het bestuur van Horeca Nederland heeft zijn leden toegezegd druk uit te oefenen op de landelijke politiek om rampenfondsen in het leven te roepen die de geleden schade moeten vergoeden.

In het centrum van Venlo hadden eind vorige week al minstens zeven restauranteigenaars van het Regionaal Operationeel Team de sombere kerstboodschap ontvangen dat er niet kon worden gegeten. Het ROT heeft de coördinatie van de wateroverlast in Midden-Limburg in handen. H. Engels van café-restaurant Prins Hendrik: „'t Is natuurlijk erg, maar op dit moment is mijn grootste zorg de vraag hoe hoog het water nu echt zal komen." Kasteel Arcen moest 700 kerstdiners afbestellen en ook een restaurant in Roosteren was dicht met de kerstdagen. Veel Venlose middenstanders zaten zo vlak voor Kerstmis met de handen in het haar. Alle parttimers, vakkenvullers, vakantiehulpen en familieleden werden opgetrommeld om te komen helpen. Veel kelders, waar de voorraad opgeslagen ligt, stonden onder water.

De eigenaar van een hifi-zaak sprak al van 'miljoenenschade'. „Ik heb peperdure elektrische artikelen in de kelder staan. Die heb ik lang niet allemaal op tijd weg kunnen halen. Nu hoor ik vanmorgen dat het water mijn zaak in zal lopen. Waar moet ik met de spullen naar toe?", gebaarde hij, wijzend op tientallen televisies, installaties en boxen.

Bij de even verderop gelegen bakker, 'In 't Soete Huys' werd met man en macht gewerkt. De bakker hoopte zijn winkel tot woensdag in de loop van de middag open te kunnen houden. De schotten en de paardemest, waarmee de tussenruimte opgevuld werd, stonden al klaar. „Ik ben bijna wanhopig. Honderden bestellingen voor de kerst kan ik niet uitvoeren," riep de bakker, terwijl hij met meelhanden en al maar weer eens op straat het laatste nieuws vernam bij zijn collega's.

Vijftien Jan Linders-supermarkten die gelegen zijn in de buurt van de Maas zijn blank komen te staan. Het distributiecentrum van Jan Linders in Nieuw-Bergen heeft geen schade opgelopen.

Maria vraagt inzet leger bij reinigen van stallen

BAARLO/ROERMOND - Maria. Ze bloosde van weelde, van ootmoed en liefelijke deugd. De boerin uit Baarlo had zich tussen radio- en televisieomroepsters gekringeld om minister Bukman te vragen militairen in te zetten bij het opruimen van de troep die achterblijft, zodra de Maas zakt. Bukman bracht vrijdag een bezoek aan het watersnoodgebied. Maria Kessels en haar man behoren tot de gedupeerden. Hun huis staat tot aan de nok in het water. Met beide zonen vonden zij bij familie onderdak. Zeugen en biggen zijn in zeven verschillende bedrijven ondergebracht.

De minister van Landbouw beloofde met zijn ambtgenoot van Defensie contact te zullen opnemen, al heeft hij geen hoge hoed op van de agrarische inzetbaarheid van het Nederlandse leger. „Het met de handen rooien van aardappelen door militairen, enkele jaren geleden, was geen groot succes."

Tuinders in Baarlo hebben andere ervaringen. Vers in hun geheugen ligt nog de hulp die soldaten na hagelrampen verleenden bij het ruimen van glas. Militaire hulp is daarom welkom.

'U zijt wellekome' klonk het donderdag ook op het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. De Limburgse Land- en Tuinbouwbond wilde minister Bukman indringend confronteren met de gevolgen van de watersnoodramp. Tot de zwaarst getroffen gebieden behoort Baarlo. Tussen Maas en Napoleonsbaan liggen tien veebedrijven en twintig glastuinbouwbedrijven. Driekwart staat onder water.

De burgemeester van Maasbree, Clemens Brocken, had een helicopter willen huren om de minister een totaalbeeld van de wateroverlast in zijn gemeente te kunnen geven. In Noord-Limburg kon geen helicopter worden gemist. Ze waren voor velen de reddende kerstengelen.

Een shovel fungeerde als kameel bij het bezoek aan de kas van Jan Brueren. Vanwege het gevaar voor hoogwater had de glastuinder verder- en hogerop gebouwd. Voor het eerst in de historie kwam het Maaswater echter tot aan de Napoleonsbaan. Met man en macht konden 55.000 van de 72.000 pas gepote tomaten worden gered. Als dode vissen dreven steenwolmatten door de kas.

Twaalf glastuinbouwbedrijven in Hout-Blerick zouden hetzelfde lot hebben ondergaan als de dijk langs de Romeinenweg, die Baarlo met Hout-Blerick verbindt, het niet had gehouden.

In aller ijl was dinsdagmorgen van alle kanten plastic aangesleept om de dijk over een afstand van tweeduizend meter in te pakken. Hij werd anderhalve meter verhoogd. Om geen tijd te verliezen was het zand met kerstdennen en al uit tuinen geschept. Heel Hout-Blerick had daarbij geholpen. De dijk is niet alleen een monument van gemeenschapszin, maar ook een overtuigend bewijs dat het zinvol is om de waterkering van Rijkswaterstaat op te hogen.

De burgemeester van Kessel, Noor van den Heuvel-Planje, vergezelde minister Bukman naar Oyen, een buurtschap tussen Baarlo en Kessel, die sedert woensdagavond van de buitenwereld is afgesloten. Drie gezinnen, vier kinderen en tien volwassen, waren er met driehonderd koeien en duizend scharrelkippen achtergebleven. Omdat legerpontons en vletten elders waren ingezet, moest de overtocht met het motorbootje van een visser uit het dorp worden gemaakt.

Vanaf Oyen zag de minister de spitsen van een tiental boerderijen boven het water uitsteken.

In totaal staan in Limburg plusminus 350 veeteeltbedrijven en 50 glastuinbouwbedrijven onder water.

'Een regelrechte ramp,' concludeerde Bukman. „Nu ik dit heb gezien, ben ik geneigd collega Maij gelijk te geven. Er zal meer dan vijftien miljoen gulden in het rampenfonds moeten worden gestort. Ook vind ik dat bedrijven die in hun bestaan worden bedreigd, met voorrang moeten worden geholpen."

Van het departement van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij hebben gedupeerde boeren en tuinders vooralsnog geen extra steun te verwachten. Minister Bukman vindt dat boeren en tuinders moeten roeien met de riemen die ze hebben. Hij doelde op de BS- en BZ-regeling. Ingevolge de BS-regeling staat het Borgstellingsfonds garant voor kredieten, die banken anders niet zouden verlenen. Ingevolge de BZ-regeling kunnen agrariërs voor bijstand bij gemeente aankloppen.

„Met die regelingen komen we er niet," opponeerden gedupeerden.

„De glastuinbouw heeft enkele moeilijke jaren achter de rug," verduidelijkte LLTB-voorzitter ir. Koos Koolen. „Het water staat veel glastuinders tot aan de lippen. Met hulp van de bank konden nieuwe planten en steenwolmatten worden aangekocht. Een tweede lening zit er niet in."

Benodigde schadeformulieren had het hoofd van de Sociaal-Economische Voorlichtingsdienst van de LLTB, ir. Jan van Cruchten, reeds geredigeerd. Na een spoedberaad met de provincie zijn deze schadeformulieren gezwaluwstaart met de formulieren, waarop particulieren hun onverzekerde schade kunnen opgeven.

Een opmerkelijk initiatief nam Hein Verhoeven uit Asten-Heusden. Hij is bestuurslid van een studieclub van 120 melkveehouders in Asten en Someren. Na drie uur bellen had hij meer dan honderd Limburgse koeien onder de pannen. Weifelaars en weigeraars vreesden insleep van ziektes. Ook lanceerde Hein Verhoeven het idee om de Brabanthallen in Den Bosch als opvangcentrum voor geëvacueerd melkvee in te richten.

Een hele heisa belooft de terugkeer van het geëvacueerde vee te worden. Het staat over vele stallen verspreid. Er zijn varkenshouders die niet eens weten waar hun beesten zijn gebleven. Identificatie wordt bemoeilijkt, doordat varkens geen oornummer hebben. Bij runderen is het dragen van een oornummer verplicht.

Eerst na telling van het vee kan worden vastgesteld hoeveel dieren tijdens de watersnoodramp zijn omgekomen. Het aantal verdrinkingsgevallen lijkt beperkt. Groot is de vrees voor een forse uitval van varkens. Biggen kunnen niet tegen grote temperatuurverschillen; mestvarkens slecht tegen stress. Zeugen kunnen daardoor verwerpen.

Het reinigen van stallen wordt een hels karwei. Mestputten en voederkuilen spoelden leeg. Alles zit onder derrie en smurrie. Gedupeerden hopen dat de solidariteit, die bij de evacuatie van mens en dier vee aan de dag is gelegd, bij het reinigen van ondergelopen huizen en stallen zal worden geprolongeerd.

● *Veel kassen in de buurt van Baarlo staan blank.*

Verslaggevers: Wim Dragstra, Jan van Lieshout, Egbert Hanssen, Rudi Pascal en Chantal Hamers.

Fotografen: Frits Widdershoven, Peter Roozen, Jeroen Kuit, Jan Paul Kuit en Ermindo Armino.

Opvangcentrum De Dousberg loopt leeg

'Zo lekker hadden we thuis niet gegeten'

MAASTRICHT – In opvangcentrum De Dousberg in Maastricht verbleven gistermiddag nog 38 evacués. Velen maakten zich op om een kijkje te gaan nemen in hun woning. Vandaag kunnen de meesten weer naar huis, een enkeling zal een dagje langer moeten wachten.

„Ik hoor net dat het water nog steeds bij ons in de straat staat, dan kun je nog niet beginnen met schoonmaken. We willen wel even gaan kijken," vertelt Jef Berndsen. Hij is uit de wijk Heughem. Met zijn vrouw Corrie woont hij op een benedenetage van een duplex-woning. „Het water stond opeens in de slaapkamer. We hebben tot de militairen kwamen om ons weg te brengen met een legertruck, op een keukenstoel gezeten en zagen het water steeds hoger komen. Verschrikkelijk was dat."

Over de opvang zijn ze reuze te spreken. „We hebben gisteravond een heerlijk diner gehad. Zo lekker hadden we thuis niet gegeten hoor. We worden hier prima verzorgd, maar 't zit toch niet lekker van binnen," zegt Jef.

Op de tafels staan kerststukjes met de tekst 'Ondanks alles toch fijne kerstdagen. We denken aan jullie. Montessorischool De Poort.' Maar ondanks alle goede bedoelingen is het niet echt kerstfeest geweest.

Gemeenteambtenaren bereidden de evacués gisteren voor op de terugkeer naar huis. „U zult zelf nu ideeën moeten gaan ontwikkelen hoe u teruggaat. Er zijn vrijwilligers gevraagd om te helpen poetsen, u kunt ook familie of vrienden vragen." Vier families meldden gisteren dat ze definitief het opvangcentrum zullen verlaten en naar huis terugkeren.

„Wij gaan eerst eens poolshoogte nemen. Ik ben echt benieuwd hoe alles eruit ziet. Ik bereid me voor op een grote schok," zeggen Corrie en Jef, die ondanks alle ellende proberen de moed er in te houden.

Er wordt geld ingezameld onder de evacués om de vrijwilligers die in het opvangcentrum geholpen hebben een presentje te kunnen aanbieden. Er zijn al initiatieven genomen om alle mensen die er in de afgelopen dagen opvangen zijn, binnen drie maanden nog eens bij elkaar te brengen om ervaringen uit wisselen.

Vee boer Waelen vandaag opgeruimd

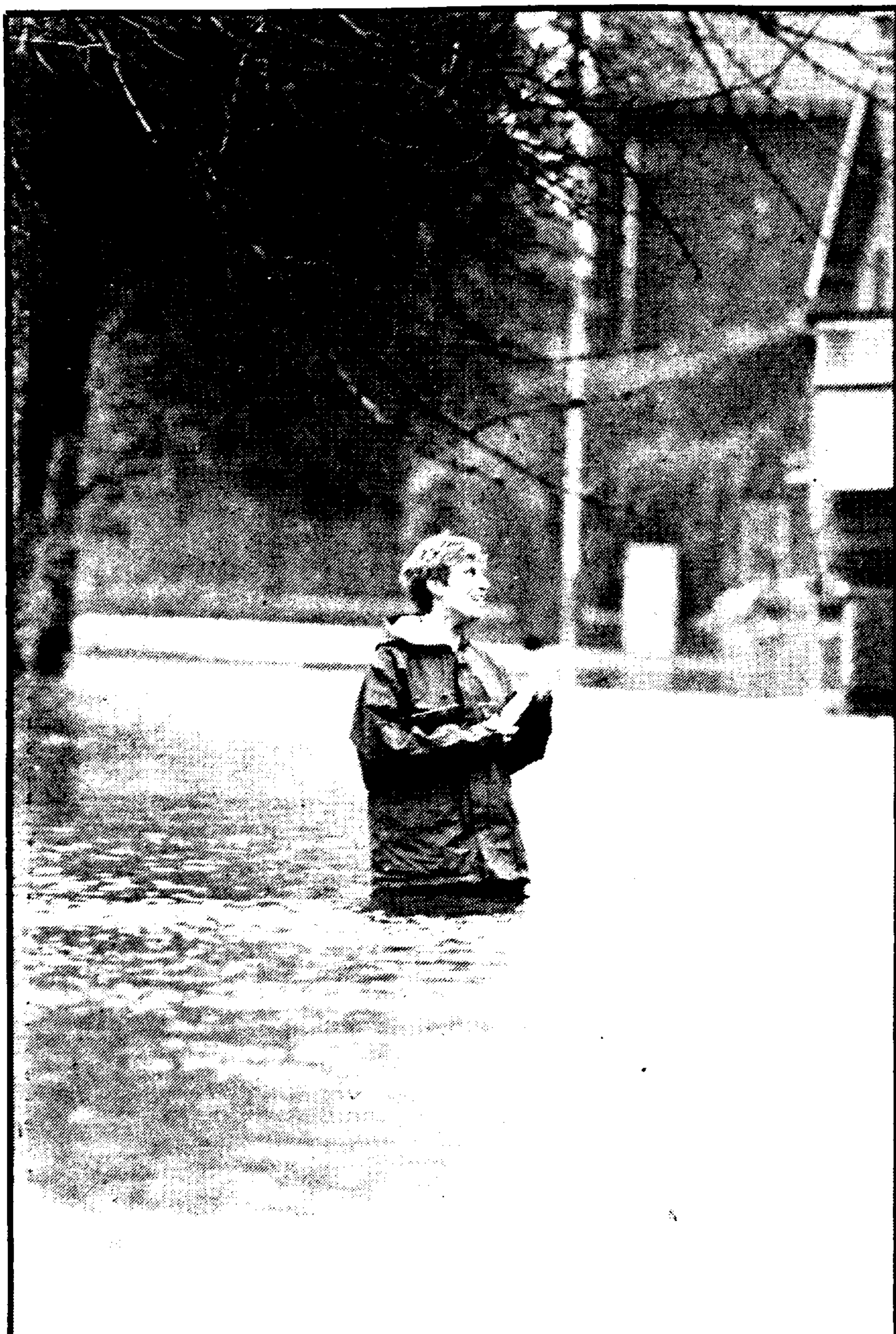
STEIN – De Steinse brandweer start vandaag met het opruimen van de ruim dertig verdronken koeien uit de stal van de familie Waelen in Urmond. Dat gebeurt onder meer met behulp van een heftruck. Ook de technische recherche, de Algemene Inspectie Dienst en de Dierenbescherming zullen daarbij aanwezig zijn. Tijdens de kerstdagen wist de brandweer hier nog drie levende katjes te redden.

De politie blijft de toegangswegen naar Meers controleren zodat alleen de eigen inwoners het dorp kunnen bereiken. Ook blijven twee politiepatrouilles in Meers aanwezig en wordt regelmatig poolshoogte genomen in Nattenhoven.

Elke drie uur controleren medewerkers van openbare werken de dijken en meten de waterhoogte. Vandaag wordt een begin gemaakt met het opruimen van drijfhout en andere aangespoelde spullen in Nattenhoven en Berg aan de Maas.

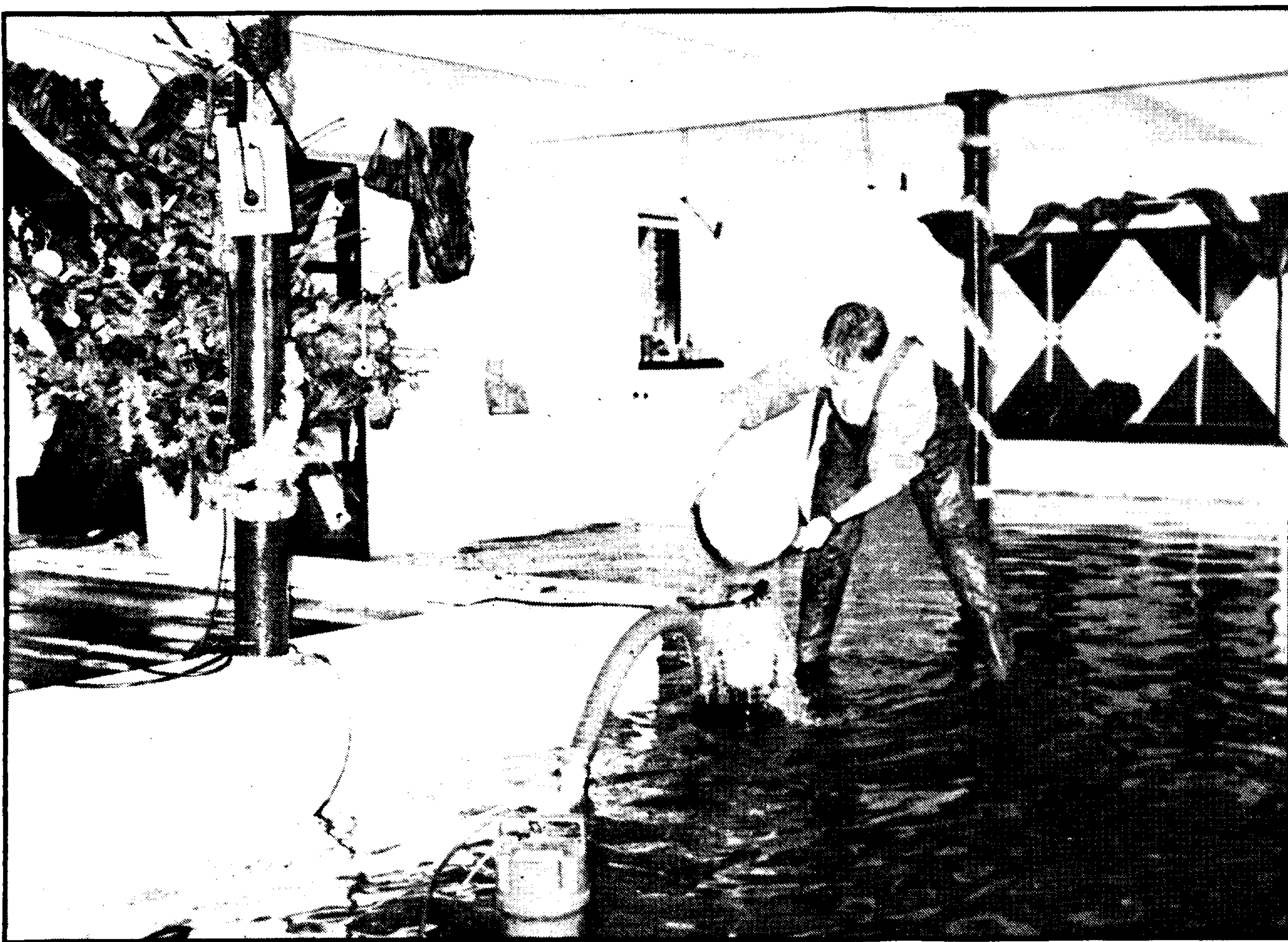
Ook de crisisteams in Roosteren en Susteren blijven paraat. In Vissersweert heeft de brandweer de twee gaten in de dijk gedicht met voornamelijk zandzakken. De weg tussen Maaseik en Susteren is sinds gistermiddag weer opengesteld voor verkeer. De op- en afritten van afslag Roosteren op de autosnelweg A2 blijven voorlopig dicht.

In Roosteren en Visserweert is veel vee omgekomen. In de uiterwaarden van de Maas drijven vooral kadavers van varkens, koeien en konijnen. De oude man die met een helicopter is gered uit zijn woning in Vissersweert, is er slecht aan toe. Hij ligt op de intensive care.

● Nicolle bezorgt, ondanks de hoge waterstand, de post in Grevenbicht.

● Een deel van warenhuis Enkevort in Blerick kon de watermassa niet weerstaan en heeft het begeven.

● Marlies Hoefnagels uit Asselt doet er alles aan om de woonkamer leeg te pompen. Een haast onmogelijke opgave.

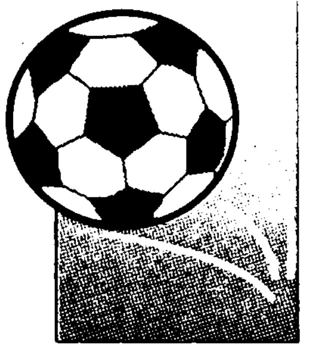

● Een inwoner van Itteren spuit de oprit schoon. Een dikke laag modder bedekt het gras.

● De binnenstad van Venlo is zwaar getroffen. Zandzakken kunnen het water nauwelijks buiten de winkels houden.

● Het Maaswater laat veel troep achter zoals in dit weiland in Borgharen. Vandaag wordt begonnen met het opruimen van de rommel.

imburgs agblad

Vivian Ruijters verslaat Wilma Rusman in kerstcross AVON

Woestijnmens Woldemarim trotseert sneeuw en ijs

● *Beeld van de Graus Kerstcross 1993. Wilma Rusman in haar eenzame gevecht tegen de elementen op de Brunssummerheide.*

Foto: DRIES LINSSEN

Van onze correspondent
MICHEL FRANSSEN

ERLEN – Het niveau van 32ste Graus-kerstcross d op de valreep nog flink ekrikt door de komst van ele PSV-atleten: drie Etios bij de mannen en de rmalige Sittardse Vivian jters bij de vrouwen. Hun dgraafse coach Herman ugels vond het parkoers rmate geschikt voor een ning met wedstrijdelet. De PSVérs, onder aanring van Woldemarim, liehun oefenmeester niet in ou staan en domineerden lassieker van AVON van tot finish.

ers hoopt een beetje op uitzennaar het WK cross-country in apest en doet daarom aan alle en uit het Unive-circuit mee. zag de 22-jarige wiskundestu- er geen been in om ook in len van de partij te zijn. „Ik lodeze dagen toch bij mijn famien ik wilde graag weer eens n mijn oude clubgenote Wilma man lopen.”

ugels heeft zijn pupil ervan overd dat ze elke dag moet lopen, al is het maar een half uurtje. sdien is Ruijters met sprongen uit gegaan, ook qua kracht, stijl elheid. Daarom werkte de relange afstand nu in het voordeel Ruijters.

zwaarste deel van het parkoers an het begin van de grote ron-Daar moesten twee hellingen de 'eerste categorie' genomen den. In de tweede omloop here Ruijters sneller van dat klauerk dan Rusman. Zo kon Ruijop het lange vlakke stuk snel gat van twintig seconden slaan. voorsprong werd in het zevenelengebied en de lange afdanaar de velden van VV Heksennog uitgebouwd. Ruijters deed 300 meter in 24.55 minuten, man kwam 39 tellen later binkerstcross ook hard nodig, want het parkoers was door de plotselinge sneeuwval erg glad geworden,” vertelde Vleugels namens zijn pupillen.

dheid

rie Etiopiërs Woldemarin, Mila en Ayduna kenden de Brusmerheide ook al. Na het WK e marathon in Brussel zaten ze tijd in het asielzoekers-centrum andgraaf en liepen ze enkele strijden in het tenue van Cae-In november werden ze overgest naar Eindhoven en kwamen PSV terecht. „In de Zandboss in Deurne liepen ze nog zonspikes, maar omdat ze desonks iedereen naar huis liepen, ben ze inmiddels wel goed maal gekregen. Dat was in de

Vleugels gaf zijn mannen opdracht om zich niets van de reputatie van Jean-Pierre Paumen, Cor Saelmans en Robert Smits aan te trekken en zich meteen van het veld af te scheiden. De opdracht werd stipt uitgevoerd. Ze losten elkaar goed af, zodat de kloof met de achtervolgers alleen maar groter werd. Smits deed in de tweede ronde nog een moedige inhaalpoging, maar zijsteken dwongen hem al snel zich te beperken tot het verdedigen van de vierde plaats. Het feit dat de vroegere Kimbriaan atleten als Paumen, Huub Kurvers en Mark Jaspers achter zich liet, was al een prestatie op zich.

Woldemarim was in de spurt opnieuw sneller dan Milkessa en Ayduna. Vleugels was daar niet verbaasd om. „Hij heeft 1.46 op de 800 meter staan. Milkessa is een echt marathon-type en Ayduna is nog junior. Ik ben vooral blij dat Woldemarim onder deze moeilijke omstandigheden het parkoersrecord van John Vermeule met drie seconden verbeterd heeft.”

Woldemarim deed de 9800 meter in 31.25. Milkessa en Ayduna volgden op 22 en 24 tellen. Smits had als beste Nederlander een achterstand van 1.11 minuten.

Monstercontract voor Aikman

IRVING – Troy Aikman, quarterback van de Dallas Cowboys, is de best betaalde speler uit de geschiedenis in het American Football.

De 27-jarige Aikman tekende een contract voor acht jaar, dat hem vijftig miljoen dollar (90 miljoen gulden) oplevert. Vorig seizoen veroverde Aikman met de Cowboys de Super Bowl, hoofdprijs in de National Football League.

Volgens de onthulde details ontvangt Aikman in het eerste jaar van zijn contract 1,75 miljoen dollar. In het laatste contractjaar, 2000, is dat opgelopen tot 7,5 miljoen dollar. Met een gemiddelde jaarwedde van 6,25 miljoen dollar.

Op de lijst van dikbetaalden passeerde Aikman Steve Young van de San Francisco 49'ers, die 5,35 miljoen dollar per jaar vangt.

Mannschaft favoriet

HAMBURG – Duitsland is komende zomer in de Verenigde Staten favoriet voor de wereldtitel. Dat is de mening van Franz Beckenbauer, oud-aanvoerder en oud-bondscoach van de Mannschaft. „Duitsland behoort altijd tot de kanshebbers. Dat is een automatisme”, zei Beckenbauer in een interview met Welt am Sonntag.

„Maar dit keer is Duitsland topfavoriet. Alle grote voetballanden zijn op dit moment een beetje ziek, behalve Duitsland. Italië heeft problemen, Nederland is met de grootste moeite door de kwalificatie gekomen. Zelfs Brazilië had de moeite, de eindronde te bereiken. Argentinië moest zelfs in de wachtkamer gaan zitten.”

Er is nog een andere reden waarom Duitsland over een half jaar de wereldtitel behoudt: „De Duitsers kennen geen zwakke punten. Bij grote toernooien brengen ze altijd iets meer.”

Brazilië kiest Romario

SAO PAULO – Romario is in Brazilië tot voetballer van het jaar uitgeroepen. Dit gebeurde door de krant „Estado de Sao Paulo” na een enquête onder 288 journalisten. Romario speelde de eerste helft van het jaar bij PSV, de tweede bij FC Barcelona. In een van zijn sporadische interlands scoorde hij tweemaal.

De club Sao Paulo, winnaar van de Zuidamerikaanse en de wereldbeker, werd uiteraard uitgeroepen tot club en Tele Santana tot beste trainer van het jaar. Als grootste belofte werd de 17-jarige Ronaldo, spits van Belo Horizonte, gezien.

ATP-directeur na doping-beschuldigingen Becker

'Tennis is zuiver'

PONTE VEDRA – De beschuldigingen van Boris Becker over wijdverbreide doping in het professionele tennis slaan nergens op. Dat is de stelling van Mark Miles, directeur van de Association of Tennis Professionals (ATP). „Wij zijn van mening dat onze sport inzake doping zuiver is.”

De Duitse tennisvedette verklaarde vrijdag in een interview met de Frankfurter Algemeine Zeitung dat menig toptennisser naar stimulerende middelen greep om de stress van zijn sport beter te kunnen doorstaan. „Waarom zou er geen doping zijn in een sport waar zoveel geld in omgaat?” stelde Becker. De ATP controleert reeds jaren op doping, maar is nog nooit met een positief geval naar buiten getreden. Volgens Becker doet de ATP dit niet uit vrees sponsors te verliezen.

Dat nog geen enkele speler werd betrapt, noemde Becker een lachertje. Hij zei van positieve gevallen te weten. „Geen anabolica, wel amfetamine, cocaïne en marihuana.”

Mark Miles somde voor 1993 concrete getallen op. De ATP voerde bij negen toernooien 431 dopingcontroles op 231 spelers en speelsters uit. Onder hen bevonden zich 19 spelers uit de top-20. Het merendeel was meermalen aan een test onderworpen, enkelen meer dan drie keer. De ATP had geen enkel positief geval gevonden. De organisatie verklaarde jaarlijks een miljoen gulden aan dopingonderzoek te besteden.

Ion Tiriac blijft vooralsnog de financiële zaken van tennisser Boris Becker behartigen. Op 21 juli van dit jaar maakte Becker bekend dat hij de samenwerking met zijn Roemeense ontdekker en manager Tiriac had beëindigd. Tiriac weigerde daaraan mee te werken.

Het contract van Becker met Tiriac blijkt inmiddels nog steeds geldig. Dat houdt in dat alle sponsorgelden, bestemd voor Becker, op de rekeningen van Tiriac worden overgemaakt. Tiriac heeft volgens het contract met Becker telkens recht op maximaal dertig procent van het sponsorgeld. Van het prijzengeld mag hij tien procent vasthouden, van opbrengsten uit demonstratiepartijen vloeit vijftien procent in de zak van Tiriac.

Bondsarts Nollet: 'Kans op herstel uitermate gering'

Sombere toekomst Monique Velzeboer

LISSE/TOULOUSE – Dat Monique Velzeboer de Olympische Winterspelen van 1994 mist, doet haar niets. En of de 24-jarige shorttrack-kampioene uit het Zuidhollandse kerkdorp Oud-Ade ooit haar schaatsen weer onderbindt, is evenens van ondergeschikt belang. Op dit ogenblik zou de ernstig geblesseerde sportvrouw, die afgelopen woensdag haar zesde nekwervel brak tijdens een training in het Franse Font-Romeu, er voor tekenen als zij weer een stap kan zetten.

Velzeboer ligt op de afdeling neurochirurgie van de universiteitskliniek Ranguel in Toulouse. Ze is al vier dagen met verlammingsverschijnselen aan bed gekluisterd. Het gevoel in haar armen heeft ze weer enigszins terug, maar het is de vraag of ze haar benen ooit weer kan gebruiken. „Zo lang Monique nog kunstmatig wordt beademd, valt daarover niets zinnigs te zeggen”, aldus Egbert van 't Oever, chef planning en organisatie van de KNSB en tijdelijk woordvoerder van de familie Velzeboer. „Maar de berichten zijn nog onverminderd somber.”

Van 't Oever steun en toeverlaat van het gezin zorgde er voor dat moeder Velzeboer snel naar haar dochter kon vliegen. Samen met bondsarts Frans Nollet, die somber is gestemd over de toekomst. Volgens de KNSB-arts is de kans op herstel „uitermate gering”.

Monique Velzeboer kan in Toulouse ook rekenen op de steun van haar broers Mark en Alexander en haar Britse vriend Willy O'Reilly - een trio dat ook op topniveau aan shorttrack doet. Met z'n allen hadden ze op eigen kosten een trainingskamp belegd in Font-Romeu. Wanneer de ongelukkige schaatster naar eigen omgeving kan terugkeren is nog onzeker, maar waarschijnlijk zal dat pas na de jaarwisseling zijn.

In tegenstelling tot anderen wil Van 't Oever zich niet wagen aan een uitspraak over de herstelkansen van de onfortuinlijke schaatsster. „Ik heb begrepen dat de komende drie à vier dagen beslissend zijn voor eventueel herstel van haar benen. Er zijn mensen die beweren dat dat na een breuk van de zesde nekwervel onmogelijk is. Maar er gebeuren wel eens wonderen. Zo was ik destijds ook verbaasd, dat ik Hilbert van der Duim na zijn zware ongeluk weer zag lopen.”

De val van Monique Velzeboer tijdens de training, waarbij ze zo ongelukkig tegen de ballustrade klapte, had volgens Van 't Oever niets te maken met haar 'rijgedrag'. „Ze is technisch en tactisch zeer begaafd. Aan een kleine blessure heeft zij meestal voldoende. Maar ook voor haar geldt dat een ongeluk in een klein hoekje kan zitten.”

Het ongeval van Monique Velzeboer, die er bij de Olympsiche Spelen van 1998 in Calgary getuige van was dat haar zus Simone ernstig - maar geen blijvend - nekletsel opliep, staat niet op zichzelf. Van 't Oever: „Ik was er vorig jaar bij toen O'Reilly in China hersenletsel opliep. En Esmeralda Ossendrijver kan door een blessure dit seizoen helemaal niet in actie komen.”

De beveiliging van de baan van Font-Romeu voldoet volgens Van 't Oever aan alle eisen. „De baan beschikt over de olympische veiligheidskussens van Albertville. Maar als de snelheden bij shorttrack omhoog gaan, moet de ISU (internationale schaatsunie) zich beraden op aanscherping van de normen.”

● *Monique Velzeboer*

Badmintontalent drie dagen in Hoensbroek

ENSBROEK - Het zeventien- internationale jeugdtoernooi badmintonclub Carlton/Vic- vindt vanaf dinsdag plaats.

dagen lang zal badminton- ded Limburg kunnen genie- van aanstormend talent uit er meer Denemarken, Enge-, Duitsland, België en Neder-.

st de Nederlandse jeugdselec- bevinden zich wederom enke- Deense toppers onder de 360 nemers.

voorronden voor het indivi- le toernooi worden dinsdag 9.00 uur tot 21.00 uur afge- kt in drie sporthallen: De l in Hoensbroek, Kaldeborn Heerlen en Rumpen in Bruns-. Woensdag zal het resterende programma in De Deyl (finales vanaf 13.30 uur) en Kaldeborn (verliezersrondes) worden gespeeld.

Als afsluiting vinden er donderdag teamwedstrijden plaats tussen de verschillende landen.

sport kort

VOETBAL – De Stichting Eu- 2000 zal donderdag 13 januari Brussel de plannen rond de ganisatie van de eindronde om t Europees kampioenschap tvouwen. De voetbalbonden n België en Nederland hebben ch kandidaat gesteld en de ichting Euro 2000 opgericht.

BASKETBAL – De Ameri- anse topbasketballer Bobby urley van Sacramento Kings is or Kerstmis uit het ziekenhuis tslagen. De 22-jarige Hurley akte elf dagen geleden zwaar wond bij een auto-ongeluk. j liep twee ingeklapte longen, rschillende ribbreuken en are snijwonden op.

VOETBAL – Mexico heeft de endschappelijke interland te- n Noorwegen, die op 19 of 20 uari in San Diego (Californië) peeld zou worden, afgezegd. n reden werd niet opgegeven.

ATLETIEK – De Ier Eamonn oghlan (41) neemt op 4 februari el aan de Millrose Games in w York. Daar wil hij als eerste plusser de mijl binnen vier nuten afleggen. Vorig jaar am hij tot 4.05,95 en iets later 4.01,39.

VOETBAL – Alen Boksic is in oatië uitgeroepen tot voetbal- van het jaar. De spits van zio ging Davor Suker (Sevilla) n Zvonikir Boban (AC Milan) oraf.

SCHANSSPRINGEN – De uitser Dieter Thoma won twee- e kerstdag het de Interconti- ntal Cup schansspringen in St oritz. Hij haalde 93 en 92 me- r, goed voor 220,0 punten. weede werd de Japanner Hi- ya Saito, derde de Zwitser Syl- in Freiholz.

VOETBAL – Mike Verstrae- n, voetballer van Germinal eren, heeft voor de correctio- le rechtbank van Antwerpen n proces aangespannen tegen rk de Vriese, die dit seizoen tkomt voor AA Gent. Een jaar leden zou De Vriese, toen nog elend voor RWDM, Verstrae- n een elleboogstoot hebben egeven, waarbij het slachtoffer n dubbele breuk van de rech- r oogkas opliep.

Hoofdrol voor Heyerdahl en Ullmann

LO – De Noorse antropoloog en dekkingsreiziger Thor Heyer- l en actrice Liv Ullmann spelen hoofdrollen in de openings- en tingsceremonie van de Olympi- e Winterspelen in Lillehammer. bedoeling is dat Ullmann en erdahl de openings- en slui- sceremonie leiden met de hulp vijf kinderen. Beide evenemen- worden voor 40.000 toeschou- s gehouden in de schansprin- na van Lillehammer.

nu 80-jarige Heyerdahl stond in aan het hoofd van de gewaag- Kon Tiki-expeditie, die hem in dagen over 4300 mijl met een van Peru naar Polynesië cht. Hij leverde daarmee het be- dat de indianen uit Peru in t waren geweest zich in Polyne- te vestigen. Liv Ullmann was de in tal van speelfilms van de eedse regisseur Ingmar Berg- n.

scorebord

buitenland

GELAND

chester United-Blackburn	1-1
ffield United-Liverpool	0-0
bledon-Coventry City	1-2

d aan kop: Manchester United 22-53; ds United 22-40; Blackburn Rovers 39; Newcastle United 21-36; Arsenal 34; Liverpool 21-32; Norwich City 19-31.

sportprijsvragen

o: 1-4-13-21-22-29. Reservegetal: 12.
rspel: 635962.
cky 10 van vrijdag: -6-12-18-20-24-25-27-28-30-34-35-45-60-65-- 71-74-79.

lsche lotto: 9-12-15-17-26-30. Reserve- tal: 36.

ummer: 7433220.

itse lotto: 18-22-29-32-34-44. Reservege- 38. Supergetal: 3.
el 77: 1738383.
der voorbehoud).

Verrassing in tennistoernooi Hoensbroek

Custers kan het nog

Van onze correspondent

HOENSBROEK - In de eerste partij van het Cadac Consten Breij-tennistoernooi in Sportpaleis Hendriks in Hoensbroek was er direct een grote verrassing. De Belg Tom van Houdt, vijfde op de Belgische ranglijst en nummer een in poule A, moest het opnemen tegen Armand Custers, die afstand genomen heeft van het top-wedstrijdtennis en zich vooral met zijn trainersloopbaan gaat bezighouden. Custers boekte een verrassende winstpost.

Organisator John Sistermans had op het laatste moment Custers aan het deelnemersveld van het A-toernooi toegevoegd om hem in staat te stellen nog één keer zijn kunnen te laten demonstreren. Deze poule bestaat daardoor uit vier spelers.

Van Houdt en Custers speelden de eerste set zeer goed en de strijd ging gelijk op. Custers won deze reeks met 6-4. In de tweede set legde Custers direct nog wat meer druk in zijn spel en won met 6-4. 6-1.

In zijn tweede partij wist Van Houdt, zij het maar zeer moeizaam, revanche te krijgen. Marc Merry was daarvan de dupe. De Echtenaar leek voor de uitschakeling van Van Houdt voor de halve finale te zorgen door de eerste set in winst om te zetten. In de tweede set kon Van Houdt echter de tiebreak winnen zodat de stand gelijk werd.

De tiebreak die als derde set de beslissing moest brengen, werd door Van Houdt met 7-4 gewonnen, zodat hij voorlopig een 50% score heeft.

Zege in Soestduinen, tweede plaats in Rijckevorsel

Van der Poel toont vorm

SOESTDUINEN/DIEGEM – Adrie van der Poel reed met Kerstmis twee wedstrijden. Zaterdag eindigde hij als tweede in het Belgische plaatsje Ryckevorsel, zondag zegevierde hij in de Kerstcross van Soestduinen. Met het naderen van de kampioenschappen veldrijden (9 januari het NK, 26 januari het WK) groeit de vorm van de Brabander.

Van der Poel liet de zevende veldrit in de reeks voor de Super Prestigetrofee aan zich voorbijgaan. In Diegem bij Brussel was de Italiaan Daniele Pontoni gisteren superieur. Hij won voor de Zwitser Thomas Frischknecht. Richard Groenendaal was met zijn zevende plaats de best-geklasseerde Nederlander in het veld van circa veertig man.

Klassement

De Belg Marc Janssens behield de leiding in het Super Prestigeklassement. De volgende Super Prestigewedstrijd is op 15 januari in Zillebeke, na de nationale kampioenschappen.
In Nederland wordt op de golfbaan van Sint Michielsgestel gereden. Van der Poel is daar favoriet.

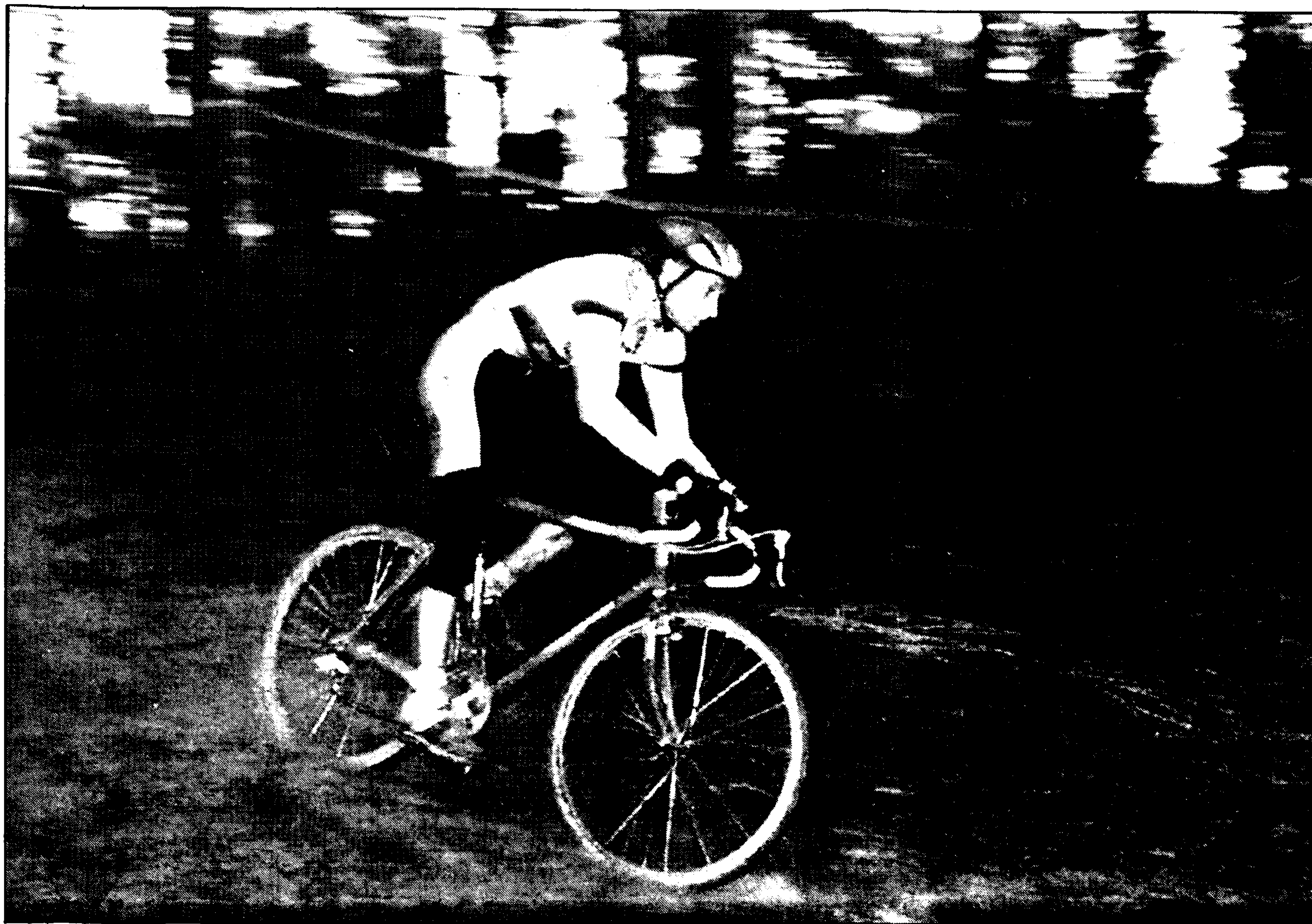
Pontoni

Als hij in de eerste twee wedstrijden van de SP-trofee punten had behaald, zou Pontoni met een straatlengte voorsprong aan de leiding van het klassement hebben gestaan. Na de eerste twee wedstrijden boekte hij overwinningen in Zarautz, Milaan, Overijse en Diegem. Pontoni heerste zoals hij wilde. Halfweg schudde hij Frischknecht, zijn laatste belager af, en reed alleen op de finish af.

Ondanks zijn superioriteit was Pontoni niet de meeste besproken deelnemer. De discussies gingen over Frischknecht, nummer twee, verwikkeld in een dopingaffaire. Frischknecht, ook een grootheid op de Olympische mountain-bike, kwam niet opdagen voor de dopingcontrole in Zarautz. Diegem was waarschijnlijk zijn laatste wedstrijd voor zijn schorsing ingaat.

Simunek

De Tsjech Radomir Simunek, meervoudig oud-wereldkampioen, verscheen niet aan de start in Diegem. Zaterdag in Rykevorsel was hij nog achtste geworden. Naar verluidt dient hij zijn achttien maanden gevangenisstraf uit te zitten.
Simunek werd schuldig gevonden aan het veroorzaken van een verkeersongeval met drie doden. De Tsjechische president Vaclav Havel ging aanvankelijk in op een gratieverzoek voor de sportman, maar heeft dit op last van de regering weer ingetrokken.

● *Adrie van der Poel ongenaakbaar in Soestduinen.* Foto: ANP

Debuut Linford bij VV Hopel tegen RKTSV

KERKRADE – John Linford zal op 16 januari zijn debuut in het Limburgse amateurvoetbal maken. De Brit, die eerder uitkwam voor o.a. Fortuna Sittard en FC Utrecht, is door de KNVB speelgerechtigd verklaard en zal vanaf heden de kleuren van de VV Hopel verdedigen. Voor het eerst doet hij dat in de Kerkraadse wijk Terwinselen, op 16 januari dus, als RKTSV thuis tegen VV Hopel speelt.

sport op tv

Vandaag

13.07-14.34, Ned 1: Jaaroverzicht sport.
15.00-16.00, Dld 3: Sport '93: terugblik op het WK atletiek in Stuttgart.
15.20-16.20, BBC 2: The touring car year: reportage met de hoogtepunten van het Brits toerwagenkampioenschap 1993.
17.00-17.15, Dld 2: Sport Heute.
18.41-18.51, Ned 2: Sportjournaal.
18.45-19.10, RTL +: Sport.
19.30-20.00, BRT 1: Sport.
20.30-20.40, RAI UNO: Sport.
21.30-22.05, BRT 2: Sport.
22.15-22.30, Ned 3: Sportjournaal.
22.35-23.00, BRT 1: Sport.

Krabbe vraagt geen gratie

NEUBRANDENBURG – De geschorste Duitse atletes Katrin Krabbe, Grit Breuer en Manuela Derr zullen bij de internationale atletiekfederatie (IAAF) geen gratieverzoek indienen. Zij zien geen mogelijkheden op die manier weer aan internationale atletiekwedstrijden deel te nemen.
„Zoals de IAAF zich opstelt, zie ik daarin geen enkele kans," aldus Peter Krabbe, de vader van Katrin. „Daar blijven ze keihard. Van menselijk mededogen is geen sprake." Volgens deze Krabbe blijft er maar één mogelijkheid over: „De gang naar de burgerrechter, wat anders?" De drie sprinsters zijn door de IAAF wegens misbruik van medicijnen voor twee jaar geschorst tot 23 augustus 1995.

China

In de Chinese topsport werden dit jaar 24 positieve dopinggevallen gemeld. Dit is eerste kerstdag in Peking bekendgemaakt door het nieuwsagentschap Xinhua.
Onder de betrapte sporters bevonden zich twee bekenden uit de internationale topsport: gewichtheffster Xing Fen, winnares van de eerste gouden medaille bij de Aziatische Spelen van 1990 en kogelstootster Zhou Tianhua, vijfde bij de WK dit seizoen in Stuttgart. De overige 22 genoten geen brede bekendheid.

Op de lijst kwamen de namen van China's loopwonders uit de provincie Liaoning, Wang Junxia en Qu Yunxia, niet voor. Beiden ondergingen vorige week verrassingscontroles van de internationale atletiekfederatie. De resultaten van deze testen werden nog niet vrijgegeven.

● *Katrin Krabbe overweegt burgerrechter in te schakelen.* Archieffoto LD

Haantjes beste in Maasbracht

Van onze sportredactie

MAASBRACHT - De vijftiende editie van het zaalvoetbaltoernooi van Bracht/Trendy Store in de Andreashal Maasbracht is gewonnen door ZV Haantjes/Vouersveld uit Beek. In de finale speelde de ploeg gelijk (1-1) tegen H. Meyers uit Geleen, maar via strafschoppen ging de eindzege alsnog naar Beek.

De derde en vierde plaats werd gedeeld door 't Brikske (Brunssum) en Bouwfonds (Geleen).

RKSVO

In Heythuysen won RKSVO (Ospel) het 19de A-toernooi voor A-teams in sporthal Aoreven. De finale tegen Reuver eindigde in 2-0.
Heythuysen zelf werd derde via een 2-2 gelijkspel tegen Wilhelmina '08 en het beter benutten van de strafschoppen. RKVB legde beslag op de vijfde plaats door een 1-0 zege op SVH'39.

Leeuwen

Het 25ste Willem van Wandeloo-zaalvoetbaltoernooi in de Apollohal in Melick, georganiseerd door VV Vesta, leverde de zege op voor Sportclub Leeuwen, die in de finale EMS met 4-1 de baas was. De derde prijs ging naar Vesta, dat Roermond met 4-2 versloeg.

Italiaan volgt Van Basten op

'Dubbel' voor Baggio

PARIJS – Roberto Baggio is Marco van Basten ook opgevolgd als Europees voetballer van het jaar. Eind vorige week werd de Italiaan in Las Vegas al tot beste speler van de wereld in 1993 uitgeroepen, óók als opvolger van de langdurig met een enkelblessure kampende Van Basten.

Volgens de sinds 1956 jaarlijkse verkiezing van het blad France Football kreeg Baggio (Juventus) 142 punten. Dennis Bergkamp van Internazionale werd tweede met 83 punten, voor de voor Manchester United spelende Fransman Eric Cantona (34).

Historie Europees voetballer van het jaar:

1956: Matthews (Engeland), 1957: Di Stefano (Spanje), 1958: Kopa (Frankrijk), 1959: Di Stefano, 1960: Suarez (beiden Spanje), 1961: Sivori (Italië), 1962: Masopust (Tsjechoslowakije), 1963: Jasjin (Sovjetunie), 1964: Law (Schotland), 1965: Eusebio (Portugal), 1966: Bobby Charlton (Engeland), 1967: Albert (Honharije), 1968: Best (Noord-Ierland), 1969: Rivera (Italië), 1970: Müller (Duitsland), **1971: Cruijff**, 1972: Beckenbauer (Duitsland), **1973 en 1974: Cruijff**, 1975: Blosjin (Sovjetunie), 1976: Beckenbauer, 1977: Simonsen (Denemarken), 1978 en 1979: Keegan (Engeland), 1980 en 1981: Rummenigge (Duitsland), 1982: Rossi (Italië), 1983, 1984 en 1985: Platini (Frankrijk), 1986: Belanov (Sovjetunie), **1987: Gullit, 1988 en 1989: Van Basten**, 1990: Matthäus (Duitsland), 1991: Papin (Frankrijk), **1992: Van Basten**, 1993: Roberto Baggio (Italië).

Mancunians ontsnappen

MANCHESTER – Manchester United is gisteren aan de tweede nederlaag van het voetbalseizoen in Engeland ontsnapt. De ranglijstaanvoerder van de Premier League maakte in de thuiswedstrijd tegen Blackburn Rovers pas twee minuten voor tijd gelijk. Voor 44.511 toeschouwers redde Paul Ince de Mancunians, 1-1. Na een kwartier was Blackburn door Kevin Gallacher op voorsprong gekomen.

Pele manager bij Santos

SAO PAULO – Pelé keert in het nieuwe jaar waarschijnlijk terug naar zijn oude club Santos. De 53-jarige Braziliaan, drie keer wereldkampioen en algemeen erkend als beste voetballer aller tijden, krijgt de positie van manager. Hij moet sponsors binnenhalen. Zijn contract gaat in als Miguel Kodje Neto op 7 januari gekozen wordt als voorzitter. Pele voetbalde van 1956 tot 1974 bij Santos.

Russen willen Sadirin niet

MOSKOU – De bekendste Russische voetballers hebben zich opnieuw uitgesproken tegen bondstrainer Pavel Sadirin. „Als Sadirin niet wordt ontslagen, is het onmogelijk dat wij ons op de juiste wijze op het WKk voorbereiden", verklaarde aanvoerder Igor Sjalimov. Bij een persconferentie, waaraan naast de voor Inter uitkomende Sjalimov ook zes van zijn landgenoten deelnamen, werden de trainingsopdrachten van Sadirin betiteld als „methoden uit het stenen tijdperk." De zeven Russische internationals eisten dat inplaats van Sadirin de vroegere bondscoach van de Sovjet Unie Anatoli Bisjovets de ploeg zal voorbereiden op de eindronde om het WK van deze zomer in Amerika. Rusland treedt in de voorronde groep B aan tegen Brazilië, Kameroen en Zweden.

Trip Vitesse gaat niet door

ARNHEM – De trip van Vitesse naar Kameroen gaat volgende week niet door. Het toernooi in Yaoundé, waaraan Vitesse deel zou nemen, is op het laatste moment afgelast. Met Vitesse kreeg de andere Europese deelnemer, de Franse club Caen, vrijdagavond bericht dat de minister van Sport en Jeugd van Kameroen om niet nader genoemde redenen een streep door het evenement had gezet. In een persverklaring sprak Vitesse zondag het vermoeden uit dat de afgelasting te maken heeft met het feit dat de wereldvoetbalbond FIFA het stadion van Yaoundé onlangs wegens supportersrellen in de ban heeft gedaan. Het bestuur van Vitesse gaat zich beraden op de mogelijkheden een schadeclaim in te dienen.

John Fashanu vrijuit

LONDEN – De Engelse Football Association zal John Fashanu, speler van Wimbledon, niet in staat van beschuldiging stellen. Fashanu raakte 24 november tijdens een wedstrijd tegen Tottenham Hotspur tegenstander en aanvoerder Gary Mabbutt zo hard met een elleboog dat deze een gebroken jukbeen en een gebroken oogkas opliep. Het scheelde weinig of Mabbutt zou aan het rechter oog blind zijn geworden. De artsen moesten een metalen plaat in de oogkas aanbrengen.

Watersnood treft ook bridgers

ROERMOND/VENLO - Ook de bridgers ondervinden hinder van de overstromingen in Limburg. In Herteheym (Herten) kan voorlopig helemaal niet gekaart worden. De activiteiten van BC Roermond op maandagavond en BC l'Air Clair op woensdagmiddag zijn deze week in elk geval afgelast. De clubavond van Klaver Elf in de Blerickse Staay moest donderdag op het laatste moment worden afgezegd. Op 30 december is De Staay ook niet beschikbaar. Voor degenen die toch willen bridgen, is die avond een oudejaarsdrive in de kantine van VVV. Ook niet-leden kunnen zich daarvoor opgeven onder nummer 077-661590 bij Toon Kortooms.

trainerscarrousel

SWALMEN - Na twee jaar werkzaam te zijn geweest bij vierdeklasser Swalmen vertrekt Lambert Seegers (Blerick) op het einde van dit seizoen.

ELL - Trainer Ton Stakenborg stopt na afloop van het seizoen bij vierdeklasser RKESV. Hij is daar twee jaar werkzaam.

KERKRADE – Jo Klein en VV Hopel zullen hun contract niet verlengen aan het eind van dit seizoen. De vierdeklasser uit Eygelshoven is naarstig op zoek naar een opvolger.

Manager Harrie Jansen: 'Zij is de vrouwelijke Eddy Merckx'

Kassa voor Van Moorsel

Van onze sportredactie

KEL – Leontien van sel won dit jaar de Tour rance voor vrouwen, de Féminin van de Europe- emeenschap en zowel het ld- als Nederlands kam- nschap. Tevens werd ze weer sportvrouw van het Dat alles dreef de belang- ng én haar prijs nog ver- op. Het 'produkt-Van sel' werd duur. „En dat is goed ook," zegt Harrie en, haar manager. „Want edereen haar zou kunnen len, is ze niet meer van het isiescherm te sláán."

eontien van Moorsel in Dort- het startschot lost voor de aagse of poseert voor een foto- van een roddelblad, dan bete- dat dat zij daar vorstelijk voor loond. Anders was ze niet ver- en. Voor niets gaat de zon op.

ige prijs

ger Harrie Jansen heeft voor lijke optredens een pittige bedongen. De bedoeling daar- is 'over-exposure' (de uitdruk- is van Jansen) te voorkomen. hoge bedrag blijkt voor velen barrière en dat is maar goed Anders zou Leontien deze we- permanent op televisie zijn. Ze oor bijna alle spelletjes- en programma's gevraagd en kan n vijf STER-spots optreden. r dat is niet goed voor haar twaarde. Dan zeggen de men- na een tijdje: 'daar heb je haar weer'. Beter is het om de uit- ngen zorgvuldig uit te kiezen. r dán moet er ook flink voor be- worden"

blijkt marketing-technisch ge- de beste manier om haar twee- gouden WK-medaille en haar de achtereenvolgende zege in rouwentour te verzilveren.

● *Leontien van Moorsel: „Soms moet je iets heel vaak horen voordat je het gelooft."*

Foto: DRIES LINSSEN

Jansen: „Het lijkt nu misschien alsof we heel erg bezig zijn met het exploiteren van haar prestaties, maar dat valt heel erg mee. Ik probeer het alleen een beetje te stroomlijnen. Het groeide haar de laatste tijd een beetje boven het hoofd. Ik wil voorkomen dat met haar hetzelfde gebeurt als met Yvonne van Gennip. Die kreeg na de Olympische Spelen in Calgary plots gigantische belangstelling. Lang duurde dat niet. Na een week ging iedereen over tot de orde van de dag en bleef Yvonne alleen achter. Ze viel in een enorm diep gat. Met Leontien streef ik naar het Knetemann-effect. Gerrie is al een tijdje uitgefietst, maar is een vaste waarde op televisie en bedrijven tonen nog steeds interesse voor hem. Dat wil ik met haar ook. Maar ik ben erg voorzichtig".

Jansen zegt dat Van Moorsel (Boekel, geboren 22-3-1970) geen consessies moet doen aan haar karakter. „Het zou belachelijk zijn om die te veranderen omdat dat beter verkoopt. Ze heeft het imago van de goedlachse, gezellige, Brabantse tante. Dat beeld moet ze behouden".

De enorme belangstelling voor Van Moorsel ten spijt, slaagde Jansen er tot nu toe niet in een sponsor te vinden die de oprichting van een eigen ploeg rond de wereldkampioen mogelijk maakte. Een vleesconcern uit haar woonplaats Boekel was één van de geïnteresseerden. Niet bekend is of Jansen afzag van de overeenkomst omdat slagerswaren niet bevoordelijk zijn voor de uitstraling van zijn protégé. Wel geeft hij toe dat hij 'niet zo maar' met elk willekeurig bedrijf in zee gaat.

„Bierworstjes, maar ook vermageringspillen....Dat vind ik nou niet direct de produkten om reklame voor te maken".

Crisis

De afgelopen winter durfde Van Moorsel niet te dromen van zoveel aandacht. Ze was na de Olympische Spelen in een mentale crisis beland. Ze legde zichzelf een dusdanig strak eet-regime op dat er heel weinig overbleef van wat vroeger een gezellige dikbil was.

Ze kon nog slechts in calorieën denken, diëten werden een obsessie voor haar. Het waren verschijnselen die op anorexia wezen. Tinus, haar bijnaam, was Tinus niet meer. Van de winkelbediende bij Albert Heijn die zo graag uit de schappen snoepte, was geen spoor meer te bekennen. Ze woog rond de jaarwisseling nog slechts 48 kilo.

In Elsevier zei ze erover: „Het missen van die Olympische medaille heeft me een ontiegelijke knal gegeven (...). Het was alsof er van binnen iets kapot was gegaan. Mijn wereld was ingestort. Ik wilde niet meer uit eten, niet naar feestjes, zelfs met Kerstmis trok ik me terug op mijn kamertje (...). Ik stond er mee op en ging er mee naar bed. Bij alles wat ik in mijn mond duwde dacht ik: daar zit zoveel in (...).

Na die miskleun sloeg de twijfel toe. Afslanken van 65 naar 48 kilo heeft me ook niets geholpen, spookte het door mijn hoofd".

Haar ouders zijn haar beste vrienden. Moeder brandt, naar goed katholiek gebruik, voor elke koers een kaarsje. Vader slaat geen wedstrijd over. Toch moesten ook zij het in die periode ontgelden. In samenwerking met oud-coach Piet Hoekstra en haar vriendin en ploeggenoot Daniële Overgaag lukte het hun jongste kind op het rechte pad te brengen. Maar dat ging niet zo maar.

Afgelopen zomer zei Van Moorsel erover: „Soms moet je iets heel vaak horen voordat je het gelooft. Het was me wel duidelijk dat het niet goed ging. Maar het duurde een tijd voordat ik alles op een rijtje had".

Ze kon zich eindelijk weer verzetten tegen de tirannie van de trainingsdrang. Ruimde weer tijd in voor een 'bakkie' met ma, wuifde weer naar de jongens in de buurt en at zonder schuldgevoel een frikadel, zoals ze dat deed in de periode dat ze in een friteskraam werkte. Dat was voordat ze Piet Hoekstra ontmoette.

De Fries, nu bondscoach van de amateurselectie, speelde ook een rol in de vete tussen zijn pupil en Monique Knol tijdens de Olympische Spelen in Barcelona, destijds breed uitgemeten. Beiden sloegen flink de nagels uit. De controverse duurt nog steeds voort, maar trekt minder de aandacht omdat Knol geen partij meer voor haar is. „Tussen ons komt het nooit meer goed", zei ze over haar relatie met de sprintster.

Met mannen gaat het over het algemeen beter, al moest Frans van Diepen (de opvolger van Hoekstra) wel eerst akkoord gaan met haar wens Knol niet voor het WK te selecteren. Toen dat was gebeurd, stond de deur naar een succesvol 1993 wagenwijd open. Niet dat het daarna vanzelf ging. Van Moorsel moest keihard trainen, maar doet dat met liefde.

Onvoorstelbaar

Harrie Jansen, ook pr-man van de WordPerfect-ploeg: „Het is echt onvoorstel wat ze er allemaal voor doet. Dat kind kan zo ongelooflijk afzien. Daar kunnen de heren wielrenners niet aan tippen."

De komende jaren worden heel zwaar voor haar, want ze kan bijna niet méér winnen dan ze tot nu toe heeft gedaan. Maar ze is gesterkt door die nare periode van vorig jaar. Jansen: „Ik denk dat ze alles op de Spelen in Atlanta gaat zetten. Die olympische titel ontbreekt nog, hè. Dat kind is zo verschrikkelikk eerzuchtig. Echt, het is de vrouwelijke Eddy Merckx".

Jens Veggerby houdt stand in Dortmund

DORTMUND – In de Westfalenhalle van Dortmund hebben twaalfduizend wielerliefhebbers gistermiddag de Deense beroepsrenner Jens Veggerby de finale van de jaarlijkse stayerskoers zien winnen. Veggerby rukte halverwege de eindstrijd over 40 kilometer op naar de eerste plaats. Ondanks felle tegenaanvallen van Keller en Rellensmann gaf hij de koppositie niet meer af.

Zes van de twaalf gecontracteerde renners (profs en amateurs) hadden zich in twee kwalificatieritten geplaatst voor de finale. Onze landgenoot Van Baerle was daar niet bij. Hij eindigde in de eerste serie (20 km) als zesde, tevens laatste, waardoor hij meteen zijn koffers kon pakken. Rellensmann won deze serie. In de andere reeks zegevierde Keller, met latere eindwinnaar Veggerby op de derde plaats.

Indiase grootmeester leidt in Groningen

Anand succesvol op twee fronten

GRONINGEN – Winnen en consolideren zijn ook in de schaakwereld de beste manieren om bovenaan te blijven. Viswanathan Anand deed het dit weekeinde bij het PCA-kandidatentoernooi in Groningen. Vrijdag greep de snelschakende Indiase grootmeester tegen Joel Benjamin op onnavolgbare wijze de zege. Gisteren in de zevende ronde was hij zo verstandig het noodlot niet opnieuw te tarten. Na zestien zetten en anderhalf uur spelen stelde hij remise voor.

Alexei Sjirov, zesde op de wereldranglijst - drie plaatsen achter zijn opponent - nam het bod onmiddellijk aan, waardoor Anand met 5 1/2 punt uit zeven partijen alleen op kop bleef.

„Na drie overwinningen op rij kon je op je vingers natellen, dat het niet eeuwig zo zou doorgaan," aldus de Indiër, die evenals vijf andere collega's op twee paarden wedt. Hij is al zeker van een optreden in de achtste finales van het FIDE-kandidatentoernooi van volgende maand in Wijk aan Zee, waar Joesoepov zijn tegenstander is. In Groningen is zijn kwalificatie voor de kandidaten-matches van de club van Kasparov alleen nog een kwestie van volhouden. Zolang Kasparov - of Karpov - zich er niet rechtstreeks mee bemoeien, blijkt dat prima samen te gaan.

Reacties

Anands overwinning op Benjamin maakte nogal wat reacties los. In een uiterst gecompliceerde partij stond Anand lange tijd slechter. Deep Blue, 's werelds sterkste schaakcomputer suggereerde zelfs dat Benjamin geforceerd had kunnen winnen. Of dat waar was, weigerde Anand te geloven, maar in elk geval had de Amerikaan op de 35ste zet nog altijd remise in handen.

Drie zetten later stond hij ineens verloren. Een kwestie van relatieve tijdnood. De stelling was zo ingewikkeld dat Benjamin voor de paar zetten die hij nog moest doen voor de tijdcontrole misschien wel een uur had moeten uittrekken inplaats van de drie minuten die hem nog restten.

Terugval

De sterk begonnen Beljavski viel sterk terug. De 20-jarige Tiviakov en de 46-jarige Gulko, de mannen met wie hij dit weekeinde van doen had, klommen naar de gedeelde tweede plaats op een afstand van een half punt van Anand.

Vrijdag bereikte Beljavski niet veel tegen Tiviakov en zondag ging het tegen Boris Gulko zelfs regelrecht mis. In een vrij rustige opening offerde de Oekraîner een pion, die hij nooit terug zag. In tegendeel: de witte pion op de a-lijn die nu geen directe tegenstrever meer had, bereikte na zes uur spelen zelfs de overkant van het bord.

Vierde plaats

Tiviakov hield in dezelfde ronde stand tegen Gata Kamsky. Deze Amerikaan bezet met zeven anderen de gedeelde vierde plaats. Jeroen Piket schoof op naar het pelotonnetje dat daar weer direct achter komt.

Na de rampspoed van de voorgaande ronden zat het de Leidenaar vrijdag eindelijk mee. Vaganjan overschatte zichzelf door in superieure stand op de tijdnood van zijn tegenstander te spelen en beging daarbij een grove blunder.

Gisteren, toen Piket remiseerde met Kaidanov, was Van Wely succesvol tegen Lutz. Met Friso Nijboer ging het onveranderd slecht. Verlies tegen Lutz en remise tegen Georgiev hielden hem op de onderste plaats van de ranglijst.

sport in cijfers

LETIEK

rlen. 32ste kerstcross AVON. **Mannen meter:** 1. Woldemarim 31.25; 2. Milkes- 1.47; 3. Ayduna 31.49; 4. R. Smits 32.36; Paumen 32.42; 6. H. Kurvers 32.50; 7. aspers 33.00; 8. C. Saelmans 33.13; 9. P. emen 33.21; 10. P. Hagedoren 33.30; 11. aspers 33.35; 12. P. Roemkens 33.46; 13. Hamers 34.12; 14. J. Hoven 34.15; 15. S. eland 34.18; 16. P. Franken 34.24; 17. E. cha 34.31; 18. T. Wehrung 34.39; 19. D. drix 34.42; 20. R. Vinken 35.02. **40-plus-**: 1. M. Parren 36.04; 2. J. Crijns 36.14; 3. Tummers 37.31. **Vrouwen 6300 m:** 1. V. ters 24.55; 2. W. Rusman 25.34; 3. E. man 28.06. **Jongens-A:** 1. R. Courage 4; 2. R. Smulders 21.53; 3. B. Pierik 8. **Recreanten:** 1. I. Spronkmans 22.55; Heemskerk 23.06; 3. R. Lutz 23.39. **Jon- s-B 2900 m:** 1. S. Heemskerk 10.00; 2. R. drix 10.13; 3. B. Driessen 10.40. **Meis- A:** 1. M. Driessen. **Recreanten mannen:** Heemskerk 10.42; 2. J. Hensgens 10.26; Cals 11.04. **Vrouwen:** 1. P. Hekkens 7; 2. D. Nien 13.05; 3. C. Kroon 14.05.

-les-Moulineaux. Internationale veld- 1. Gebreselassie 9 km in 25.14, 2. On- 25.36, 3. Rousseau 25.53. Vrouwen: 1. ayo 6,4 km in 20.23, 2. Borisova 20.41, egura 20.49.

illes. Wegwedstrijd. Mannen, 9,6 km: 1. h 26.29, 2. Abebe 26.46, 3. Hissou 26.55, Ismael Kirui 27.25, 5. Khattabi 27.29. ouwen, 6,3 km: 1. Kouhail 21.08, 2. Kaza- a-Gras 21.34.

BILJARTEN

Middenlimburgse Biljart Bond. Hoofdklasse A: Thorn-Montfort 2 2-4. **Tweede klasse B:** Avanti-Crescentia 4-4; Heel-Montfort 5 8-0. **Tweede klasse D:** Tramhalte 2-Roermond 2 2-6. **Tweede klasse F:** Graanbeurs-Herkenbosch 2-6. **Derde klasse D:** De Peel-DES 6-2. **Vierde klasse F:** Manuslust 5-Veldpoort 5 4-4

Driebandenn A: Los Band A-Los Band B 11-1; Baexem A-Heel A 4-8; OVS B-OVS A 4-8; Vriendenkring A-'t Hapje 12-0; 't Blaakven A-Karot A 8-4; Avanti A-DLV A 8-4. **Driebanden B:** Karot B-ONA A 6-6; 't Hapje B-Odilia A 6-6; Ketelbink B-Ketelbink A 2-10; Heel B-Crescendo A 3-9; Los Band C-Nunhem A 10-2.

DAMMEN

Amstelveen. WK junioren. Vijfde ronde: Kemperman-Gregorjev 0-2, Hage-Friedman 1-1, Glijahovski-Aleksejev 1-1, Bubbi-Roemansjev 1-1, Mamet-Battulga 0-2, Mardosa-Cordier 0-2, Zwart-Zvenigorodski 2-0, Vercruysse-Crucius 1-1. Stand aan kop: 1. Gregorjev 8 punten, 2. Hage en Friedman 7, 4. Kemperman, Cordier, Battulga en Zwart 6.

GOLFBILJARTEN

Zuidnederlandse Golfbiljartfederatie. Hoofdklasse: Bergeroder Bälke 11-18; Groene Dal 11-14; Olympia 11-12; Molenberg 11-12; Eikske 11-10; Pumpje 11-10; Molenberg 3 11-9; OBK 11-9; BVC 11-8; Groene Dal 2 11-8.
Eerste klasse: Bergeroder Bälke 2 10-14; Molenberg 2 10-13; De Stern 9-10; Hanneman 10-10; Gouden Leeuw 10-9; Cosy Corner 10-9; OBK 2 9-8; A gen Kirk 10-8; Olympia 2 10-7.
Tweede klasse: Eurode 11-21; Monument 11-14; Pumpje 2 11-14; OBK 2 11-13; ENBK 11-12; Gouden Leeuw 2 11-12; Hanneman 2 11-9; Voelender 11-9; Groene Dal 3 11-4; A gen Kirk 2 11-2.
Derde klasse: Pumpje 4 11-22; Molenberg 4 11-16; De Stern 2 11-16; Cosy Corner 2 11-14; Döpgere 11-9; Op 't Gaat 11-8; Eikske 2 11-8; Pumpje 3 11-7; Bocholtz 11-6; Jeeteberg 11-2. Jeeteberg 2 pt.in mindering.
Vierde klasse: Oud Schaesberg 13-23; Monument 2 13-22; De Stern 3 13-21; Voelender 2 13-16; Molenberg 5 13-15; Döpgere 2 13-13; Groene Dal 4 13-12; Oud Schaesberg 2 13-10; Pannesjop 13-9; Groene Dal 5 13-6; Jeeteberg 2 13-5; OBK 4 13-2. Jeeteberg 2 2 pt.in mindering.

District Echt. Hoofdklasse: De Zuul 8-14; Centrum 8-10; Greuske 8-10; GBC Slek 8-9; Biej Aolders 8-9; Deelgaard 8-9; GBC Slek 2 8-6; Village 8-5; De Zuul 2 8-0.
Eerste klasse: Kerkzicht 9-18; Deelgaard 2 9-15; Ons Genoegen 9-13; De Donck 9-10; GBC Hingen 9-10; Putbroeker Boys 2 9-8; Centrum 2 9-5; Ons Genoegen 2 9-4; Paersstal 9-4; Montfort 2 9-3.
Tweede klasse: Village 2 9-16; GBC Spee 9-14; Greuske 2 9-13; Montfort 3,qm9-12; Kerkzixcht 2 9-9; Village 4 9-8; Village 3 9-5; GNC Hingen 2 9-5; GBC Spee 2 9-5; De Zuul 3 9-3.

District Weert. Hoofdklasse: GBC Leike 10-19; Royal 10-15; Anker 10-14; Stamgasten 10-14; BCB 2 10-7; Schuttershoeve 10-6; De Hook 10-3; De Hoppers 10-2.
Eerste klasse: Royal 2 10-17; Royal 3 10-14; BCB 3 9-13; Laar 9-11; Stamgasten 2 10-11; Umbelderke 7-9; Anker 2 10-7; Stamgasten 3 8-5; Graswinkel 9-4; Anker 3 10-1.
Tweede klasse: Laar 2 9-15; Schuttershoeve 2 9-14; GBC Leike 2 9-14; Luchtpost 7-9; De Hoppers 2 9-6; Bachelor Club 8-5; Swing Mill 2 9-5; De Hook 2 7-4; Swing Mill 9-4.

JEU DE BOULES

Wintercompetitie. NJBB. 1e klasse A: l'Hibou 1-Heerlen 3 9-0, 't Lover 1-Heerlen 2 9-0. Stand: 1. 't Lover 1 5-10 (38-7), 2. l'Hibou 1 6-10 (39-15), 3. De But 2 5-7 (26-19), 4. 't Trefpunt 1 5-6 (21-24), 5. Heerlen 2 5-5 (20-25), 6. Heerlen 4 5-4 (16-29), 7. De But 1 5-3 (14-31), 8. Heerlen 3 6-2 (15-39). 1e klasse B: De But 3-Heerlen 5 2-7, 't Lover 2-Streeperkruis 1 1-8, Heerlen 6-l'Hibou 2 5-4. Stand: 1. Heerlen 1 5-10 (32-13), 2. Streeperkruis 1 5-9 (34-11), 3. Heerlen 6 6-8 (28-26), 4. 't Lover 2 5-7 (25-20), 5. Heerlen 5 5-6 (24-21), 6. De But 3 5-3 (15-30), 7. Heerlen 7 5-2 (15-30), 8. l'Hibou 2 6-2 (16-38).

SCHAATSEN

Kolomna. Russische afstandskampioenschappen. Mannen. 500 m: 1. Goloebev 38,65; 1.000 m: 1. Vostroknoetov 1.20,46; 1.500 m: 1. Anoefrienko 2.02,81; 5.000 m: 1. Anoefrienko 7.35,50; 10.000 m: 1. Bitkin 15.56,90. Vrouwen. 500 m: 1. Bojarkina 42.38; 1.000 m: 1. Fedotkina 1.28,60; 1.500 m: 1. Polozkova 2.20,48; 3.000 m: 1. Vasjliajeva 4.54,49; 5.000 m: 1. Vyssokova 8.20,08.

TENNIS

Hoensbroek. Cadac Consten Breij toernooi: HEA: Custers-Van Houdt 6-4, 6-1; Van Houdt-Merry 4-6, 7-6, 7-4; Bok-Custers 7-6, 6-4, HEB1: Vereecken-H.Coumans 8-2; Kemperink-Bos 3-8.

SCHAKEN

Groningen. PCA-kwalificatietoernooi. Stand aan kop: 1. Anand 5 1/2 p, 2. Gulko en Tiviakov 5 p, 4. Adams, Barejev, Beljavski, Benjamin, Kamsky, Kramnik en Nikolic 4 1/2 p, 12. Piket, Dolmatov, Zuniga, Kaidanov, Lobron, Romanisjin, Smirin, Sokolovm Topalov en Vyzmanavin 4 p, 35. o.a. Van Wely 3 p, 54. Nijboer 1 1/2 p.
FIDE-wereldranglijsten. Mannen: 1. Karpov 2740 punten, 2. Sjirov, Anand 2715, 4. Ivantsjoek 2710, 5. Kramnik 2710, 6. Kamsky 2695, 7. Salov 2685, 8. Barejev 2685, 9. Gelfand 2685, 10. Episjin 2675. Nederlanders: 29. Timman 2620, 45. Piket 2605, 48. Van der Sterren 2605, 90. Van Wely 2570, 94. Van der Wiel 2570. Vrouwen: 1. Judit Polgar 2630, 2. Zsuzsa Polgar 2550, 3. Tsjiboerdanidze 2520, 4. Cramling 2515, 5. Jun Xie 2515, 6. Arakhamia 2485, 7. Galliamova-Ivantsjoek 2450, 8. Sofia Polgar 2450, 9. Joseliani 2435, 10. Levitina 2425.

WIELRENNEN

Soestduinen. Internationale veldrit profs en amateurs: 1. Adrie van der Poel (Kapellen) 1.00.32, 2. Kools 0.08, 3. Van Dijk 0.30, 4. Gerritsen 0.38, 5. Van Donink 0.58, 6. Van Bakel 1.05, 7. Vervat 1.12, 8. Poelvoorde, 9. Pouwels, 10. Brentjens 2.42.
Reusel. Nationale veldrit: 1. Ophey (Erp), 2. Van de Broek, 3. Vereecken, 4. Van Est, 5. De Groot.
Rykevorsel. Internationale veldrit: 1. Herygers, 2. Adrie van der Poel op 0.30, 3. Baars, 4. De Bie, 5. Van Donink, 8. Simunek, 22. Hoffman.
Diegem. Zevende veldrit Super Prestige: 1. Pontoni 58.58, 2. Frischknecht 0.42, 3. Wabel 0.54, 4. Janssens 1.11, 5. Van den Abeele 1.16, 6. Vervecken 1.22, 7. Richard Groenendaal, 8. Van Santvliet, 9. Baars 1.38, 10. Camrda 1.56, 13. De Vos 2.30, 26. Hendriks 6.10, Boezewinkel afgestapt. **Stand:** 1. Janssens 86 punten, 2. Pontoni 74 p, 3. Frischknecht, Van den Abeele, Fort allen 55 p, 6. Richard Groenendaal 39 p, 7. De Vos 37 p, 11. Van der Poel 34 p, 16. Baars 23 p, 28. Van Bakel 6 p, 36. Brentjens 2 p, 38. Gerritsen, Kools 1 p.

Belfeld. Veldrit NWB-amateurs: 1. Leon Crienen (Baarlo) 55.06, 2. J. van Bokhoven 1.13, 3. J. Peeten 2.28, 4. R. van Dijk 2.52, 5. W. Rooyakkers 3.53, 6. H. Faassen 4.39, 7. J. Roemerman 6.19, 8. G. Mestrom 1 ronde, 9. L. Faassen, 10. R. Lemmen. **Veteranen:** 1. Gerard Keijsers (Kessel) 42.00, 2. A. Pieters 1.12, 3. J. Lambèr 1.30, 4. J. Korsten 2.01, 5. H. Graat 3.20, 6. G. Hendriks 3.25, 7. P. Konings 3.50, 8. J. Schell 1 ronde, 9. D. Willemsen, 10. P. Steijvers. **ATB:** 1. Leon Linssen (Belfeld) 1.00.05, 2. E. Frieke 1.19, 3. E. van Heugten 1.27, 4. H. de Roo 2.22, 5. L. Franssen 5.42, 6. R. van Gerwen 6.10, 7. W van Gestel 6.48, 8. M. Engbersen 8.29, 9. L. Luyks 1 ronde, 10. J. Reinders. **Junioren:** 1. J. Garschuger (Mönchengladbach) 32.22, 2. J. van de Heuvel 0.48, 3. R. Cremers 1.25.
Dortmund, baanprogramma. Finale 57ste Kerstprijs der stayers: 1. Veggerby 40 km in 37.06, 2. Keller op 40 meter, 3. Rellensmann op 55 meter, 4. Podlesch op 170 meter, 5. Fanelli 180 meter, 6. Konigshofer op 720 meter. In de eerste serie werd onze landgenoot Van Baerle laatste (zesde) en daardoor uitgeschakeld voor de finale waarin de nummers een, twee en drie van de beide kwalificatieritten startten. **Landenomnium:** 1. Duitsland (Aldag, Zabel, Fiedler, Pokorny) 37 punten, 2. Buitenlandse selectie (De Wilde, Rousseau, Risi, Chiappa 31 p.

BASKETBAL

Lisse. Vrouwen, internationaal toernooi, eerste dag. Groep A: BV Lisse-Techbi Nizhny Novgorod 43-40, Galatasaray-Novgorod 79-48, Lisse-Galatasaray 48-80. Groep B: Nederland-Litouwen 52-50, Texim/Tonego-Nederland 67-48, Tonego-Litouwen 80-50.

IJSHOCKEY

Düsseldorf. Europacup, finale, eerste dag. Groep 1: TPS Turku-HC Milan 6-4 (1-2 4-0 1-2), Düsseldorfer EG-Dynamo Minsk 1-2 (0-1 1-0 0-1). Groep 2: Dynamo Moskou-Sparta Praag 8-3 (4-1 1-1 3-1), Malmö IF-Brynas Gavle IF 5-4 (0-1 1-1 4-2).

'Ik heb alle smaken als in een computer in mijn hoofd opgeslagen'

Sommelier in ban van wijn

DOOR GERARD VEERKAMP

p het moment dat Paul chmit op de foto moet, beint hij pas met volle teuen te genieten. Bij het pen haardvuur, een glas ijn in de hand, kijken naar e kleur van de wijn, ruiken n proeven en vooral nagelieten. Op zijn gezicht verchijnt een big smile: dit is et ware werk.

aul Schmit is sommelier, een eftig woord dat de functie aanuidt van de man of vrouw die in n restaurant belast is met het even van wijnadviezen. Hij is 43 ar, in dienst van Auberge De oefslag in Bosch en Duin, lid n de Nederlandse Vereniging n Vinologen, lid van het Gilde n Sommeliers, een van de vijf ll-time sommeliers in ons land, n hij was vorig jaar Nederlands ampioen wijnproeven. Wat siml gezegd, want in dit wereldje Frans de voertaal. Dus draagt sinds juni 1992 de titel Comandeur, verleend door de Assoation Internationale des Maies-Conseils et Gastronomie ancaise, behaald op het Conurs Nationale du Meilleur ommelier en Vins et Spiritueux France pour 1992.

Schmit zo'n man die de ledigd vult door met een uitgestrea gezicht met z'n neus boven in een glas te hangen? Een k te nemen, in de mond te eelen, vervolgens weer uit te agen, en dat ritueel vele malen herhalen? En te genieten van erlei klasse-wijnen om ten otte met geaffecteerde stem uit roepen dat het deze keer eiilijk weer niet te pruimen as?

e karikatuur blijkt geenszins vereen te komen met de gemidlde sommelier en al helemaal et met Schmit. Een sommelier eet alles van wijnen, druiverasn, produktiemethoden, wijnbieden en bodemgesteldheid. ij moet de klant – de gast in n restaurant – adviseren en is rantwoordelijk voor de samenlling van het assortiment anken (wijn, gedistilleerd, fris, r, water). Geen simpel klusje, ant bij De Hoefslag bijvoorbeld kan de gast uit zo'n 350 jnen een keuze maken.

itstraling

ul Schmit vertelt met liefde er zijn hobby, die zijn beroep geworden. Tweeëntwintig jaar eden raakte hij in de ban van wijn. „Ik werkte bij een restrant in Amsterdam. Daar was Hongaar, Dosza, sommelier. man had zo'n uitstraling, die kocht ook wijn aan tafel. Een st om te zien. Zo'n man impoert. Dat lijkt me een beroep ik zou willen hebben, dacht toen."

● Sommelier Paul Schmidt: spelen met wijn en met mensen. Foto: GPD

Hij volgde onder meer een cursus op de Wijnacademie in Maarn. Om zijn kennis op peil te houden, brengt Schmit gemiddeld eens per week een bezoek aan een proeverij. Want om de smaak van wijn te beoordelen of herkennen, te weten of een wijn zijn geld waard is, moet de sommelier in ieder geval één ding niet vergeten: trainen. Schmit, wijzend naar zijn hoofd: „Hier bovenin heb ik alle smaken in een soort computer opgeslagen. Daar moet ik druivesoorten kunnen lokaliseren. Uit welk land komt de wijn, van welke druif is hij gemaakt, in welk jaar? Wat voor minerale stoffen zitten daar in de bodem? Want in de wortel ontstaat het karakter van de druif. Ligt de wijngaard in het noorden of zuiden van een gebied? Druiven in Noord-Frankrijk hebben door minder zon een hoger zuurgehalte dan in Zuid-Frankrijk."

Een sommelier kijkt in de eerste plaats naar de helderheid van de kleur. Daarvoor is het belangrijk dat de wijn in goed licht en goede (constante) temperatuur ligt. „In een goede slijterij vind je geen enkele neonbalk. Neonlicht laat de wijn verkleuren en muf worden. Haal een wijnfles voorzichtig uit het rek. Zet 'm niet rechtop maar berg hem in het wijnrek liggend op. Dan kan het dépot, het bezinksel, zich in de fles nestelen. En schenk hem voorzichtig uit."

Vervolgens bepaalt de proever via zijn neus de geur. Hoe fris, hoe oud is de wijn? Is de wijn samengesteld uit natuurlijke bouwstoffen, is er te veel met zwavel of sulfiet gewerkt? Is de wijn te snel gegist? Is dat laatste het geval, dan heeft Schmit dat onmiddellijk door. „Als me dat overkomt ruik ik yoghurt. Weg met die handel, denk ik dan. Wijn moet z'n natuurlijke eigenschappen behouden."

Een ander criterium voor de sommelier is de smaak. Een eerste smaak om de druivesoort te herkennen. En een tweede waarbij hij let op de geconcentreerdheid van het fruit. Is het een frisse fruitige wijn of juist zwaar? „Ik let dan op de compleetheid, op de harmonie van zuur, zoet, zout en bitter. Is een wijn al op dronk? Of moet hij nog enige tijd liggen?"

En als laatste let de proever op de afdronk. De afdronk is belangrijk voor de conclusie. „Heeft-ie een leuke of niet-leuke afdronk, een lange of korte afdronk? Als ik tien minuten na het drinken van een glas wijn denk 'Waar is m'n glas gebleven?' dan is hij goed."

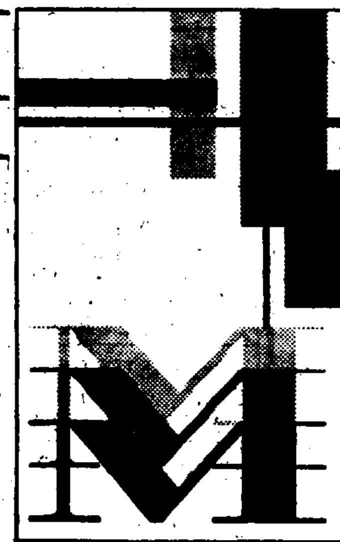
„Of die wijn nou negen-vijfennegentig of zestig gulden kost, is dan niet van belang. Ieders smaak is anders. Natuurlijk, als ik een fles wijn van drie-vijfennegentig drink, weet ik dat ik de volgende dag finimal moet gebruiken. Maar voor de rest zeg ik altijd: „Is deze wijn jou dit bedrag waard?"

Blindproeven

Schmit heeft mede zijn naam in culinair Nederland gevestigd toen hij vorig jaar meedeed aan het Nederlands kampioenschap wijnproeven. Daar werd de sommelier eerst getest op zijn theoretische kennis met zo'n zeventig vragen. Vervolgens moest hij 'blindproeven', wat wil zeggen dat de sommelier geen fles met etiket voor zijn neus kreeg. Het lunchlopen vormt het derde onderdeel van de jaarlijks terugkerende wedstrijd.

„En dan gaat het niet alleen om wijn schenken, maar ook om bijvoorbeeld water, heel belangrijk," zegt Schmit. Een volgende test is het decanteren van de wijn (een fles zodanig uitschenken, dat het wijnbezinksel in de fles achter blijft). Ook moet de sommelier een wijnkaart bij een vijf- of zesgangen-menu samenstellen en zijn keuze tegenover het etende en jurerende gezelschap verdedigen. En wat vaak vergeten wordt: Hoe is het contact tussen de gasten en de sommelier?

„Daar heb ik vorig jaar op gescoord," zegt Schmit met grote stelligheid. „En dat vind ik in m'n werk ook belangrijk. De gast moet hier in het restaurant genieten. Als de prijs dan ook nog meevalt, komen de gasten terug. Dan kun je met wijn en met mensen spelen. En genieten van het beetje amusement dat er ook in schuilt."

Ondervraagden met rode konen kamer onderzoekster uit

'Schaamte is niets mysterieus'

Meestal krijgt ze nieuwsgierige reacties als ze vertelt over haar studieonderwerp 'schaamte'. Ook in de wetenschap is haar onderzoek vrij uitzonderlijk, zegt ze. Mensen schamen zich omdat ze zich schamen en daarom kun je het fenomeen schaamte niet onderzoeken, is de gangbare opvatting. Daar lag dus een uitdaging voor de Amsterdamse psychologe Heleen Terwijn (26).

Staatssecretaris Cohen van onderwijs reikte haar onlangs de Scriptieprijs 1993 uit van Het Parool en de Universiteit van Amsterdam. De prijs bestaat uit een bedrag van 7.000 gulden.
„Mensen doen heel geheimzinnig over schaamtegevoelens en in wetenschappelijke literatuur wordt schaamte nog steeds gezien als iets mysterieus en iets dat niet te onderzoeken is. Dat wilde ik ophelderen." Het tegendeel is het geval, meent Terwijn. Zelf is ze niet iemand die zich doorlopend erg voor dingen schaamt. „Anders had ik dit onderzoek denk ik niet kunnen doen."

Voor haar afstudeerscriptie liet Terwijn 46 mensen praten over hun diepste schaamtegevoelens. Dat kostte wel enige behoedzame voorbereiding. Ze maakte een algemene vragenlijst over emoties en vroeg ze bezoekers van de openbare bibliotheek die in te vullen. Eén vraag ging over schaamte. De laatste vraag luidde of mensen mee wilden doen aan een vervolgonderzoek.

Van de 161 respondenten meldde een derde zich daarvoor aan. Pas op het allerlaatste moment kregen ze te horen waarom het ging. In totaal deden 46 mensen mee. „Dat betekende niet dat ze gelijk hun hart uitstortten. Ik heb ze daartoe in een rustige kamer alleen gelaten met een cassetterecorder." Een man wist zich opeens niets meer te herinneren en een oudere vrouw wilde liever dat de onderzoekster erbij was.

Dronken

Opvallend was dat de meesten praatten over schaamtegevoelens die nog steeds een rol spelen. De een schaamt zich over zijn gedrag toen hij dronken was, de ander voor de levenswijze van haar dochter. Weer anderen schamen zich voor uitspraken, voor hun uiterlijk of voor een periode uit hun leven. „Schaamte verdwijnt niet snel. Het blijkt dat schaamte alles te maken heeft met wat iemand denkt wat anderen over hem of haar vinden. Als je bij voorbeeld iets lulligs hebt gezegd waarover je je later vreselijk schaamt, dan schaam je je weer als je eraan terugdenkt." Met rode wangen kwamen sommige deelnemers, ook diegenen die iets vertelden over twintig jaar geleden, uit de onderzoekskamer.

Schaamte is volgens Terwijn een emotionele reactie op een dreigende afwijzing van anderen. Misselijkheid, duizelig worden en blozen, zijn vaak lichamelijke reacties. De meeste mensen willen ter plekke wel door de grond zakken en onzichtbaar worden.

Meer dan de helft wil het ook goed maken, maar een kenmerk van schaamte is juist dat men denkt dat dat niet kan. Gevolg is dat veel mensen vervallen in niets doen. „Ik zat daar maar," zegt een geïnterviewde. Achteraf probeerde 70 procent te voorkomen dat ze weer in een dergelijk situatie zouden belanden. Zo gingen drie mensen verhuizen. In één geval hielp dit.

In tegenstelling tot de meeste onderzoeken die een stelling willen bevestigen, heeft Terwijn vanuit haar onderzoek een theorie over schaamte ontwikkeld. „Door zich te schamen kunnen personen symbolisch een band bewaren met hun omgeving. Als iemand zich niet schaamt over zijn gedrag, terwijl dit wel wordt afgekeurd, dan is dat ook een oplossing. Maar de meeste mensen hebben een symbiotische tik of vinden de anderen écht belangrijk. Ze willen bij de groep blijven behoren en zijn bang voor afwijzing. Door het eens te zijn met anderen en je te schamen, blijf je naar je gevoel lid van de groep. Schaamte ontstaat vanuit de behoefte aan groeplidmaatschap. Schaamteloze mensen worden overigens vaak uitgekotst."

'Eye-opener'

Schaamte is niet altijd negatief, zegt ze. De helft van de mensen zegt het goed te vinden dat ze zich gingen schamen. Een aanzienlijk aantal was er zelfs blij om. Een jongen die het op een vervelende manier uit had gemaakt met zijn vriendin, realiseerde zich dat jaren later en vindt nu dat hij ervan heeft geleerd. „Het kan als een 'eye-opener' werken."

Er heerst volgens de onderzoekster een mythe dat als iemand zich hevig schaamt, dit wel over iets ergs zal gaan. „Het grappige is dat sommigen zeggen 'ik schaam me verschrikkelijk' en dan blijkt het over een opmerking te gaan als 'met jouw studie wordt het ook nooit wat'. Wat het erg maakt, is dat de band met anderen is verstoord."

Slechts zes personen schamen zich niet meer. Een blunder op het werk met grote gevolgen, niet voldoen in een liefdesrelatie, aanmerkingen over iemands uiterlijk, zijn enkele voorbeelden. „Pas als mensen op het idee komen dat ze zelf kunnen kiezen en hun eigen mening kunnen veranderen, gaat het schaamtegevoel over. Dat vergt echter veel, als iemand bij voorbeeld denkt dat iedereen hem uitlacht."

Doorbreken

Als mensen vinden dat ze zich terecht schamen, dan gaat het niet over. Zo schaamt een man zich er nog steeds voor dat hij dertig jaar geleden iemand die racistisch werd bejegend, niet heeft geholpen.
„Als schaamte ontstaat, dan is er al sprake van afhankelijkheid van anderen. Mensen die dat doorbreken, daar heb ik bewondering voor. De zes die zich nu niet meer schamen, hebben ook krachtige verhalen." De meesten blijven er echter mee rondlopen. „Dat geeft te denken," zegt ze.

Een dame, die een kennis niet meer durfde op te bellen, kwam door dit onderzoek ertoe om dat wel te doen. Ze vertelde het opgelucht aan de psychologe. „Grappig," vindt Terwijn. „Ze heeft gezegd dat ze er spijt van heeft. Dat durfde ze eerder niet omdat ze bang was dat ze de deur zou worden uitgewezen. Maar dat gebeurde niet."

Voetenwerk van conquistadores

DOOR ANNEMARIE ZEVENBERGEN

western-laars is prominent wezig in de schoenmode voor mend seizoen. De laars be- tot de grote Amerikaanse eden. Degelijk schoeisel dat reldwijde bekendheid geniet nog altijd modieus is. Hoewel en bij de western-laars aan erika en cowboys denkt, t de herkomst van de laars in de 'Nieuwe Wereld' wor- gezocht, maar in het Europa de middeleeuwen en met na- in Spanje. Een stukje historie n de conquistadores tot de derne' mens.

de voetsporen van Columbus' n de Spaanse 'conquistado- (veroveraars) naar de Nieuw ereld. In het middeleeuwse anje was het oermodel van de ige western-laars ontstaan de conquistadores brachten schoeisel, dat alleen als rij- s werd gedragen, mee.

directe afstammelingen van Spaanse pioniers vestigden in Mexico en werden vaque- genoemd. Rond 1800 begon- de vaqueros op grote ranc- in Noord-Mexico met het den en fokken van de vrij in natuur rondlopende Long- n-runderen. De Spanjaarden wikkelden de specifieke cow- methoden van brandmerken het met lasso's vangen van e paarden. Zij droegen bij werk stevige rijlaarzen met e neus en platte hak. Aan de zen, hingen zware Spaanse en, die zo groot waren dat ze verwijderd moesten worden om te kunnen lopen.

Toen na hevige gevechten de nieuwe staat Texas werd gesticht, trokken veel vaqueros daar naar toe. Ze brachten de complete rijuitrusting van de cavaleriesoldaten mee, waaronder een laars met sterk puntige neus. Door de samenkomst van de invloeden van de veefokkers en de soldaten ontwikkelde zich een nieuwe rijuitrusting. De laarzen zijn daar een goed voorbeeld van. De sporen werden opvallend kleiner, de houten hakken werden flink verhoogd en schuin aflopend van vorm, zodat er goed mee te lopen viel.
De vaqueros werden in het Amerikaanse Texas inmiddels cowboys genoemd. Zij werden de nieuwe helden van het Wilde Westen en zo gedroegen zij zich ook. Ze wilden zich via hun kleding onderscheiden van het gewone volk. En opnieuw speelden de laarzen, inmiddels rijker versierd met stiksels en koperbeslag, een grote rol. Nadat aan het einde van de negentiende eeuw de jeans werd ontwikkeld, ontstond de western-look: stoere laarzen en een spijkerbroek.
In de jaren dertig van deze eeuw was het een rage om precies dezelfde symbolen op de laarzen te dragen als beroemde filmsterren uit de westerns. Later gaven Roy Rogers, John Wayne, Marlon Brando en James Dean via het witte doek de western-laars wereldwijde bekendheid. Ook rocksterren als Elvis Presley en Johhny Halliday droegen bij aan de verspreiding van de 'mythe' van de laars.

Afrikaanse sieraden

In Afrika heeft het sieraad vaak een heel bijzondere betekenis. Helaas zijn er steeds minder stammen in het oude Afrika te vinden waarvan de leden zich nog op traditionele wijze uitdossen. De invloed van het westen is zo overdonderend dat traditionele gewoonten in hoog tempo naar de achtergrond worden gedrongen.
De vrouwen van het (zeer tot de verbeelding sprekende) ras van de Masai, dat zich kenmerkt door grote elegantie en uithoudingsvermogen, scheren hun hoofd kaal om hun sieraden beter tot hun recht te laten komen. Zonder haar is er niets dat de toeschouwer kan afleiden van het prachtige kralenwerk dat zij om hun hals dragen. Ook de kleding is ondergeschikt aan de versierselen om hals, armen en benen.
Het kan ook anders. Er zijn stammen die juist het haar beschouwen als een sieraad. Deze vrouwen vetten hun haar in en boetseren het vervolgens tot de meest uitbundige vormen. Al deze gewoonten hebben hun eigen betekenis. Stamgenoten zien zo in een oogopslag of een vrouw getrouwd is, of dat ze bijvoorbeeld al volwassen zonen heeft. Het dragen van sieraden is vaak een erekwestie, te vergelijken met een onderscheiding in onze cultuur.
In Afrika mag het sieraad dan langzamerhand naar de achtergrond gedrongen worden, in het westen zijn vele ontwerpers door de traditionele stammen geïnspireerd geraakt. Glossy magazines verkondigen juist luidkeels dat een modebewuste vrouw nooit genoeg sieraden tegelijk kan dragen...

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Schilder
kan nog binnen-, schilder- en behangwerk aannemen, met winterschilderskorting. Vraag ook prijs buitenwerk voor 1994. Vrijblijvende prijsopgave ☎ 045-320550.

Waarom zoekt u nog langer naar een BOEKHOUDER? Ik ben van alle markten thuis. Bel voor een afspraak telef. 04492-4701.

Concordia BVBA vraagt m. spoed PLOEGLEIDERS en vertegenwoordigers voor verkoop van onderhoudsproducten in Vlaamstalig België; enige ervaring gewenst, doch niet noodzakelijk. Vervoer van en naar het werk is aanwezig. Ook verkoopmedewerkers en/of deeltijdwerkers: Opleiding via bedrijf. Minimale leeftijd 18 jr. Bel tussen 19.00-21.00 uur telef. 045-728594.

Te huur gevraagd zeer luxe ETAGE of penthouse, min. 200 m2, in Valkenburg of tussen Maastricht en Valkenburg, met garage. Br.o. nr. B-04989, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gemeub. appartement te huur te HEERLEN. Telef. 045-413588.

Te h. in SUSTEREN 1-pers. luxe app. Ind.: woonk., keuken, hal, toilet, badk., slaapk., ƒ 700,- p./mnd. Mobu, R. v. Gelderstr. 11, Susteren, telef. 04499-1323.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Op 31 december plaatsen wij uw
nieuwjaarswens
in deze rubriek.
Voor meer info 045-71 99 66.

Kijk Martijn, een nieuw douchegordijn.
Nu 15% korting op alle douchegordijnen.
gamma Geldig: 27-12-93 t/m 8-1-94

J.L. Bouw vraagt per 1-1-'94 met SPOED betonijzervlechters en metselaars voor projecten in Duitsland. Tel. 043-633757.

Taxibedrijf zoekt CHAUFFEURS, groepsvervoer. Persoonlijk aanmelden: Hompertsweg 12, Landgraaf.

Ivo-Hair Brunssum vraagt zelfst. werkende KAPPER/kapster. Telef. 045-259349.

HUISVROUW gevr. voor ... dagen. Tel. 045-7...10.

Sittard
Kerkstr. 63. Mooi gelegen, BOUWKAVEL 640 m2, voor vrijstaand woonhuis, frontbr. 17 mtr., vraagpr. ƒ 69.000,-. ☎ 046-332425.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 045-753987.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kom op Ad, een nieuwe badmat.
Nu 15% korting op alle badmatten.
gamma Geldig: 27-12-93 t/m 8-1-94

Vuurwerk! Vuurwerk! Vuurwerk!
Sier, knal, pijl en pakketten goedgekeurd vuurwerk. Voorverkoop korting op onze toch al scherpe prijzen is 15%
Overjarige ATB rijwielen afgeprijsd.
Grote keus in gebruikte rijwielen en bromfietsen.
TWEEWIELERS JAN REKERS
Hoensbroek. Tel. 045-212537

VUURWERK: Topsport, Stationsweg 66, Sittard. Telef. 046-525918.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Pomp Assistentie
Mobiele vuilwaterpompen van 60 tot 3000m3 p.u. Hulp prompt.
Tenwolde Transport & Repair
Tel. 01662-3663, Fax 01662-3619.

AANBIEDING t/m 31-12. Dakbeschot 16 mtr. lang, 4 mm. ..., ƒ 55,-. Laminaatparket ƒ 29,95 p. m2. Wasmiddel 12 kg ƒ 40,-. Houten schroten, ... br., ƒ 1,- p. mtr. Renvelderveldweg 72, Heerlen. ☎ 045-727742/723076.

BIJLES verzorgd door een ervaren team van docenten in vrijwel alle vakken in Heerlen, Maastricht, Eindhoven en Weert. Nog enkele studiebegeleidingsplaatsen vrij in Heerlen en Hoensbroek. Inlicht. hoofdkantoor E.C.H., telef. 045-741102.

POSTZEGELBEURS Eind... 046-457050. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet beleggen i.v.m. EG-maatregelen. Beschikbaar 363.

KACHELSPECIAALZAAK Reker, Kluis 28, Geleen. Telef. 046-740765.

Gaskachels / houtkachels KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638. De beste en goedkoopste.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Diepvries en koelkast reparatie
zonder voorrijkosten
Geleen, 046-745230
Service binnen 24 uur.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

Uit je stoel Huib, voor een nieuwe badkuip.
Nu 15% korting op alle ligbaden.
gamma Geldig: 27-12-93 t/m 8-1-94

Demonstratie 27 t/m 31 december.
Houtversnipperaars/compostmachines.
Zowel voor particulier als professioneel gebruik.
50 Types en uitvoeringen,
tegen zeer concurrerende prijzen.
Bezoek vrijbl. onze demonstraties van 27 t/m 31 december.
Lozeman Tuinmachines bv, Markt 14, Leunen ☎ 04763-2341.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Daihatsu Quadflieg
Terreinauto's:
Daihatsu Feroza EL '92
Daihatsu Rocky wagon '85
Mitsubishi Pajero '86
Automatics
Fiat Uno Matic 60 '87
Toyota Tercel aut. '84
Audi 100 2.3 E nw. type '91
Camper/bestel
Ford Transit Camper
Toyota Hi-Ace lang en verhoogd '88
Diesels
BMW 524 TD
147.000 km '89
ANWB-gek. auto's
Daihatsu Charade Bianco '91
Ford Mondeo 16 CLX 4-deurs '93
Ford Mondeo 16 CLX 5-deurs '93
Ford Siërra 2.0 CL 17.000 km '92
Ford Orion 14 CL 16.000 km '92
Ford Siërra 2.0 CL 4-drs. '88
Ford Siërra zwart '88
Ford Siërra sport '87
Siërra Cosworth uitv. '85
Ford Escort 14 CL 3-drs. '88
Ford Escort 13 5-deurs '83 '84 '85
Opel Astra 16i GLS 5-d. '91
Opel Kadett 13 S Sedan '88
Kadett 12 S sportuitv. '85
Opel Kadett 5-drs. rood '87
Opel Kadett 3-drs. bruin '86
Opel Kadett 3-drs. groen '85
Opel Kadett 3-drs. rood '85
Opel Kadett 1.4i Life '91
Opel Omega 2.4i '91
Alfa 33 1.5IE sport '91
Opel Ascona 16 GT '86
Opel Corsa 13 S '83 / '84
Opel GTi '89
Audi 100 2.3 E nw. type '91
VW Polo Coupé '90
VW Golf Manhattan 18 '89
VW Jetta 1.3 S 4-drs. '89
VW Golf GTi 1.8i '88
VW Passat 1.8i 5-drs. '86
Nissan Primera 1.6 LX '91
Nissan Sunny coupé 1.6 '87
Honda Civic 1.3 S '89
BMW 735i div. acc. '87
BMW 318 rood '85
Peugeot 205 XS '87
Alfa 33 1.3 '87
Toyota Starlet 1.3 XL '89
Lada 2105 1.5 '90
Mazda 626 1.8 LX '89
Mazda 323 1.3 LX '86
Citroën AX Sport '87
Citroën 1.4 BK '85
Mini 100 XE '88
Volvo 360i '87
Volvo 340 '84 + '87
Suzuki Alto '85
Div. inruilers:
BMW 315 '83
Ford Capri '80
Fiat Panda '84
Subaru 1.3 DL '85
Mitsubishi Starion '82
Ford Fiësta '82
Fiat 127 '83
Volvo 340 '80/'84
Opel Manta '79
Cuore autom. '84
Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Rijksweg Geleen nabij A-76
Voordelige Show-Directie HONDA'S.
CIVIC DXi, 3-drs, '93
CIVIC DXi, 3-drs., '92
CIVIC DXi, 4-drs., '92
PRELUDE 2.0i, 2-drs., '92
EURO-ACCORD 2.0i LS AT, '93
EURO-ACCORD 2.0i S, '93
AERODECK 2.0i ABS, '94
ACCORD 2.0 SE, '94
CONCERTO 1.5i P.S., '93
CONCERTO 1.5i, '92
Incl. fabrieksgaranties + service (Honda)
Rijksweg Z. 236 GELEEN.
Off. dealer CROMBAG AUTO'S. ☎ 046-746260.

Te koop MERCEDES 190 bwj. '84, kleur bruinmetallic, nw. banden, stuurbekr., c.v. getint glas, trekhaak, radio/cass. 16 klt., schadevrij, orig. schuifdak, i.z.g.st. prijs ƒ 11.750,-. ☎ 046-527379.

KERSTAANBIEDING: Mercedes diesel '83; Mercedes 200 autom. '77; Nissan Micra '84; Nissan Stanza '83; Panda '82 en '86; Ritmo '85 en '86; Escort '81 en '83; Ford Granada '83; Kadett '81 t/m '83; Ascona 1.6 S '82; Manta GTE liefhebber '77; BMW 316 '81 t/m '84; Lada Jeep 4x4 '82; Renault 9 TL '82; Renault Fuego '83; Kever '73; Skoda '82. Diverse goedkope inruilers. Swalmcars, Heerlerbaan 74, Heerlen. Tel. 045-413568.

Te koop Opel KADETT 16i, bwj. sept. '89, rood. Telef. 046-583392 of 046-528486.

Opel KADETT 1.3 S Caravan, 52.000 km, '87, in optimale staat. Koningsweg 37, Kerkrade. Tel. 045-455432.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742/723076.

Ink., verk. goede gebruikte ZOMER- WINTERBANDEN met garantie. Passartweg 39, Heerlen. ☎ 045-222675.

Te koop gevr. alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs!! 045-416239 tot 21 uur open.

Te koop Fiat RITMO DL diesel bwj. 3-'87, kl. blauw, 5-gang, 1e lak, in st.v.nw. pr. ƒ 3.750,-. ☎ 046-740382.

Te koop MERCEDES 200D model 124, bwj. 7-'86, kl. beige, c.v. stuurbekr., radio/cass. trekhaak, i.z.g.st. pr. ƒ 14.500,-, inruil mog. Telef. 046-740382.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Corsa's Astra's Vectra's
Nieuw en gebruikt
Nu of nooit!
Maar wel van
OPEL
Wolfing
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-257700.

NISSAN
Eindejaarsaktie
Nissan Micra tot ƒ 1.600,- in prijs verlaagd
Nissan Sunny tot ƒ 2.400,- voordeel
Nissan Primera ƒ 3.200,- voordeel op een airco
Oude prijs 1993, kenteken 1994
(zolang de voorraad strekt)
GARAGE SCHOENMAKERS SITTARD B.V.
Limbrichterweg 78. Tel. 046-512814.
Donderdag koopavond.

Off. FSO Dealer. Autobedrijf P. van DIJK & Zn. FSO Prima 1.5 SLXi v.a. ƒ 16.995; FSO Prima 1.5 GLXi v.a. ƒ 17.745,-; FSO Prima GLD 1.9 diesel v.a. ƒ 23.995,-; FSO Cargo 1.9 diesel Pick Up grijs kent. v.a. ƒ 16.995,- excl. BTW; Opel Astra 1.4, 5-drs., 0 km '93 ƒ 27.900,-; Opel Kadett Cabrio div. accessoires '92 ƒ 29.750,-; Ford Siërra 2.0i Solar Sedan 10.000 km '93 ƒ 28.750,-; Mitsubishi Galant 1.8i Limited diverse access. '91 ƒ 22.750,-; Lancia Dedra 1.8 IE div. accessoires '91 ƒ 22.750,-; Peugeot 205 Look 8000 km '92 ƒ 15.900,-; Opel Omega 2.0i LS '91 ƒ 26.750,-; Opel Vectra 1.8 GL '89 ƒ 19.750,-; Ford Fiësta 1.1i CL div. accessoires '93 ƒ 18.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan div. kleuren '92 ƒ 24.750,-; Ford Siërra 2.0i GL 5-drs. '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 2.0 3-drs '88 ƒ 11.750,-; Ford Orion 1.6 CLX '92 ƒ 21.750,-; Escort 1.6 CLX '90 ƒ 16.750,-; Ford Escort 1.6 CL div. access. '90 ƒ 15.750,-; Ford Fiësta 1.1 Finesse '89 ƒ 11.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL automaat '88 ƒ 18.750,-; VW Jetta '87 ƒ 9.750,-; Renault 25 TX 2.2i 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; Renault 21 TL 5-drs '90 ƒ 15.750,-; Mazda 626 GLX HB '88 ƒ 12.750,-; Hyundai Pony 1.5 GLS '88, ƒ 8.750,-; Opel Kadett 1.6i '88 ƒ 11.750,-. Inruil, financ. Bovag-garantiebewijs. Autobedr. en APK keuringsstation. P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. Telefoon: 045-311729.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Welters. Telef. 045-411480.

Win een ZONNEHEMEL Pampero '94 t.w.v. ƒ 1.695,- of één van de andere 2000 prijzen in onze prijzencarrousel bij aankoop van een zonnehemel. AU Soleil B.V., Markt 38, Kerkrade. Telef. 045-461417.

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

Proficiat!

Rene 30
Je eigen vrienden

PAP EN MA
Hartelijk gefeliciteerd met jullie 40-jarig huwelijk. Dank je wel voor de fijne ... Kinderen en kleinkinderen

Diego Stienen
wordt vandaag 2 jaar

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar Limburgs Dagblad postbus 2610, 6401 ... Heerlen en vergeet niet onder op de envelop het nummer uit de advertentie te vermelden.

Geen zin in karnaval?
4 dagen Londen 12/2 ƒ 299,- inkl. bus, centrumhotel kamers met douche en toilet, diverse excursies, reisleiding. Inl. Rb. ADW, 08340-63162.

Geen zin in karnaval?
4 dagen Parijs 12/2 ƒ 269,- incl. bus, centrumhotel kamers met douche en toilet, diverse excursies, reisleiding. Inl. Rb. ADW, 08340 - 63162

Chateau Homecar - Kerstshow
van 27-12-1993 t/m 08-01-1994
Met interessante aanbiedingen,
zowel in nieuwe als gebruikte caravans.
Tijdens kerstshow Alko AKS 2000 koppelingen voor ƒ 499,-. RALON, Brommelen 58A, Geulle, ☎ 043-645...

Caravan Show
Hobby
Knaus
Burstner
Voordeel prijzen:
Caravan-Import Feijts
Hoofdstraat 84
AMSTENRADE.

SCHILDERS kunnen diverse behang- en schilderwerk aannemen. 045-210920.

NEW LOOK BV Sch... Gevelreiniging, ... voegen, steigerverhuur. 045-312154 of 045-312...

Schiet op Claire, nieuw keukenmeubila...
Nu 15% korting op alle keukens.
gamma Geldig: 27-12-93 ...

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te koop AIREDALE-terriër pups, stamboom, ingeënt, ontwormd. HD-getest. Ned. fokker woont in België. ☎ 09-32.8985.2285.

Te koop jonge grijze roodstaart PAPEGAAI. Telef. 046-583392 of 046-528486.

Duitse HERDER, teef, 14 mnd. oud, lief en goed v. kinderen. Tel. 046-753210.

Duitse HERDER pups te k., 8 weken, teefje 3½ maand oud, reu 13 mnd. oud. Tel. 046-753210.

Te koop AKITA-INU pups, prima stamboom. Telefoon: 04254-1808.

KLEUREN TV grote ... ring vanaf ƒ 65,-. ... van Voorst, Ganzew... Heerlerheide. 045-2138...

Goede KLEUR... grote sort. met ... ƒ 95,-. Meer dan 25 ... Occasioncentrum Grasbroekerweg 25, ... len. Telef. 045-724760...

Wij betalen de hoog... voor al uw oude M... Gebr. Swinkels, Be... Heerlen. 045-422025.

Met een PICCOLO ... Limburgs Dagblad ... uw oude spulletjes ... kwijt. Piccolo's doen wonderen... Probeer... Tel. 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina ...

Hup Cock, een nieuw keukenblo...
Nu 15% korting op alle keukens.
gamma Geldig: 27-12-93 ...

Kom uw licht 'ns opsteken op onze Eindejaarsshow

Sijben

27, 28, 29, 30 en 31 december
LET OP! Afwijkende openingstijden
Maandag 27 t/m donderdag 30 december van 10.00 tot 21.00 uur.
Vrijdag 31 december van 10.00 tot 15.00 uur.

SIJBEN ROERMOND
Wooncenter
Maasnielderweg 33, Roermond. Tel.: 04750-16141

Ford FIESTA, nw. model ... ƒ 3.750,-. 045-454087.

Opel KADETT Hatchback bwj. 1983, nieuwe ... APK, ƒ 5.750,-. 045-753584.

ALFA Romeo 75 V6, 2.5 QV met kat. bwj. '87, veel opties, in nw.st. Telef. 045-271417.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 8.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-.... Hommert 24, Vaesrade.

Autohandel de ANJELIER heeft voor u plm. 25 occasions v.a. ƒ 750,- tot ƒ 10.000,-. Alles met APK. Anjelierstr. 123A, Heerlerheide, ☎ 045-231448.

D'r achteraan Daan, een nieuwe keukenkraan.
Nu 15% korting op alle kranen.
gamma Geldig: 27-12-93 t/m 8-1-94

Vooruit Sjaan, een nieuwe badkraan.
Nu 15% korting op alle badkranen.
gamma Geldig: 27-12-93 t/m 8-1-94

Nissan Patrol 2.8 GR '89; Mitsubishi Pajero 2.5 TD intercooler '91; Daihatsu Feroza '90; Mercedes 190 D '86; Mazda 626 '88; Mazda 323 F '92; Mazda 323 F GLX '90; Mazda 323 autom. '87; Toyota Corolla 1.3 GL '89; Audi 80 S 1.8 '89; VW Golf GTI 16V '87; Honda Civic CRX '85; Honda Civic '87; Opel Kadett sedan 1.3 S '87; Seat Fura '85; Suzuki Swift GXi '88; Suzuki Swift 1.3 GL '88; Suzuki Alto '85; Suzuki Alto aut. '85; Suzuki Alto '84; Suzuki Alto aut. '83; Suzuki Alto '83; Suzuki Alto 5-drs. '86. Autobedrijf REUBSAET Groeneeykerstraat 17, Geleen. Tel. 046-757777. Uw adres APK keuringen. Alle auto-rep. (Tevens doe-het-zelf Car-Wash.)

Te koop Fiat TIPO 1400 IE, bwj. maart '91, rood, km.st. orig. 25.000, 5-gang, getint glas, striping, in nieuwstaat, ƒ 15.500,-, inruil mogelijk. Telefoon 046-750506.

Te k. Ford ESCORT XR3, i.z.g.st., bwj. '81, APK 10-'94, pr. ƒ 2.700,-. ☎ 045-256891.

Club ADFRODITE Maastricht vraagt meisjes, intern mogelijk. Geopend v.a. 18.00 uur, ma. t/m do. tot 01.00 uur, vr. en za. tot 02.00 uur Tel. 043-259563. Hoenderstr. 6, Maastricht.

Privé ILONA vraagt meisjes en telefoniste. Telefoon: 045-706973.

Gratis naar Londen
Bij aankoop van een nieuw Engels bankstel bij Antiek en Design Coumans tijdens de Engelse weken van 27-12 t/m 8-1, krijgt u een gratis 3-daagse reis voor 2 personen naar Londen.
Antiek en Design Coumans
2.000 m2 woonwinkel
Industrieweg 15, Stein (richting haven). 046-337770.

Badkamer-meubels
op maat - MDF gelakt - uit eigen werkplaats.
Showroomkeukens te koop
Lemper Keukens bv
Kemperweg 65, Obbicht
04498-55170.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

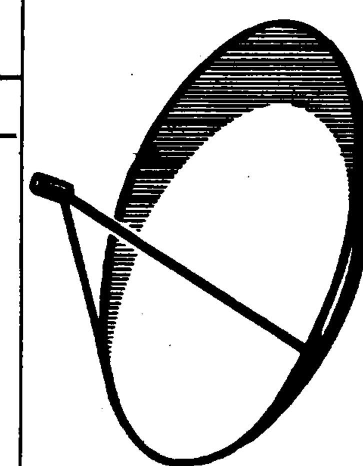
In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Veldkuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Allez Jacques, een nieuwe douchebak.
Nu 15% korting op alle douchebakken.
gamma Geldig: 27-12-93 t/m 8-1-94

MILIEUVRIENDELIJ... LEVEN KAN OOK LEKKER ZIJN!
Milieuvriendelijk leven kan ook lekker zijn. Het boekje Aardige aardappel in de puree is het bewijs. Het bevat 23 verrassende recepten, allemaal op basis van aardappelrassen die zonder of met weinig landbouwgif kunnen worden geteeld. Die aardappels zijn dankzij acties van Milieudefensie vrijwel overal te ...
De meest gegeten soorten worden bovendien beoordeeld op milieu-eigenschappen, verkrijgbaarheid, kookkenmerken en smaak.
Het receptenboekje is geschreven in samenwerking met culinair journalist Johannes van D... en topkok John Halvemaan.

AARDIGE AARDAPPEL IN DE PUREE

Bestel het vandaag nog. Stort 3 gulden (of meer) op giro 551... van Milieudefensie in Amsterdam o.v.v. 'aardappelboekje ... 135'. Als u lid wordt (met de bon) ontvangt u het boekje gratis.
○ Ik word lid-donateur van Vereniging Milieudefensie (ƒ 12,50 / halfjaar). Het boekje krijg ik gratis.
○ Ik word lid-abonnee van Vereniging Milieudefensie (ƒ 25,– / halfjaar) en ontvang 10x per jaar het actuele milieumagazine Milieudefensie. Het boekje krijg ik gratis.
Naam ....
Adres ....
Postcode/Plaats ....
Stuur de advertentie in open envelop aan: Vereniging Milieudefensie, Antwoordnummer 8391, 1000 RA Amsterdam (postzegel hoeft niet, mag wel). Graag o.v.v. 'Recepten'.
milieudefensie

Nederland 1

/Ncrv/Tros/NOS
0 Journaal.
7 Alles kits. Gevarieerd kinderprogramma.
0 Total work out.
5 Kaleidoskoop.
3 Space special. (herh.).
0 Doelen kerstconcert. (herh.).
0 Britse- en Amerikaanse literatuur van deze eeuw. (herh.).
0 (TT) Ruimteschip aarde.
0 (TT) Journaal.
7 (TT) Jaaroverzicht sport. (herh.).
4 (TT) Vogels kijken 't jaar rond.
0 J'accuse.
0 (TT) Journaal.
10 Wildlife International. Natuurfilmserie.
41 (TT) Alle dieren tellen mee special. Dierenrubriek.
3 Boggle. Woordspel.
8 Paperclips. Muziekclip.
15 Sesamstraat.
0 (TT) Jeugdjournaal.
0 (TT) Klokhuis.
0 Dinges. Spelprogamma.
28 Blik op de weg. Verkeersmagazine met de verborgen camera.
0 (TT) Journaal.
8 (TT) Coverstory. Nederlandse dramaserie.
2 Document. Serie documentaires. Het verhaal over een gescheurd gezin.
3 Zonder ernst. 13-delige Nederlandse comedyserie Afl.10 : Weer een getrouwde man. Jet is verliefd geworden op een getrouwde man. Wanneer Frederique van Klaartje hoort dat juist zij een verhouding met een getrouwde collega heeft begrijpt ze er niets meer van.
2 (TT) Jos Brink langs heilige huisjes. Serie spirituele verhalen. Afl.6 : Kiev, Rusland. Presentatie: Jos Brink.
18 Cheers. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Adventures in housesitting. Rebecca moet op verzoek van haar hoogste baas passen op zijn huis en zijn huisdier. Sam komt haar onverwacht gezelschap houden. (herh.).
3-23.48 Journaal.

Nederland 2

Tros/VOO/EO/NOS
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.23 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.30 Dieren rond de Middellandse Zee. Natuurfilmserie.
15.34 Een nacht op straat. Canadees tv-spel met in de hoofdrollen de schaatsers Brian Orser en Katarina Witt.
16.27 Wonderland. Kindermagazine met 'Opgroeien in het wild'
17.28 Foreign affairs. Nederlands-Canadees-Argentijnse soapserie.
17.53 TV tandarts.
17.58 2 vandaag.
18.00 Journaal.
18.15 2 vandaag. Actualiteiten.
18.41 Sportjournaal.
18.51 Het weer en de hoofdpunten uit het nieuws.
19.00 Candid camera. Humor met de verborgen camera.
19.26 Krabbé. Talkshow voor jonge volwassenen.
20.07 (TT) Sjans. Nederlandse comedyserie. Afl.3 : Het land der blinden. Willem en Karin willen Pam koppelen aan een oud-officier, die echter heel anders blijkt te zijn dan ze eerst dachten.
20.38 TROS Triviant. Spelprogramma. Vandaag: Rob van Someren en Daniël Dekker tegen Caroline de Bruijn en Bartho Braat. Presentatie: Tineke Verburg.
21.29 (TT) Trappenhuis. Tv-spel waarin Robert Paul alle 6 rollen op zich neemt. De belevenissen van zes bewoners van een trappenhuis op de dag nadat een zevende bewoner van het pand vermoord gevonden is.
22.35 In de geest van Willink. Reportage over de beeldhouwster en schilderes Sylvia Willink die zich laat inspireren door haar overleden man Carel.
23.08 Het elfde uur. Talkshow. Presentatie: Andries Knevel.
23.58 Middernacht-klassiek. Klassieke muziek met werken van A. Corelli uitgevoerd door het Brandenburg Consort o.l.v. Roy Goodman.
00.30-00.35 Journaal.

Nederland 3

Vpro/Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Mr. Magoo. Tekenfilm.
16.10 ■ Laurel & Hardy: Oliver the eigth. Amerikaanse slapstickfilm.
16.36 ■ Laurel & Hardy: Pardon us. Amerikaanse slapstickfilm uit 1931 van James Parrott. Met: Stan Laurel, Oliver Hardy, James Finlayson e.a. Door een dommigheid belanden Laurel en Hardy in de gevangenis. Laurel heeft een loszittende tand en maakt soms een heel vreemd geluid. De andere gevangenen zijn daarom heel bang voor hem.
17.30 Villa achterwerk: Van heinde en ver. 26-delige documentaireserie over kinderen in verschillende landen. Afl.: Kumba, Congo.
18.00 Journaal.
18.18 Comedy op 3: Mary Hartman, Mary Hartman. Amerikaanse soapserie. (herh.).
18.45 (TT) Lingo. Spelprogramma. Presentatie: Francois Boulangé.
19.13 Tv-tv. Verzending voor verzamelaars van pure televisie.
19.39 Les Olivettes. Documentaire over dit café chantant in Luik.
20.27 Buren. Serie portretten van buren(ruzies) een van de diepste bronnen van irritaties.
20.52 The secret life of chairman Mao. Engels-Franse documentaire over leven en werk van Mao Zedong, die gisteren precies honderd jaar geleden werd geboren. Deze Brits/Franse productie, gemaakt in opdracht van de BBC, belicht de tegenstrijdige kanten van de man die met zowel Hitler als Churchill wordt vergeleken..
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal.
22.30 Nova. Actualiteitenrubriek. Presentatie: Paul Witteman.
23.00 Trekking dagelijkse lotto.
23.06 Tussen dag en nacht. Praatprogramma vanuit Studio Plantage in Amsterdam. Vandaag: Film en literatuur met Marja Brouwers, Tim Krabbé en Joost Zwagerman. Presentatie: Maarten 't Hart.
23.53-23.58 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.00 Hei elei kuck elei.
06.30 RTL Classique.
07.00 Nieuws & krantenoverzicht.
07.05 Pinocchio.
07.30 Nieuws & krantenoverzicht.
07.35 Eigen huis & tuin.
08.00 Nieuws & krantenoverzicht.
08.06 The bold and the beautiful (herh.).
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. (herh.).
09.00 Nieuws en krantenoverzicht.
09.10 Santa Barbara. (herh.).
09.35 Goede tijden, slecht tijden. Nederlandse dramaserie. (herh.).
10.05 As the world turns. Amerikaanse serie.
10.50 Sons & daughters. (herh.).
11.15 RTL Shop. RTL Club shopping.
11.25 Clip van de dag.
11.30 Rad van fortuin. (herh.).
12.00 Telekids. Kinderprogramma.
13.00 Hotel. Amerikaanse serie.
14.00 Ouders van nu. (herh.).
14.30 General Hospital. Amerikaanse soapserie.
15.15 RTL Shop. (herh.).
15.20 Santa Barbara. Amerikaanse soap.
16.10 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. (herh.).
17.00 5 uur show.
18.00 RTL Zes uur nieuws.
18.20 RTL Club.
18.30 Rad van fortuin.
19.00 Avondnieuws.
19.20 Weer.
19.30 The bold & the beautiful.
19.55 Goede tijden, slechte tijden.
20.25 Niemand de deur uit.
21.00 Miss World. Reportage van de Miss World-verkiezingen.
22.00 California dreamin'. Amerikaanse speelfilm uit 1979 van John Hancock. Met: Tanya Roberts, Glynnis O'Connor, Dennis Christopher, Ned Wynn e.a. T.T. komt van het platteland en is van plan een tijdje rond te hangen in Californië. Zijn stuntelige pogingen mislukken.
23.35 The Oprah Winfrey show. (herh.).
00.20 As the world turns. (herh.).
01.05 General Hospital. (herh.).
01.50 Nachtprogramma.

RTL5

07.00 Quantum thuiswinkel.
08.30 RTL text.
14.30 Quantum thuiswinkel.
16.00 RTL text.
16.55 Felix the cat. Tekenfilmserie.
17.05 MacGyver. Amerikaanse politieserie.
18.00 RTL Zes uur nieuws.
18.15 Family ties. Amerikaanse comedyserie. Mallory is helemnaal van slag af als haar favoriete tante overlijdt. Haar droefheid slaat om in kwaadheid tijdens de begrafenis. De dood wordt te licht opgevat.
18.40 Miami Vice. Amerikaanse politieserie. Crocket en Tubbs onderzoeken de handel en wandel van Armando Rojas, een grote cocainedealer. Het tweetal wordt tijdens het onderzoek echter uitgeschakeld door vier commando's, die het transactiegeld dat Crockett en Tubbs gebruiken, opeisen. Bovendien wordt een undercover-agent vermoord.
19.30 Paradise Beach. Australische serie. Roy heeft een auto voor Tori gekocht. Hij weet niet hoe hij zich nu moet zien, als Casanova of als 'looser' Tori staat in dubio of ze het cadeau zal accepteren.
20.00 Pavarotti in Parijs. Een registratie van het concert dat Pavarotti op 2 september jl in Parijs gaf. Hij zingt o.a. aria's van Verdi en Puccini.
22.00 Film 5. Wekelijks filmmagazine.
22.30 I.S.C.H.A. Talkshow met muzikale begeleiding van het huiscombo The Izzies onder leiding van Jan Robijns.
23.30 V extra. Presentatie: Michiel Bicker Caarten.
00.00 De draagmoeder. Braziliaanse telenovella. Clara vertelt dat Zeca de vader van het kind is. Barone kondigt aan dat Molina is aangesteld als onderdirecteur van het ziekenhuis. Tadeu doet Clara een huwelijksaanzoek. Ana wil samen met Dudu verder. Moema vraagt zich af of Clara de baby wel wil afstaan. (herh.).
00.30 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.00 Quantum thuiswinkel.
04.00 RTL text.

RTBF/La Une

14.05 Miss Marple. Engelse misdaadserie. 15.00 Douze hommes en colère, Amerikaanse speelfilm. 16.35 Nouba nouba. 17.20 California dreams. 17.50 Monsieur Belvedere. 18.15 L'empire des médias. 18.50 Servi chaud. 19.30 Nieuws en weerbericht. 20.10 The Josephine Baker story. Engels-Amerikaanse speelfilm. 22.40 Baraka-trekking. 22.45 La belgiq'kitsch. 23.55 Weerbericht en laatste nieuws. 00.15 Le coeur et l'esprit.

Sports 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 20.10 Memoire d'exploits. 21.40-22.15 Nieuws, weerbericht en beursberichten.

TV 5

06.30 Télématin. 08.00 Nieuws en weerbericht. 08.05 Canadees nieuws. 08.30 Nieuwsflits en weerbericht. 08.35 Bibi et ses amis. 09.00 Nieuwsflits. 09.05 Sept sur sept. 10.00 Face à la presse. 10.40 7 jours en Afrique. 10.55 L'heure de vérité. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 La chance aux chansons. 12.35 Weerbericht. 12.40 Zwitsers nieuws. 13.05 Monsieur le ministre. 13.30 Savoir Plus. 14.35 Autant savoir. 15.00 Le Louvre. 16.00 Nieuws. 16.10 Vision 5. 16.25 Comment ca va. 16.50 La cuisine des mousquetaires. 17.05 Une peche d'enfer. 18.10 Découverte. 18.10 Questions pour un champion. 18.30 Nieuws en weerbericht. 18.55 Persoverzicht. 19.00 Des chiffres et des lettres. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Enjeux - le point. 21.00 Nieuws en internationaal weerbericht. 21.40 Sacrée Soirée. 23.10 Les grands jours du siècle. 00.10 Nieuws en weerbericht. 00.35 Le cercle de minuit. 01.40 La chance aux chansons. 02.20 Sept sur sept. 03.20 Face à la presse. 04.05 Sept jours en Afrique. 04.20 L'heure de vérité. 05.25 La chance aux chansons.

Duitsland 1

5 Käpt'n Blaubär.
0 Morgenmagazin.
0 Tagesschau.
3 Was darf's denn sein? (herh.).
0 Tagesschau.
3 Jenseits des Amur. (herh.).
5 Recht in Deutschland.
0 Tagesschau.
3 (●●+TT) Stars in der Manege. (herh.).
5 Umschau.
5 Presseschau.
0 Tagesschau.
5 ARD-Mittagsmagazin.
5 Wirtschafts-Telegramm.
0 Tagesschau.
2 (TT) Die Sendung mit der Maus.
0 Peter Hase und seine Freunde. Tekenfilmserie.
0 Tagesschau.
3 (TT) Der Glücks-Bärchi-Film. Amerikaanse tekenfilm.
5 Wildwege. Documentaireserie.
0 Tagesschau.
5 punkt 5 - Länderreport.
5 (TT) Harry's Nest. Amerikaanse comedyserie.
0 Regionale informatie.
5 Alles o.k., Corky. Serie.
0 Tagesschau-Telegramm.
5 Nicht von schlechten Eltern. Serie.
8 Heute abend im Ersten. Programma-overzicht.
0 (TT) Tagesschau.
5 Die Goldene 1. Spelshow.
0 Tagesthemen-Telegramm.
0 Report. Uit Baden-Baden.
5 Magnum. Amerikaanse misdaadserie.
0 Tagesthemen.
0 Bangkok Hilton. Australische tv-film uit 1989 van Ken Cameron. Met: Nicole Kidman, Denholm Elliott, Hugo Weaving e.a.
0 Tagesschau.
5 Unternehmen Delta III. Canadese speelfilm uit 1979 van George McCowan. Met: Jack Palance, Carol Lynley, John Ireland e.a. Omus, een gekke geleerde, bedreigt met zijn leger van robots de maankolonie New Washington.
5-02.00 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Weihnachtskripen. Afl.: Anbetung der Hirten.

Duitsland 2

05.55 Gezamenlijk programa ARD/ZDF.
13.45 Guten Appetit. Culinaire tips.
14.00 Phantastische Reisen in die Wirklichkeit. Natuurfilmserie.
14.25 ZDF-Glückstelefon.
14.30 Kamilla und der Dieb. Jeugdfilm van Grete Salomonsen.
16.00 logo. Jeugdjournaal.
16.07 heute-Schlagzeilen.
16.08 Lucky Luke. Jeugdserie.
17.00 heute, sport en weerbericht.
17.15 ●● länderjournal.
17.55 ●● Clara. Serie.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Fesseln der Liebe. Amerikaanse (USA) tv-film uit 1992 van Larry Elikann. Met: Kelly McGillis, Treat Williams, Steve Railsback e.a. Romance tussen twee in het levcen mislukte mensen. Een gescheiden vrouw en een jongeman.
21.00 auslandsjournal spezial. Actualiteitenmagazine met vandaag reportages uit het Verre Oosten. Presentatie: Joachim Holtz.
21.45 heute-journal.
22.15 ●● Weisser Jäger, schwarzes Herz. Amerikaanse speelfilm uit 1990 van Clint Eastwood. Met: Clint Eastwood, Jeff Fahey, George Dzundza e.a. In de jaren '50 reist regisseur John Wilson naar Afrika ter voorbereiding van een nieuwe film. Hij wordt begeleid door de scenarioschrijver Pete Verrill, die al snel merkt dat Wilson meer interesse heeft in de olifantenjacht dan in de film. Aansl.: Neu im Kino. Filmtips.
00.20 heute.
00.25 Nachtexpress: Babydesign - Vom Kind in der Krippe zum Baby nach Mass. Discussieprogramma. Presentatie: Alexander U. Martens.
01.25-01.50 Inspektor Hooperman. Amerikaanse serie. Met: John Ritter, Barbara Bosson, Felton Perry e.a. Afl.: Der Gelegenheitskauf. Tijdens het onderzoek naar een serie overvallen in Chinatown maakt Hooperman kennis met de oudere Lily Davis. Zij durft niet meer in haar eigen huis te wonen en neemt haar intrek in een leegstaand appartement in Hoopermans flat. Na een tijdje doet zij hem een interessant aanbod.

Duitsland 3 West

08.45 Ski-Gymnastik. 09.00 Aktuelles aus dem Videotext. 09.05 ARD-Morgenmagazin. 10.00 Der Aufstieg Europas. Documentaireserie over het ontstaan van de Europese beschaving. Afl.2 : Vom schimmernden Glanz der Steine. 10.45 Tanz in den Wolken, Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Herbert Ross. Met: Steve Martin, Bernadette Peters, Christopher Walken e.a. Bron:Naar de gelijknamige serie van Dennis Potter. 12.30 Zeitreise durch Ecuador. 13.15 Ich trage einen grossen Namenspelprogramma. 13.45 TV's. 14.00 West 3 aktuell. 14.05 Hit Clip. 14.30 Supergrips. 15.00 Sport '93. 16.00 Superman schlägt zurück, serie over stripverhalen. 16.30 Im Wechsel der Gezeiten, natuurfilmserie. 17.00 Sesamstrasse. Kinderprogramma. 17.30 Babar. Tekenfilmserie. 18.00 West 3 aktuell regional. 18.05 KuK - Klön und Klaaf. 18.30 Strassen in NRW. 18.43 Der Abend in West 3. 18.45 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met sport. 19.25 Fensterprogramme der Landesstudios. 19.45 Die Fussbroichs. 20.15 Wildgänse. 21.00 West 3 aktuell. 21.15 Morgenrot und Zarenadler. Verslag. 22.00 (TT) Lindenstrasse. Duitse serie. 22.30 Die Schlüssel, tv-film van Paul May. 23.40 Else Lasker-Schüler - Etwas von mir. 00.40 Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

10.45 Der Dämon der Nacht. 11.15 Morgenstunde hat Gold im Munde. 12.40 Die schwäbische Dichterstrasse. 13.35 Hände - Werke - Künste. 14.05 Durch dick und dünn. 15.15 Im Herzen von Paris. 16.15 Stars on Ice. 17.15 Murmeltier und Edelweiss. 18.00 Die kleine Hexe. 18.26 Das Sandmännchen. 18.30 Südwest aktuell. 18.35 MuM. 19.19 Heute abend in Südwest 3. 19.20 Landesschau. 19.48 Landesschau aktuell. 20.00 Tagesschau. 20.15 Die inneren Hebriden. 21.00 Nachrichten. 21.15 Der rote Schal. 23.00 Highlights '93. 00.00 Schlussnachrichten. 00.15 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 RTL aktuell. 07.00 Guten Morgen Deutschland. 09.00 Der Clan der Wölfe. 10.00 Reich und Schön. 10.30 Witzewelle. 11.00 Der Preis ist heiss. 11.30 Familien Duell. 12.00 Punkt 12. 12.30 Springfield Story. 13.20 California Clan. 14.10 Zeit der Sehnsucht. 15.00 Ilona Christen. 16.00 Hans Meiser. 17.00 Wer ist hier der Boss? 17.30 Familienbande. 18.00 Ruf des Herzens. 18.45 RTL aktuell. 19.10 Explosiv - Das Magazin. 19.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. 20.15 Eine Familie zum Knutschen in Manhattan. 22.05 Eine schrecklich nette Familie. 22.30 Im Himmel ist die Hölle los. 00.00 Anschlag bei Nacht. Amerikaanse actiefilm uit 1976 van John Carpenter. 01.40 Berlin Break. Duitse serie. Afl.: Herzklopfen. 02.40 Hilfe, meine Familie spinnt. Duitse comedyserie. Afl.: Liebe, Geld und Video. 03.10 Ein Job für's Leben. Duitse comedyserie. Afl.: Besuch aus dem Dschungel. 03.45 Sinnlos. 4-delige comedyserie. Afl.: Bezaubernde Jeannie. 04.10 Hans Meiser. Talkshow. (herh.). 05.05 Ilona Christen. Talkshow. (herh.).

SAT 1

05.15 Schatten der Leidenschaft. 06.00 Deutschland heute morgen. 09.00 Nachbarn. 09.25 Prinzessin Fantaghiró. 11.05 Wirtschaftsforum. 11.35 Glücksrad. 12.20 Schatten der Leidenschaft. 13.05 Trapper John, M.D. 14.05 Nachbarn. 14.35 ■ Die phantastischen Abenteuer des Raumschiffes Orion. 15.40 Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert. 16.45 Riskier' was! 17.20 Geh aufs Ganze! 18.00 Regionale programma's. 18.30 5 mal 5. 18.58 Wetternews. 19.00 Sat.1 Newsmagazin. 19.18 täglich ran. 19.30 Glücksrad. 20.15 Der Bergdoktor. 21.20 Minuten der Angst. 23.00 News & Stories. 23.45 Donner's Tag bei Kanal 4. 00.15 Kanal 4 Dokumentation. 00.50 Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert. 01.40 ■ Die phantastischen Abenteuer des Raumschiffes Orion. 02.45 Riskier' was! 03.10 Minuten der Angst. 04.40 Spottschau.

België/TV 1

13.00 Tartufo. Showprogramma rond twee bruidsparen en twee jubilerende echtparen.
14.15 Le gendarme et les extra-terrestres. Franse komedie uit 1978 van Jean Girault. Met: Louis de Funès, Michel Galabru, Maurice Risch e.a.
16.00 Bluetoes, the Christmas elf. Canadese tekenfilm.
16.25 Samson. Kinderprogramma.
17.25 Musti. Tekenfilmserie.
17.30 Oproep der kabouters. Spaans-Nederlandse tekenfilmserie..
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos. Amerikaanse serie. Met: Susan Flannery, Joanna Johnson, Katherine Kelly Lang e.a.
18.35 Top Score. Quiz.
19.03 Buren. Australische serie.
19.25 Paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Schone schijn. Engelse comedyserie. Met: Patricia Routledge, Clive Swift, Judy Cornwell e.a.
20.30 Tien voor taal. Taalstrijd tussen Vlaanderen en Nederland.
21.15 Matlock. Amerikaanse misdaadserie. Met: Andy Griffith, e.a.
22.00 Alle 5. Populair-wetenschappelijk magazine.
22.35 Vandaag en sport.
23.00 Programma van de Christendemocratische Omroep.
23.25-23.30 Coda. Joris Denoo leest voor uit eigen werk.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 Schooltelevisie. Met: Een kunstenaar in zijn stad; Biologie anders bekeken.
19.30 Het capitool. Amerikaanse serie.
19.52 Kronieken.
20.00 Thuis komen om verder te gaan.
21.00 Huis, tuin en keuken.
21.30 Journaal en sport.
22.05-23.50 Crimes of passion. Amerikaanse thriller uit 1984.

RAI UNO

06.00 Ieri e oggi. 06.45 Unomattina. 09.35 Il cane di papa. 10.00 Nieuwsflits. 10.05 Speelfilm. 12.00 Calimero. 12.25 Weerbericht. 12.30 Nieuwsflits. 12.35 La signora in giallo. 13.30 Nieuws. 13.55 TG 1 Tre minuti di... 14.00 Uno per tutti. 17.30 Sette giorni al Parlamento. 18.00 Nieuws. 18.15 Nancy, Sonny e Co. 18.45 Il pianeta toto. 19.40 Almanacco del giorno dopo. 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.30 TG 1 Sport. 20.40 Film. 23.00 Nieuws. 23.05 Parole e vita. 23.30 Fantasy party. 00.00 Laatste nieuws en weerbericht. 00.30 Oggi al parlemento. 00.40 DSE. 01.10 Nachtprogrammering.

BBC 1

08.00 Nieuws, regionaal nieuws en weerbericht. 08.10 The little crooked christmas tree. 08.35 Pinocchio. 09.00 (TT) Nieuws, regionaal nieuws en weerbericht. 09.10 Claymation Christmas celebration. 09.35 The juggler. 10.00 Nieuws, regionaal nieuws en weerbericht. 10.05 (TT) The legend of prince Valiant. 10.30 Why don't you...? 11.00 Poddington peas. 11.05 Playdays. 11.25 Tales of the tooth fairies. 11.35 Best of British. 12.00 Blinky Bill. 13.35 Tom and Jerry's greatest hits. 13.55 Regionaal nieuws en weerbericht. 14.00 (TT) Nieuws en weerbericht. 14.05 (TT) Neighbours. 14.25 Daffy Duck. 14.35 (TT) Animal sanctuary. 15.05 (TT) International Velvet. 17.10 (TT) Disney time. 17.50 Final score. 18.00 (TT) Nieuws, weerbericht, regionaal nieuws. 18.15 (TT) Neighbours. 18.40 (TT) Jim'll fix it. 19.25 Big Break Christmas special. 20.00 (TT) Lovejoy. 21.35 (TT) Last of the summer wine. 22.05 (TT) Nieuws, regionaal nieuws en weerbericht. 22.25 (TT) A fish called Wanda. 00.10 HRH the Princess of Wales. 01.40 (TT) Carry on girls. 03.05 Weerbericht.

BBC 2

08.00 ■ Mrs. Mike. 09.35 ■ Queen of spades. 11.05 Nene walks. 11.15 (TT) Christmas presence. 12.00 (TT) Charade. 13.55 Melvin and Maureen's music-a-grams. 14.10 (TT) Seven faces of Everest. 15.20 The touring car year. 16.20 The ultra 30s Grand Prix series review. 17.10 Opera - Pique Dame. 20.00 At home with Vic and Bob. 20.05 The best of Rutland weekend television. 20.30 Bob's new hairstyle. 20.40 Dad's army. 20.55 The Bra man. 21.00 (TT) Meerkats united. 21.30 Vic and Bob's comedy selection box. 21.55 Slade at christmas. 22.05 Shooting stars. 22.30 Mulligan and O'Hare. 22.35 (TT) Play for today: Nuts in may. 23.55 Vic and Bob closedown. 00.00 (TT) The seven deadly sins. 00.10 (TT) The year my voice broke. 01.50 Weerbericht. 01.55 (■+TT) Black Christmas-cyclus: The honeymoon killers.

Eurosport

08.30 Aerobics. 09.00 Kunstrijden op de schaats. 10.00 Synchroon zwemmen. 11.00 Rolschaatsen. 12.00 Sportklimmen. 13.00 Internationaal autosport verslag. 14.00 Atletiek. 15.30 IJshockey. Spengler Cup vanuit Davos. Canada - Jokerit Helsinki (Finland). 18.00 Eurofun. 18.30 Skiën. Wereldbeker freestyle vanuit La Plagne (Frankrijk). Hoogtepunten. 19.30 Eurosportnews. 20.00 Autosport. Voorbeschouwing Rally Parijs - Dakar - Parijs. 21.00 Nascar. Amerikaans stookcar kampioenschap vanuit Daytona Beach. 22.00 Boksen. 23.00 Eurogoals. Europees voetbal. 00.00 Biljarten. 9 Ball Pool Billiard vanuit Boedapest (Hongarije). 01.00 Eurosportnews.

Super Channel

05.30 Victory. 06.00 Super shop. 06.30 Azimuths. 06.45 West of Moscow. 07.15 Azimuths. 07.30 NBC Nightly news with Tom Brokaw. 08.00 NBC network news. 08.30 ITN World news. 08.45 FTTV European business today. 09.00 Super shop. 12.00 CNBC World business. 13.00 Today. 14.30 The money wheel. 18.00 Today. 19.00 ITN World news. 19.30 Culture calendar. 20.00 UK Today. 20.30 World in review. 21.00 Disaster chronicles. 21.30 Memories now and then. 22.00 ITN World news. 22.30 US Market wrap. 23.00 The Tonight Show with Jay Leno. 00.00 Real personal. 00.30 NBC network news. 01.00 Later with Bob Costas. 01.30 The detectives. 02.00 China news Europe. 04.00 Classic movie: Hands of a

MTV

07.00 Awake on the wild side. 10.00 Ingo. 13.00 Greatest hits. 14.00 Simone. 16.30 The report. 16.45 At the movies. 17.00 News. 17.15 3 from 1. 17.30 The grind. 18.00 Hit list UK. 20.00 News - Years end edition. 21.00 Music Non-Stop. 22.00 Greatest hits. 23.00 The report. 23.15 At the movies. 23.30 News at night. 23.45 3 from 1. 00.00 Rock block. 02.00 Marijne van der Vlugt. 03.00 Night videos.

CNN

08.00 World wide update. 08.30 World report. 09.45 CNN newsroom. 11.30 World report. 12.30 Business morning. 13.30 Business day. 14.30 Business Asia. 15.00 Larry King live. 17.30 CNN & Co. 18.00 NewsHour. 20.00 World business today. 21.00 International hour. 22.45 World sport. 23.00 World business today update. 23.30 Showbiz today. 00.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King live. 05.30 Showbiz today.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 3 West
10.45 uur - Pennies from Heaven - (1981-USA) Uniek psychologisch drama van Herbert Ross met Steve Martin. Teneergedrukte verkoper van vrolijke liedjes op bladmuziek in de jaren 1930-1940.

België/TV 1
14.15 uur - Le Gendarme et les Extraterrestes - (1978-F) SF-komedie van Jean Girault met Louis de Funes. Bij Saint Tropez is een vliegende schotel geland en de buitenaardse wezens zich vemommen als mens.

Duitsland 1
15.03 uur - The Care Bears Movie - (1985-USA) Animatie-film voor de jeugd van Arna Selznick over lieve knuffelbeestjes. Er zijn sterkere films in dit genre gemaakt.

RTL Television
20.15 uur - Flodder in Amerika! - (1992-NL) Familie Flodder wordt in het kader van een sociaal uitwisselingsprogramma naar Amerika gestuurd. De Amerikanen krijgen ... Met: Nelly Frijda. Regie: Dick Maas.

● *Scene uit de tekenfilmserie 'The care Bears movie'. (Duitsland 1 - 15.03 uur).*

België/TV 2
22.05 uur - Crimes of Passion - (1984-USA) Satirische thriller van Ken Russel met Kathleen Turner en Anthony Perkins. Privé-detective moet vrouw schaduwen die dubbelleven blijkt te hebben.

Duitsland 2
22.15 uur - White Hunter, Black Heart - (1990-USA) Avonturenfilm van Clint Eastwood die zich afspeelt in de jungle. Man, Clint Eastwood, neemt de obsessie een Afrikaanse olifant te schieten. Tijdloze fabel.

RTL Television
22.30 uur - In Himmel ist die Hölle Los - (1986-D) Muzikale komedie van H. von Lützelberg met Dirk Bach. Bekende ster wil in klein plaatsje televisieprogramma maken.

RTL4
22.55 uur - California Dreaming - (1979-USA) Fantasieloos drama van John Hancock over boerenkinkel die zich aan het Californische strandleven tracht aan te passen. Met: L. Glynnis O'Connor.

RTL Television
24.00 uur - Assault on Precinct 13 - (1976-USA) Thriller van John Carpenter waarin een jeugdbende een politiebureau belegerd, nadat zes van hen in een hinderlaag zijn doodgeschoten. Met: Austin Stoker en Darwin Joston.

Duitsland 1
00.25 uur - The Shape of Things to Come - (1979-CDN) SF, matte verfilming van H.G. Wells verhaal over enkele overlevenden van de verwoesting van de aarde die op de maan wonen. Met: Jack Palance. Regie: George McCowan.

BBC 1
01.40 uur - Carry On Girls - (1973-GB) Komedie van Gerald Thomas vol dubbelzinnige woordspelingen over een schoonheidsverkiezing in badplaatsje. Met: Sidney James en Joan Sims.

Super Channel
04.00 uur - Hands of a Stranger - (1962-USA) Pianist ondergaat een handtransplantatie waarvan de donor een misdadiger bleek te zijn. Horror van Newton Arnold met Paul Lukather.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 Nieuws. 7.07 NCRV's Hier en nu (8.45 en 11.45 Kerkelijke actualiteiten.). 9.05 Hier en nu: Samen in Zuid-Afrika. 12.07 Tijdsein. 14.05 Veronica nieuwsradio, met om 14.05 Het verdriet van Nederland; 15.05 De weerzin tegen Den Haag; 16.05 De vergeten oorlog. 17.00 Veronica nieuwsradio. 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 Veronica nieuwsradio. Vervolg. 19.04 Tijdsein. 22.04 Veronica Sportret. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2
7.04 De havermoutshow. 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 50 pop of een envelop. 14.04 Dennie Christian draait op verzoek. 15.04 De voorzitter neemt afscheid. 16.04 Nederlands hitwerk. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Witte rozen. 20.04-24.00 Van acht tot middernacht.

Radio 3
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Forza. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Aubade. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert. 13.04 In antwoord op uw schrijven. 14.00 Mid- dagconcert. Pianomuz. van Mompou 16.00 De Nederlanden. 17.00 De koffer. 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 De wandelende tak. 19.00 De grote oversteek. 20.02 Nieuwe maandag. Muz. uit Wenen. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 17.00 Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 In gesprek. 9.55 Vrijzinnig vizier. 10.02 Van belang. 11.02 Punch. 13.10 De documentaire. 14.03 Boven het dal. 14.30 De verbeelding. 15.02 Ophef en vertier. 17.10 Radio UIT. 17.45 Postbus 51 op 5. 18.00 Nieuws. 18.02 Programma van de OHM. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Kayen rasja (Er is hoop). 21.15 Iyi haberler (Goed nieuws). 21.30 Sin ke yat kai yam (Goed nieuws op maandag). 22.00 Het zwarte gat. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws. 07.00 Limburg Aktueel met sportoverzicht. 08.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 08.30 Regionaal nieuws. 08.35 Limburg Aktueel met Ruim Baan. 09.00 Tussen de Bedrijven door, verzoekplaten. 11.00 Mag ik deze dans van U? Amusementsprogr. met Tilly Maessen. 12.00 Limburg Aktueel. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Limburgs en de Wereld. 14.00 Licht Limburgs, non-stopmuziek. 15.00 Radio Euregio. 16.00 Festival, cultuur-magazine. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: actualiteiten.

BRTN/Radio 2
06.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 Regionaal. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Recht voor de raap. Lichtvoetig maandagochtendprogramma waarin luisteraars hun mening kwijt kunnen over gebeurtenissen van de vorige week. 10.00 Nieuws. 10.03 Kwistig met muziek. Met Ro Burms en Micha Marah. 11.50 Het koekoeksnest, radiofeuilleton. 12.00 Radio 2 Regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Pluche en plastiek: nostalgie en hitmodernisme (om 13.45 Het Boerenparlement). 14.00 De eerste dag. Gevarieerd muziekprogramma met actuele hits en Belgische produkties. 17.00 Radio 2 Regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitrevue. 20.00 De Handleiding. Over de meest uiteenlopende hobbies en verenigingen. 22.00 Nieuws 22.05 Pyanissimo. Easy-listeningmuziek met Marc Brillouet. 23.30-06.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (om 12.30 BRF-Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.35 Frischauf: volksmuziek. 20.00-20.05 Nachrichten.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 10.00 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.00 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.00 De Goudmijn met Jan van de Putte. 16.00 Vrijheid Blijheid, Ron Bisschop. 19.00 De Zeven Uur Shew. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. (6.30 Nachrichten). 9.05 Der Musikpavillon (10.00 Nachrichten). 12.00 Nachrichten. 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (13.00 Mittagsmenschen, 14.00 Nachrichten und Sachwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um Fünf. 17.07 Musik-Express (18.00 Nachrichten und Wetter). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

[redacted]

Van maandag 27 december t/m zaterdag 15 januari is het Oliebellentijd in alle winkels van Primafoon.

Op alle toestellen met 'n Oliebel krijgt u dan een hele lekkere korting. Dat lijkt ons nou 'n leuke manier om oud en nieuw met u te vieren. Hieronder staan slechts een paar van die Oliebel-toestellen. Bij Primafoon ziet u er nog veel meer.

En als u snel even bij ons langskomt voor zo'n Oliebel, dan is er misschien ook nog wel een Oliebol!

Palermo® Plus. Toestel met nummerherhaling, naamindex en volume- en klankregeling van het oproepsignaal. In wit, zwart en grijs. Van 75,- voor **65,-**

Lausanne® Deluxe. Met geheugen voor 14 nummers en display voor gekozen nummer en gespreksduur-indicatie. In drie kleurencombinaties. Van 2..,- voor **198,-**

Malmö® 16. Geheugen voor 16 nummers. In drie kleuren. Van 172,- voor **129,-**

Manhattan® 350 Digital. Op afstand te bedienen antwoord-apparaat. In wit. Van 299,- voor **239,-**

Cannes®. Compact telefoontoestel met o.a. nummerherhaling. In wit en donkergrijs. Van 114,- voor **89,-**

Twintoon® 10 N. Met een geheugen voor tien nummers en volume- en klankregeling van het oproepsignaal. In vijf kleuren. Van 129,- voor **98,-**

Napels® 10. Modern telefoontoestel met geheugen voor tien telefoonnummers, volumeregeling van het oproepsignaal en naamindex. In rood, zwart en wit. Van 2..,- voor **189,-**

Brussel®. Tafel- en wandtoestel met onder meer nummerherhaling. In beige en blauw. Van 98,- voor **59,-**

Locarno® 16. Geheugen voor 16 nummers en luidspreker voor handen-vrij kiezen en meeluisteren. In wit, grijs en blauw. Van 192,- voor **1..,-**

[redacted]

Op dit ... nummer kunt u dagelijks bestellen (... bedrag f 35,-) verzendkosten f 4,50. Bestellingen worden binnen vier werkdagen geleverd.

De aanbiedingen zijn geldig t/m 15 januari 1994, zolang de voorraad strekt. Prijswijzigingen voorbehouden.

ptt telecom

Primafoon®
DE WINKEL VAN PTT TELECOM

Sprinter komt goed weg uit 'ongeluksoord'

Arie Loef, stage zonder perikelen

HEERENVEEN – Alle kandidaten voor de Olympische Winterspelen hebben zich op de Nederlandse afstandskampioenschappen voorbereid in de Italiaanse zon. De beste schaatsers van Nederland waren op trainingsstage in Collalbo. Ook Arie Loef, al was daar een bepaald risico aan verbonden. Want Loef en Collalbo, dat gaat slecht samen. „Dit moet mijn jaar worden", zei hij bevrijd van studieverplichtingen aan het begin van het seizoen. „Als ik maar van blessures gevrijwaard blijf."

Eindhoven is waarschijnlijk de beste plek voor de 24-jarige schaatser, die na de wereldbekerwedstrijden in Hamar voor de Spelen werd genomineerd. Want meer dan eens kwam Loef gehavend terug uit het buitenland. Met name Collalbo, waar de topschaatsers de laatste twee weken verbleven, is een waar ongeluksoord voor hem.

Blessures

In het Noorditaliaanse schaatsdorp, 1100 meter boven de zeespiegel, gebeurt nooit wat. Tenzij Loef aanwezig is. In 1990 brak hij er een elleboog en een pols, een jaar later verstuikte hij er een enkel. Eind jaren tachtig was Loef al eens uit Baselga de Pinè, ook in Italië, met een liesblessure in Nederland gearriveerd. „De stage van deze maand was kennelijk een uitzondering", veronderstelt bondscoach Wopke de Vegt. „Arie is er goed uitgekomen."

Loef, die drie weken in Hamar voldeed aan de NOCNSF-eis op de 1000 meter, is de enige genomineerde schaatser die geen deel uitmaakt van een kernploeg. Na de Olympische Winterspelen van Albertville (1992), 29e op de 500 en 14e op de 1000 meter, verspeelde hij zijn vaste plek. In het jaar tussen de Spelen voltooide Loef zijn opleiding weg- en waterbouw.

Na een seizoen in een Haarlems sprintgezelschap is Loef nu opgenomen in de nationale B-ploeg, die net als de uit drie sprinters bestaande kernploeg onder supervisie staat van De Vegt. Voor elk lid van die selectie is op jaarbasis niet meer dan 5000 gulden beschikbaar.

Een vijftal jaar geleden leek Loef de grote belofte van de Nederlandse sprint. Talloze blessures hebben een doorbraak verhinderd. Pas in Hamar benaderde hij met 1.14,47 zijn toptijd uit 1989. Met 1.14,03 verscheen hij destijds op de nationale recordlijst. Aan het einde van het vorig seizoen reed Arjan Schreuder die tijd uit de boeken: 1.13,69.

In Hamar dook Loef, veertiende, driehonderdste onder de limiet. De Brabander was vierhonderdste minder snel dan Kevin Scott, die twee weken later tijdens de Canadese kampioenschappen in Calgary opzien baarde met een wereldrecord op de kilometer.

De sprong van Scott moet de Nederlander de hoop hebben gegeven, dat hij de verwachtingen van vroeger kan inlossen. Volgens De Vegt is het feit dat Scott de nieuwe recordhouder is een belangrijke stimulans voor zijn sprinters. „Ze vergelijken de uitslagen. De verschillen tussen Scott, Loef en Van Velde zijn minimaal. Maar je moet natuurlijk wel het tempo 1.12 aan kunnen."

Fout

Op de 500 meter was het in Hamar met Loef weer eens fout gegaan. De eerste sprint liep gewoon niet, bij de tweede poging werd zijn tijd (37,85) ernstig benadeeld door een wisselfout van de later gediskwalificeerde Zuidkoreaan Kyou-Hyuk Lee. „Pech went nooit", aldus Loef. Op de kortste afstand is overigens een simpele verbetering van zijn uit 1992 daterende beste tijd (37,50) voor NOCNSF niet voldoende. Er geldt een eis van 37,2. De Vegt: „Arie weet dat hij zich gewoon moet richten op de kilometer."

Genomineerde schaatsers moeten tijdens de Nederlandse afstandskampioenschappen, morgen en woensdag in Heerenveen, vormbehoud tonen om voor het toernooi in Hamar te worden aangewezen. De NK zijn ook een selectie voor de internationale klassementstoernooien. Bij de mannen is de nummer één van een klassment opgemaakt na de 1500 en de 5000 meter zeker van een startplaats voor het Europese toernooi in het Vikingskipet. Bij de vrouwen geldt dat voor een klassement opgemaakt na de 1500 en 3000 meter.

● *Arie Loef treft zijn voorbereidingen voor het olympische jaar.* Foto: DRIES LINSSEN

Run op WK-reizen

DEN HAAG – Het resultaat van de loting voor het wereldkampioenschap voetbal in de Verenigde Staten heeft een run op reizen doen ontstaan. Het is vooral de gunstige ligging van Orlando als lokatie van twee van de drie voorronde-duels van Nederland (tegen België en Marokko) die Oranje-supporters aanzet tot boekingen.

Orlando (1,1 miljoen inwoners) in Florida is een toeristische trekpleister, niet in het minst door het subtropische klimaat. Disney World, Sea World en de MGM-filmstudio's trekken jaarlijks miljoenen bezoekers. Bij 'Expert Sport' in Haarlem en 'Roever Reizen' in Amsterdam, de enige Nederlandse reisorganisaties die WK-kaartjes hebben ingekocht, piept de telefoon onophoudelijk. Bij beide reisbureaus werd extra personeel ingezet om de duizenden vragen te beantwoorden.

De eerste drie wedstrijden van Oranje in Washington (20 juni) en in Orlando (25 en 29 juni) worden in een gunstige periode gespeeld. „Het is vakantie-tijd", zegt Guliker. „We hebben in de aankoop van kaarten geïnvesteerd omdat we er van uit zijn gegaan dat veel mensen de combinatie van vakantie en voetbal aantrekkelijk vinden. Dat blijkt nu aardig uit te komen".

'Expert' had 4000 entreebewijzen in de aanbieding, waarvan 3000 voor de eerste ronde. De reisorganisatie verkoopt alleen arrangementen voor alle drie de wedstrijden samen. De goedkoopste trip kost 3800 gulden. Dat bedrag is inclusief drie entreebewijzen, de binnenlandse vlucht van Washington naar Orlando en twaalf overnachtingen.

Afscheid Ivan Lendl nadert

NEW YORK – Ivan Lendl za gend jaar waarschijnlijk sto met tennis. Lendl heeft dat g in een vraaggesprek met de York Times. Sinds 16 aug maakt de Amerikaan geen meer uit van de top-tien.

„Ik waag een poging, maar de bestaat dat 1994 mijn laatste wordt", zei Lendl. Op 33-jarige tijd neemt Lendl de negent plaats in op de wereldranglijs de ATP.

In 1979 maakte de uit Tsjechosl kije afkomstige Lendl zijn entr de toptien. Gedurende 270 w was hij nummer één. In 1993 b hij niet meer dan twee titels (chen en Tokyo); tegen 33 p overwinningen stonden 23 ne gen. In Melbourne en op R Garros werd hij in de eerste r uitgeschakeld. „Toch wil ik e niet aan dat ik onder doe voo lers uit de toptien."

Thomas Bos zegt af voor titelstrijd

HEERENVEEN – Thomas B deze week niet meedoen aan d derlandse afstandskampioens pen. De 25-jarige kernploegs ser kan wegens een longaando niet naar vermogen rijden. De genaar zou starten op de 500 10.000 meter.

Bos deed drie weken geleden dezelfde reden niet mee aan we bekerwedstrijden in Hamar. de aandoening kan de wer cordhouder op de 3000 meter der zuurstof opnemen dan no kelijk is. De schaatser hee laatste weken rustig getraind. week geleden ging hij er nog v dat hij in Thialf zou kunnen st Bos wordt behandeld door een garts in het ziekenhuis Leyen te Den Haag. Hij zegde zondag

Volgens KNSB-arts Frank N heeft Bos 'iets minder klachten begin deze maand. De precieze zaak van de longaandoening is niet vastgesteld. De schaatser deze zomer forse trainingsa stand opgelopen door een lon steking.

Het verband tussen die ziekt zijn huidige ongemak is vo Nusse onduidelijk. Tijdens de strijd, dinsdag en woensdag in renveen, had Bos zich ku plaatsen voor de Olympische terspelen.

René Trost

● *René en Madeleine Trost. Een paar dagen geen voetbal.* Foto: DRIES LINSSEN

DOOR HARRY MURÉ

HOENSBROEK – De gloednieuwe woning prijkt in dezelfde straat als het Sportpaleis van Nol Hendriks. Heerlerweg, achter industrieterrein De Koumen. 'Ome Nol' als overbuurman. Dat berust op stom toeval. Het moderne huis van betonsteen in architectonisch gewaagde stijl, signatuur Mathieu Bruls, is een weloverwogen keuze. René Trost en Madeleine Hofman zijn niet zo'n 'durvers', maar omdat de gelegenheid zich voordeed, gingen ze door de knieën. Een dubbele, langgerekte blok op een smalle kavel, die een aangepaste bouwwijze vereiste. Ze delen het tweedelige, ingenieus gescheiden pand met Norbert Keulen. Een aardig bijkomend voordeel is dat René aldus de verzorger van Roda JC dag en nacht bij de hand heeft. Het is de eerste kerst in de stulp die de geborgenheid biedt 'waar je als profvoetballer met een ietwat andere filosofie naar zoekt'.

Kerstavond bij pa en ma in Kerkrade, eerste kerstdag bij de ouders van Madeleine in Bocholtz, gisteren heerlijk met hun tweetjes 'onder de kerstboom'. Naar de mis zijn ze niet geweest. „Ik ben best gelovig, maar uitgerekend met kerst naar de kerk gaan, vind ik hypocriet."

Een weldadig moment om 'even tot zichzelf te komen' is het natuurlijk wel, zo'n vakantie. Zonder zich af te sluiten van de buitenwereld. De watersnoodramp houd hem 'toch bezig'. Een paar jaar geleden brandde bij zijn ouders op kerstavond de keuken uit. Toestanden, blussen. René kwam handen te kort. „Ik heb dus wel een voorstelling van de ellende die de mensen langs de Maas meemaken. De emoties komen bovendrijven, zeker nu zoiets met kerst gebeurt."

'Thuis met de vrouw' is voor de captain van Roda vooral een kwestie van 'tijd om te relativeren'. Een paar dagen 'alles uitschakelen'. Sport kijken op tv, nauwelijks. Hooguit het Vierschansentoernooi. Een cd'tje bij kaarslicht. Kan hij intens van genieten.

„Het volk denkt dat profvoetballers aparte mensen zijn. Dat is gewoon niet zo. Maar dat komt misschien wel" – legt hij in één adem uit – „omdat ik zelf altijd een beetje anders ben geweest." René rijdt in een alledaagse Fiat Panda en Madeleine in een Kever, het tweede autootje voor haar job als logopediste. Ze heeft haar praktijk in Bocholtz, geeft spraaklessen in het verpleeghuis te Brunssum en werkt voor de gemeente Kerkrade.

Ze zien elkaar weinig, die twee. Nog geen tijd voor kinderen, al zouden ze maar wát graag. Het is hurry-hurry, de klok rond. „Kinderen komen later. Daar moet je klaar voor zijn." Hij is zowat de enige Roda JC'er die nog echt getrouwd is. Investeren in ouderwetse degelijkheid, van huis uit meegekregen, van de ouders 'op de Hoots' in Kerkrade.

Je ziet het aan de optuiging van de kerstboom. De zacht roze ballen corresponderen nadrukkelijk met het interieur van de blinkende woning. Huisje-boompje-beestje en toch alllesbehalve gewoontjes. Duidelijke, eigen stempel. Alleen al die Panda. „Hoort bij mijn levensstijl."

Eerst het huis, stormvast vanaf de grondvesten, vloerverwarming, dubbele beglazing, en pas daarna, als Bruintje het kan trekken, eindelijk een keer op vakantie, „voor de eerste keer in vier jaar." Niks luchtkastelen. „Een goede gezondheid is belangrijk, maar dan komt meteen de woning." Cocooning vanuit het onderbewuste als intuïtieve zelfprotectie.

Zelfs de hond speelt daarin een rol. Dickie, genoemd naar zijn grote voorbeeld Nanninga. „Ik heb ooit tegen Willem II drie doelpunten gemaakt. Dick maakte me na afloop een compliment. 'Prima gedaan, René'. Dat deed me wat, dat zo'n man dat tegen me zei. Als er één kon koppen..." In Nanninga herkent hij het soliede.

Na het vertrek van Gène Hanssen geldt hij als de nieuwe Mister Roda JC. Tien jaar eredivisie. Over de tweehonderdzeventig wedstrijden, incluis acht Europese en zeventien bekerduels. Koud in de basis werd hij opgezadeld met Ruud Gullit. Roda-Feyenoord '84. De foto hangt in de gang. Achter glas. Trost zet Gullit van de bal. Herinneringen die niet vergelen.

De wedstrijden tegen Feyenoord lopen als prikkeldraad door zijn carrière. De bekerfinale rukt oude wonden open. Trost gepasseerd, een hoop stampei. Roda had nota bene alles gedaan om zijn derde gele kaart 'over het weekeinde heen te trekken', zodat hij inzetbaar was. Bovendien had de club hem net een nieuw, vierjarig contract aangeboden.

Toen puntje bij paaltje kwam, stond hij er mooi naast. Onbegrijpelijk. „Ik vermoed dat er tijdens de finale bepaalde spelers in de etalage moesten worden geplaatst." Van die verkooptactiek werd hij de dupe. Hij heeft het nooit zo naar buiten gebracht, is geen man van grote uitspraken, „maar het was wel een zwarte bladzijde."

Contrasten om even bij stil te staan met kerst. Het recente spektakelstuk op Kaalheide tegen Feyenoord ontglipte hem wegens ziekte. Veertig graden koorts. Hij is gaan kijken, kon het niet laten. „Ik was verdorie een van de weinigen die was ingeënt, maar uitgerekend ík had de griep." Na de winnende 1-0 treffer van Babangida was hij meteen weer gezond.

Onder de boom-met-kluit het piepkleine kerststalletje. De bekende, gipsen beeldjes. Betrouwbare waarden, nooit de kont tegen de krib. Omdat hij de wedstrijd tegen Feyenoord miste, viel hij ook tegen Cambuur uit de boot. Dat wordt dus knokken.

Het is het hele verhaal van Roda dit jaar. Niemand is zeker van zijn plaats. „Ik ben aanvoerder, bijna negenentwintig en toch moet zelfs ik erg attent blijven." Constant presteren. Huub Stevens, de trainer, praat er over. „Dan kan ik het accepteren. De concurrentie is een van de pijlers van onze positie, de jongens houden elkaar scherp."

De verdediging puilt uit. Gerrie Senden, Mark Luijpers, Davi Nascimento, Cedric Ihalauw Rick Plum, René Trost en 'strak ook Arkadiusz Kaliszan, een de fensieve kei.' In principe zeve mensen voor vier plaatsen. Als niet uitkijkt, sta je er zó naas

Hij is sowieso 'geen karakte voetballer'. Verrassende onthu ling: „Ik ben te zeer mens. Z voel ik het tenminste. Als ik w meer lak aan de wereld had g had, was ik verder gekomen."

Typisch Trost. Zat talent, „maa ik moet het vooral hebben va hard werken. Op de training z ik het nooit rustig aan doen. Z ben ik." De laatste vier wedstr den van vorig seizoen opereerd hij als laatste man. „Prima, w behaalden successen, maar te gen PSV had ik" – ondanks d tips van Madeleine – „geen ster meer. Vreemde rol. Ik ga toc liever als linkerverdediger lang het lijntje naar voren." Heeft hi het zalige idee dat hij zich mee met de wedstrijd kan bemoeien

Waar Roda JC dit seizoen ei digt? „Ik zou het niet weten. is goed ingekocht. Als groep zij we heel sterk. Bij een achte stand hebben we het vaak nog moeilijk." Zal aan de jonge lee tijd liggen, „maar ik denk toc dat het op termijn iets als Vitess kan worden. Ons voetbal is vaa heel mooi."

Hij vermoedt dat 'je pas na zes entwintig wedstrijden iets kun zeggen'. Europees voetbal? „Al we nog eens zoveel punten ha len, komen we bij de eerste drie." Erg ver weg. „We zijn be gonnen zonder enige verplich ting. Het publiek binden. Da hebben we gedaan. Wat dat be treft, zijn we eigenlijk al ge slaagd. Afgezien van de uitscha keling voor de beker." Dat werp een smet.

Zijn contract loopt nog tot jun '96. Geen centje pijn. „Toch denk ik na over de toekomst. Nog ze of zeven jaar voetballen, strak bij een amateurclub, ik weet he niet." Tussen de bedrijven doo haalde hij het diploma drogist e het ondernemersbrevet. „Ik ka zó stoppen met voetbal, ben nie afhankelijk van Roda. Prettig ge voel." Een stukje onafhankelijk heid dat hij met noeste arbeid heeft afgedwongen. „Ik acht me niet beter dan een ander, laa iedereen in zijn waarde." Stie kem is hij wél een beetje trots op die kostbare papiertjes.

Maandag 3 januari wordt de trai ning officieel hervat. René Trost staat vanmorgen om negen uur alweer op het veld. Kilometertje joggen. Het zal waarschijnlijk uitdraaien op een duurloop met eindsprint.